OPERATIVNE SMJERNICE

INOVA SMART PREVENT

Operativne smjernice za korištenje
digitalne platforme

Centar za socijalne inovacije

Inovativni model prevencije i rane intervencije
u oblasti ovisnosti i rizičnih ponašanja kod djece i mladih

Sadržaj

1. Uvod	**3**
2. Pristup digitalnoj platformi	**9**
3. Korisničke uloge na platformi	**13**
4. Registracija korisnika	**20**
5. Prijava i upravljanje korisničkim nalogom	**26**
6. Korištenje platforme — Dijete / mlada osoba	**31**
7. Korištenje platforme — Roditelj / staratelj	**45**
8. Korištenje platforme — Nastavnik / stručni saradnik	**52**
9. Korištenje platforme — Vršnjački medijator	**59**
10. Korištenje platforme — Stručni projektni tim	**63**
11. Administriranje digitalne platforme	**65**
12. AI Mentor — sigurno korištenje i granice	**69**
13. Samoprocjena — kako razumjeti rezultat	**71**
14. Sistem podrške	**73**
15. Privatnost i zaštita podataka	**75**
16. Rješavanje problema	**77**
17. Najčešća pitanja korisnika	**80**

1. Uvod

Digitalna platforma **INOVA SMART PREVENT** razvijena je kao sastavni dio inovativnog modela prevencije i rane intervencije u oblasti ovisnosti i rizičnih ponašanja kod djece i mladih. Platforma predstavlja digitalno okruženje koje povezuje edukativne sadržaje, razvoj životnih vještina, refleksiju, informativnu samoprocjenu, podršku zasnovanu na umjetnoj inteligenciji te mogućnosti usmjeravanja prema dodatnim izvorima podrške.

Za razliku od digitalnih rješenja usmjerenih isključivo na informisanje korisnika, INOVA SMART PREVENT je koncipirana kao višekorisnička platforma koja različitim učesnicima preventivnog procesa omogućava pristup sadržajima i funkcionalnostima u skladu s njihovom ulogom. Platformu mogu koristiti djeca i mladi, roditelji i staratelji, nastavnici i stručni saradnici, vršnjački medijatori, članovi stručnog projektnog tima i administratori sistema.

Korištenje platforme zasniva se na principu jasno definisanih korisničkih uloga i različitih nivoa pristupa. Na taj način svakom korisniku omogućene su funkcionalnosti koje odgovaraju njegovim potrebama i odgovornostima, uz istovremeno ograničavanje pristupa informacijama koje mu nisu potrebne za korištenje platforme. Posebna pažnja posvećena je zaštiti privatnosti djece i mladih, sigurnom korištenju digitalnih funkcionalnosti i odgovornoj primjeni umjetne inteligencije.

Operativne smjernice izrađene su kako bi korištenje platforme bilo **jednostavno, standardizirano, sigurno i transparentno**. Dokument korisnika vodi kroz cjelokupan proces korištenja platforme — od pristupa web-stranici i registracije korisničkog naloga, preko prijave i upoznavanja s korisničkim interfejsom, do korištenja specifičnih funkcionalnosti dostupnih pojedinim korisničkim ulogama.

U skladu s tim, Smjernice su prvenstveno koncipirane kao **praktični korisnički priručnik**, uz potrebna stručna objašnjenja sigurnosnih, etičkih i organizacijskih aspekata korištenja platforme. Tekstualne upute dopunjene su prikazima ekrana iz trenutne verzije aplikacije, kako bi korisnik mogao neposredno povezati opisani postupak s konkretnim funkcionalnostima digitalne platforme.

1.1. Svrha operativnih smjernica

Osnovna svrha **Operativnih smjernica za korištenje digitalne platforme INOVA SMART PREVENT** jeste uspostavljanje jedinstvenog i jasno strukturiranog načina pristupa i korištenja platforme za sve kategorije korisnika.

Smjernice pružaju praktične informacije i upute potrebne za pravilno korištenje platforme, uključujući registraciju i prijavu korisnika, odabir i razumijevanje korisničkih uloga, upravljanje korisničkim nalogom, pristup dostupnim sadržajima i alatima te korištenje funkcionalnosti specifičnih za pojedine kategorije korisnika.

Poseban cilj Smjernica jeste omogućiti da svaki korisnik, u skladu sa svojom ulogom, jasno razumije:

- kojim funkcionalnostima platforme može pristupiti;
- na koji način se pojedine funkcionalnosti koriste;
- koje su granice njegovog pristupa i odgovornosti;

- kako sigurno koristiti funkcionalnosti podržane umjetnom inteligencijom;
- na koji način koristiti alate samoprocjene i preporučene sadržaje;
- kako pristupiti dostupnim oblicima dodatne podrške;
- kako zaštititi svoj korisnički nalog i lične podatke.

Smjernice imaju i funkciju **standardizacije korištenja platforme**, što je naročito značajno u situacijama kada se INOVA SMART PREVENT primjenjuje istovremeno u većem broju škola i među različitim kategorijama korisnika. Standardizirane procedure doprinose ujednačenom korištenju funkcionalnosti platforme, smanjuju mogućnost pogrešne interpretacije pojedinih alata i omogućavaju dosljednu primjenu definisanih sigurnosnih i etičkih principa.

Dokument istovremeno predstavlja podršku korisnicima koji imaju različit nivo digitalnih kompetencija. Zbog toga su postupci korištenja predstavljeni **korak po korak**, uz odgovarajuće prikaze ekrana, kratke napomene i objašnjenja funkcija koje korisnik susreće tokom rada na platformi.

Operativne smjernice ne predstavljaju zamjenu za stručne, metodološke ili etičke protokole preventivnog modela INOVA SMART PREVENT, nego dokument koji uređuje **praktičan način korištenja njegove digitalne komponente**. Njihova uloga je osigurati da se funkcionalnosti platforme koriste na način koji je u skladu s njihovom svrhom, korisničkim ovlaštenjima, principima zaštite privatnosti i osnovnim pravilima sigurnog digitalnog okruženja.

1.2. Kome su Operativne smjernice namijenjene

Operativne smjernice namijenjene su svim kategorijama korisnika koji pristupaju digitalnoj platformi **INOVA SMART PREVENT** ili učestvuju u njenom korištenju u okviru preventivnih aktivnosti. S obzirom na to da platforma funkcioniše kao višekorisnički sistem, sadržaji, ovlaštenja i dostupne funkcionalnosti razlikuju se u zavisnosti od korisničke uloge.

Smjernice su strukturirane tako da svaka kategorija korisnika može jasno prepoznati dio dokumenta koji se odnosi na njen način pristupa platformi, raspoložive funkcionalnosti i odgovornosti u korištenju sistema.

Djeca i mladi predstavljaju primarnu korisničku grupu platforme. Njima su namijenjeni edukativni i interaktivni sadržaji usmjereni na razvoj životnih vještina, unapređenje znanja o ovisnostima i rizičnim ponašanjima, jačanje sposobnosti donošenja odgovornih odluka, refleksiju o vlastitim iskustvima i navikama, informativnu samoprocjenu te korištenje AI Mentora. Operativne smjernice djeci i mladima pružaju jasna uputstva za registraciju, prijavu, korištenje dostupnih sadržaja, AI Mentora, alata samoprocjene i opcija dodatne podrške.

Roditelji i staratelji platformu koriste kao izvor informacija, edukacije i podrške u razumijevanju razvojnih izazova, faktora rizika i zaštitnih faktora povezanih s ovisnostima i drugim rizičnim ponašanjima djece i mladih. Smjernice roditeljima i starateljima objašnjavaju način pristupa njihovom korisničkom profilu, korištenje njima namijenjenih edukativnih sadržaja i preporuka, kao i granice pristupa podacima koji pripadaju djetetu ili mladoj osobi.

Nastavnici i stručni saradnici škole, uključujući pedagoge, psihologe, socijalne radnike i druge stručne profile uključene u preventivni rad, koriste platformu kao podršku planiranju, organizaciji i realizaciji preventivnih aktivnosti. Njima su dostupni stvarni preventivni materijali za rad s djecom i

mladima te alat za pripremu radionica. Smjernice posebno pojašnjavaju razliku između sadržaja potrebnih za preventivni rad i individualnih podataka učenika koji ostaju zaštićeni.

Vršnjački medijatori predstavljaju posebno osposobljenu grupu mladih koji učestvuju u realizaciji vršnjačkih preventivnih aktivnosti uz odgovarajuće mentorstvo i stručnu podršku. Platformu mogu koristiti za pristup vodiču za facilitaciju, pripremu aktivnosti, refleksiju o provedenim sadržajima i korištenje AI podrške. Smjernice za ovu korisničku grupu jasno određuju način korištenja platforme, ali i granice njihove uloge, posebno u situacijama kada vršnjak iskaže potrebu za stručnom pomoći.

Članovi stručnog projektnog tima koriste platformu u svrhu praćenja implementacije preventivnog modela, stručne podrške korisnicima i školama te razvoja platforme. Njihov pristup usklađen je s funkcijama koje obavljaju u okviru projekta i principom ograničenog pristupa podacima.

Administratori platforme odgovorni su za tehničko i organizacijsko upravljanje digitalnim sistemom u okviru dodijeljenih ovlaštenja. Njihove aktivnosti obuhvataju pregled korisničkih naloga, škola i zbirnih pokazatelja korištenja platforme. Zbog proširenih ovlaštenja administratorska uloga zahtijeva posebno pažljivo postupanje sa korisničkim podacima i pristupnim pravima, zbog čega je u Smjernicama ovoj ulozi posvećen poseban operativni dio.

Pored navedenih kategorija, Smjernice mogu koristiti i druge stručne osobe ili institucije koje su uključene u organizaciju, koordinaciju, evaluaciju ili institucionalnu podršku implementaciji modela INOVA SMART PREVENT. U tom slučaju primjenjuju se samo oni dijelovi Smjernica koji odgovaraju njihovim stvarnim ovlaštenjima i ulozi u sistemu.

Važno je naglasiti da **korisnička uloga određuje nivo pristupa platformi**, ali ne podrazumijeva automatsko pravo pristupa svim informacijama koje se u sistemu obrađuju. Svaki korisnik pristupa samo funkcionalnostima i podacima koji su potrebni za njegovu ulogu, u skladu s principima zaštite privatnosti, povjerljivosti i sigurnosti djece i mladih.

1.3. Šta omogućava digitalna platforma INOVA SMART PREVENT

Digitalna platforma INOVA SMART PREVENT predstavlja integrisano digitalno okruženje razvijeno radi podrške prevenciji ovisnosti i drugih rizičnih ponašanja kod djece i mladih. Njena osnovna funkcija nije samo pružanje informacija o rizicima, već povezivanje edukacije, razvoja životnih vještina, individualne refleksije, informativne samoprocjene, AI-podržanog usmjeravanja i pristupa dodatnoj podršci u jedinstven i korisniku prilagođen sistem.

Platforma je koncipirana kao **višekorisnički sistem**, što znači da se sadržaji i funkcionalnosti prilagođavaju ulozi korisnika. Na taj način omogućava se povezivanje individualnog, porodičnog, školskog, vršnjačkog i stručnog nivoa preventivnog djelovanja, bez potrebe da svi korisnici imaju pristup istim informacijama ili funkcionalnostima.

Za djecu i mlade platforma predstavlja prostor za **učenje, razvoj kompetencija i sigurnu refleksiju**. Kroz edukativne i interaktivne sadržaje korisnici mogu unapređivati znanja o ovisnostima i rizičnim ponašanjima, razvijati životne vještine, promišljati o vlastitim navikama, pritiscima i odlukama te koristiti funkcionalnosti koje ih podstiču na odgovornije i zdravije izbore. Preventivni put na platformi strukturiran je kroz edukaciju, refleksiju, informativnu samoprocjenu, AI preporuku i mogućnost dobrovoljnog povezivanja s dodatnom podrškom.

Posebnu funkcionalnost predstavlja **AI Mentor**, čija je uloga pružanje informativne i refleksivne podrške korisniku. AI Mentor može pojasniti određeni sadržaj, postaviti pitanja koja podstiču razmišljanje, pomoći korisniku da sagleda određenu situaciju iz više perspektiva i usmjeriti ga prema sigurnijim narednim koracima. Njegova funkcija nije postavljanje medicinske ili psihološke dijagnoze niti zamjena za pedagoga, psihologa, socijalnog radnika, ljekara ili drugu stručnu osobu.

Platforma omogućava i **informativnu samoprocjenu**, koja korisniku pomaže da strukturirano razmisli o vlastitim navikama, iskustvima, situacijama i pritiscima kojima može biti izložen. Rezultat samoprocjene nema karakter dijagnoze, testa ličnosti niti stručne procjene, nego predstavlja informaciju koja korisniku može pomoći da bolje razumije vlastite potrebe i odluči da li želi koristiti dodatni edukativni sadržaj ili potražiti razgovor i podršku.

Za roditelje i staratelje platforma omogućava pristup sadržajima usmjerenim na **razumijevanje razvojnih potreba djece i mladih, komunikaciju, prepoznavanje potencijalnih rizika i pružanje adekvatne podrške**. Roditeljska uloga nije koncipirana kao nadzor nad digitalnim aktivnostima djeteta, nego kao zaseban prostor za informisanje i osnaživanje roditelja u njihovoj preventivnoj i podržavajućoj ulozi.

Nastavnicima i stručnim saradnicima platforma pruža **preventivne materijale** pripremljene za neposredan rad s djecom i mladima — radionice, aktivnosti, stručne vodiče i kratke preporuke — te alat za pripremu radionice. Agregirani pokazatelji na nivou grupe ili škole na platformi su označeni kao planirani i predviđeni su tek nakon uspostavljanja dodatnih mehanizama zaštite privatnosti.

Vršnjačkim medijatorima platforma omogućava pristup sadržajima potrebnim za **pripremu preventivnih aktivnosti, razvoj vlastitih kompetencija i refleksiju o vršnjačkom radu**, dok stručni projektni tim koristi odgovarajuće funkcionalnosti za praćenje implementacije i stručno unapređenje modela. Administratorski dio platforme omogućava pregled škola, korisničkih naloga i zbirnih pokazatelja korištenja.

Jedna od važnih karakteristika platforme jeste povezivanje pojedinačnih funkcionalnosti u **kontinuirani preventivni proces**. Korisnik se ne zadržava samo na čitanju informacija, nego može nastaviti prema refleksiji, samoprocjeni, personaliziranom usmjeravanju, korištenju dodatnih sadržaja i, kada za tim postoji potreba, prema razgovoru sa stručnom osobom. Time se digitalna platforma koristi kao podrška preventivnom radu i kao sredstvo povezivanja korisnika sa sigurnim resursima, a ne kao zamjena za neposredni stručni rad.

U narednoj razvojnoj fazi planirano je uvođenje agregiranih pokazatelja i evaluacije ishoda, uz prethodno definisanu metodologiju, mjerne instrumente i pravila obrade podataka.

U cjelini posmatrano, INOVA SMART PREVENT omogućava povezivanje **znanja, životnih vještina, digitalne podrške i ljudske stručne pomoći** u jedinstvenom sistemu u kojem dijete ili mlada osoba ostaje u središtu preventivnog procesa.

1.4. Osnovni principi sigurnog i odgovornog korištenja platforme

Sigurno i odgovorno korištenje digitalne platforme INOVA SMART PREVENT predstavlja jedan od osnovnih preduslova za ostvarivanje njene preventivne i razvojne funkcije. S obzirom na to da platformu koriste djeca i mladi te da pojedine funkcionalnosti mogu uključivati podatke o njihovim

iskustvima, navikama, pritiscima i potrebama, sigurnost korisnika, zaštita privatnosti i jasne granice digitalne podrške moraju imati prednost u odnosu na tehnološke mogućnosti sistema.

Korištenje platforme zasniva se na sljedećim principima:

- **Dobrobit i sigurnost korisnika.** Sve funkcionalnosti platforme trebaju se koristiti na način koji podržava dobrobit, razvoj i sigurnost djece i mladih. Digitalni alati ne smiju se koristiti za stigmatiziranje, kažnjavanje, rangiranje ili nadzor korisnika.
- **Zaštita privatnosti i povjerljivosti.** Individualni odgovori u samoprocjeni, rezultati samoprocjene i sadržaj razgovora s AI Mentorom zaštićeni su pravilima pristupa i nisu dostupni roditeljima, nastavnicima i stručnim saradnicima. Platforma primjenjuje ograničavanje pristupa podacima prema korisničkoj ulozi, dok su budući agregirani pregledi predviđeni tako da se pojedinačni korisnik ne može izdvojiti ili identifikovati.
- **Pristup prema korisničkoj ulozi.** Svaki korisnik koristi samo one funkcionalnosti i podatke koji su mu potrebni za izvršavanje njegove uloge. Odabir uloge određuje raspoloživi nivo pristupa, čime se smanjuje mogućnost neovlaštenog uvida u podatke drugih korisnika.
- **Informativni, a ne dijagnostički karakter samoprocjene.** Samoprocjena služi boljem razumijevanju vlastitih navika, situacija i pritisaka. Njeni rezultati ne smiju se tumačiti kao medicinska ili psihološka dijagnoza, konačna procjena ličnosti ili stručni nalaz.
- **Odgovorna i ograničena uloga umjetne inteligencije.** AI Mentor može pružati informacije, objašnjenja, refleksivna pitanja i preporuke za sigurnije naredne korake, ali ne postavlja dijagnoze, ne provodi terapiju i ne zamjenjuje stručnu osobu. U situacijama u kojima je potrebna ozbiljnija, dugotrajnija ili specifična podrška, korisnik se usmjerava prema odgovarajućoj stručnoj osobi.
- **Dobrovoljnost korištenja dodatne podrške.** Kada platforma preporuči razgovor sa stručnom osobom ili korisniku omogući pristup dodatnoj podršci, takva podrška se koristi dobrovoljno. Korisnik se informiše o mogućnostima podrške i ohrabruje da je koristi kada procijeni da mu je potrebna.
- **Stručna odgovornost ostaje na čovjeku.** Pedagog, psiholog, socijalni radnik, član stručnog tima ili druga ovlaštena osoba ostaju odgovorni za stručnu procjenu i neposredno pružanje stručne podrške. Digitalni sistem može podržati prepoznavanje potrebe i usmjeravanje, ali ne preuzima profesionalnu odgovornost stručnjaka.
- **Prevencija bez nadzora.** Informacije generisane korištenjem platforme ne smiju se koristiti za individualno praćenje, kažnjavanje ili etiketiranje djece i mladih. Budući agregirani podaci mogu se koristiti za planiranje preventivnih aktivnosti i evaluaciju, ali ne za rekonstrukciju ponašanja pojedinca.
- **Sigurnost korisničkog naloga.** Korisnik je dužan čuvati pristupne podatke, ne dijeliti lozinku s drugim osobama, koristiti isključivo vlastiti korisnički nalog i odjaviti se nakon rada na uređajima koje koristi više osoba. Svaku sumnju na neovlašten pristup ili tehnički sigurnosni problem potrebno je prijaviti odgovornoj osobi ili administratoru platforme.
- **Korištenje platforme u skladu s njenom svrhom.** Platforma je razvijena kao preventivni, edukativni i podržavajući sistem. Njene funkcionalnosti ne trebaju se koristiti izvan definisane svrhe, za neovlašteno prikupljanje informacija o drugim korisnicima, za unošenje tuđih ličnih podataka niti za pokušaje zaobilaženja dodijeljenih korisničkih ovlaštenja.

Posebno je važno da se sigurnost platforme ne posmatra samo kao tehničko pitanje. Sigurno korištenje podrazumijeva kombinaciju **tehničke zaštite, jasnih korisničkih ovlaštenja, zaštite privatnosti, stručnog nadzora, odgovornog ponašanja korisnika i jasno definisanih granica primjene umjetne inteligencije**. Platforma koristi stvarne korisničke naloge i kontrolu pristupa na nivou baze podataka, pri čemu se pristup podacima ograničava u skladu s korisničkom ulogom.

U praktičnom smislu, svaki korisnik prije korištenja pojedinih funkcionalnosti treba razumjeti **šta određena funkcija omogućava, koje su njene granice i kome se može obratiti kada digitalna podrška nije dovoljna**. Na taj način tehnologija ostaje sredstvo podrške preventivnom procesu, dok su sigurnost, povjerenje i ljudska stručna odgovornost temelj funkcionisanja digitalne platforme INOVA SMART PREVENT.

2. Pristup digitalnoj platformi

Pristup digitalnoj platformi INOVA SMART PREVENT organizovan je tako da korisniku omogući jednostavan ulazak u sistem, upoznavanje s osnovnom svrhom platforme te nastavak prema registraciji ili prijavi u skladu s korisničkom ulogom. Početna stranica istovremeno ima informativnu i navigacijsku funkciju: predstavlja osnovne elemente preventivnog modela, korisničke grupe i sigurnosne principe, a korisnika usmjerava prema funkcijama za pristup platformi.

2.1. Web adresa platforme

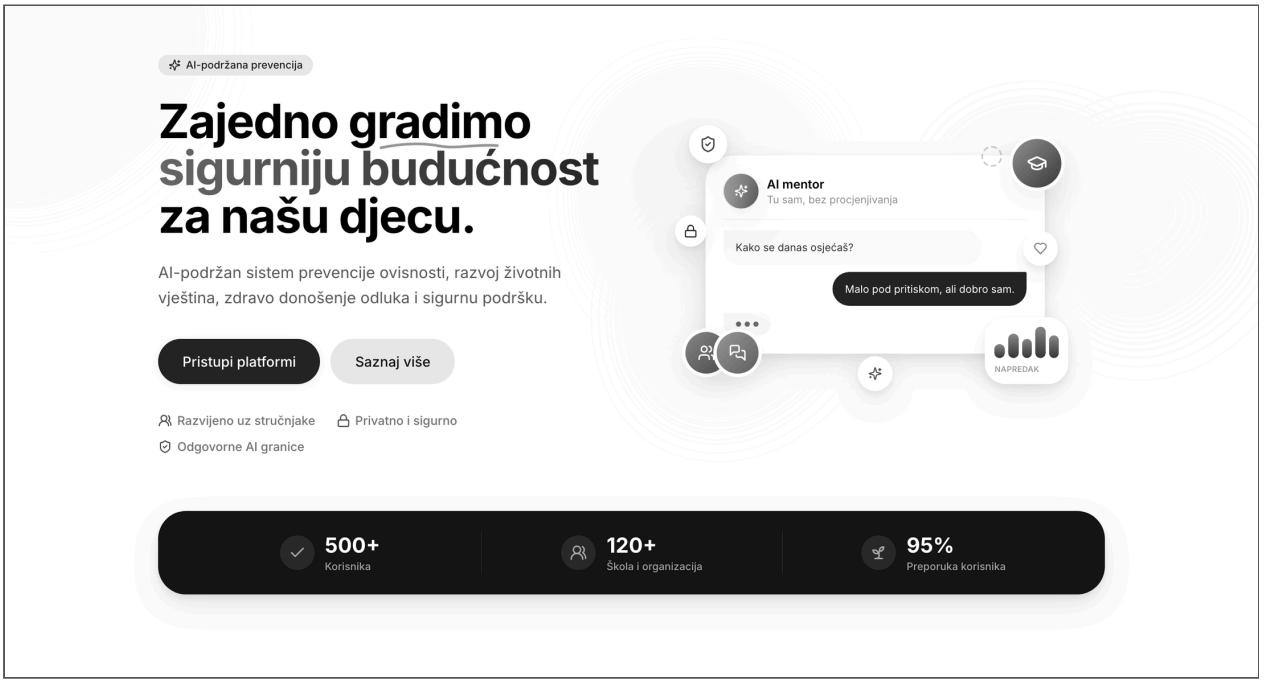
Digitalnoj platformi INOVA SMART PREVENT pristupa se putem zvanične web-adrese:

https://inova.socijalneinovacije.ba/

Za korištenje platforme nije potrebno instalirati poseban program na računar. Korisnik platformi pristupa putem internet preglednika, nakon čega se, zavisno od toga da li već posjeduje korisnički nalog, može registrovati ili prijaviti u sistem.

Prilikom pristupa platformi preporučuje se korištenje ažurirane verzije savremenog internet preglednika i stabilne internet veze. Posebno je važno da korisnik provjeri da se nalazi na zvaničnoj domeni platforme prije unošenja korisničkih podataka.

Na početnoj stranici dostupne su dvije osnovne mogućnosti za ulazak u korisnički dio sistema: **„Pristupi platformi“**, koja korisnika usmjerava prema procesu pristupa odnosno registracije, i **„Prijavi se“**, namijenjena korisnicima koji već imaju aktiviran korisnički nalog.

Slika 1. Početna stranica platforme sa dugmadima „Pristupi platformi“ i „Saznaj više“.

2.2. Početna stranica

Početna stranica predstavlja centralnu ulaznu tačku u digitalnu platformu i korisniku pruža osnovne informacije potrebne prije registracije ili prijave.

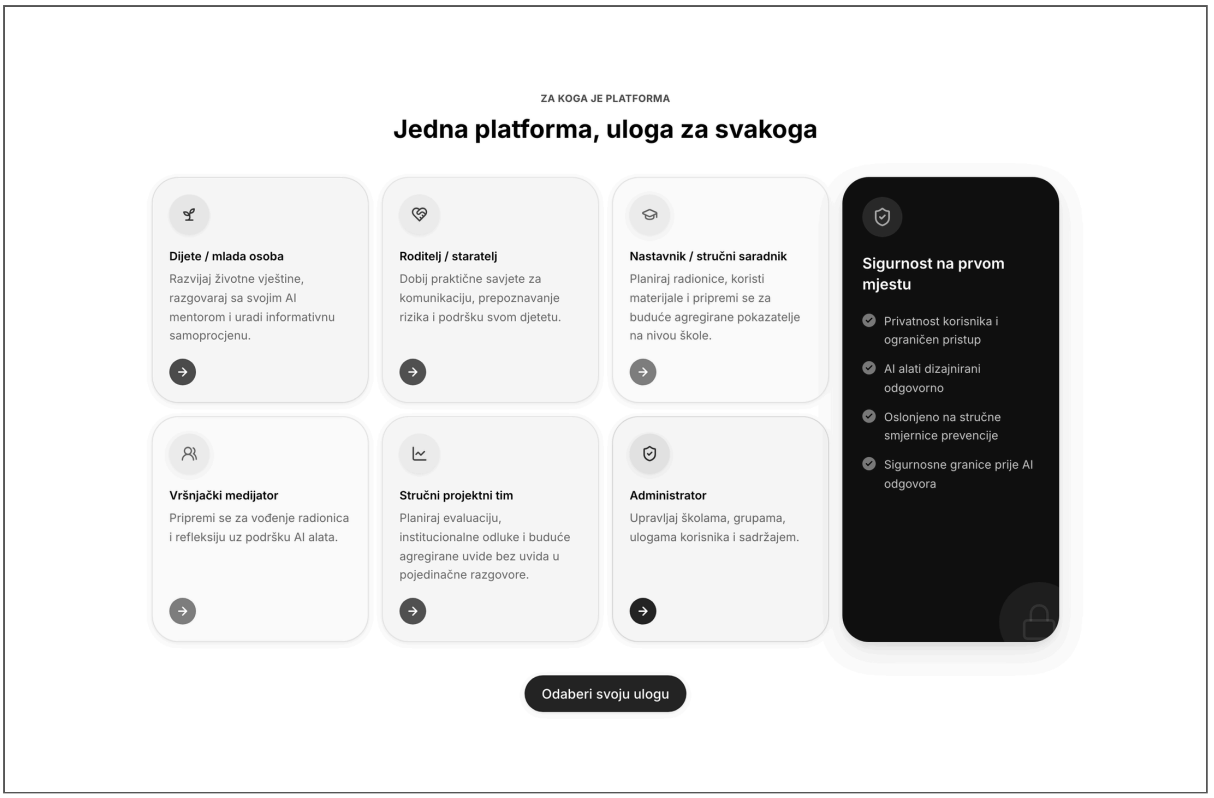
U njenom uvodnom dijelu platforma je predstavljena kao **AI-podržan sistem prevencije ovisnosti, razvoja životnih vještina, zdravog donošenja odluka i sigurne podrške**. Korisniku su odmah dostupne opcije **„Pristupi platformi“** i **„Saznaj više“**, čime se omogućava ili neposredan nastavak prema korisničkom dijelu sistema ili prethodno upoznavanje s njegovom svrhom i načinom rada.

Slika 2. Prikaz preventivnog puta na početnoj stranici.

Početna stranica dalje predstavlja osnovni preventivni put platforme kroz međusobno povezane korake: **edukaciju, refleksiju, samoprocjenu, AI preporuku i dobrovoljnu podršku**, dok su agregirani pokazatelji i evaluacija ishoda označeni kao funkcionalnosti planirane za narednu fazu razvoja. Ovakav prikaz omogućava korisniku da prije registracije razumije osnovnu logiku sistema i odnos između njegovih pojedinačnih funkcionalnosti.

Poseban dio početne stranice posvećen je **korisničkim ulogama**. Korisnik se može upoznati s osnovnom namjenom platforme za dijete ili mladu osobu, roditelja odnosno staratelja, nastavnika ili stručnog saradnika, vršnjačkog medijatora, stručni projektni tim i administratora. Time se prije ulaska u sistem pruža osnovna informacija o tome da se sadržaji i mogućnosti platforme razlikuju u zavisnosti od izabrane uloge.

Slika 3. Početna stranica — prikaz korisničkih uloga.

Na početnoj stranici predstavljeni su i osnovni principi sigurnosti platforme, uključujući privatnost korisnika i ograničen pristup, odgovornu primjenu AI alata, oslanjanje na stručne smjernice prevencije i primjenu sigurnosnih granica prije AI odgovora. Korisniku su u donjem dijelu stranice dostupni i zasebni sadržaji posvećeni **Sigurnosti** i **Privatnosti**.

Za potrebe ovih Operativnih smjernica početnu stranicu treba posmatrati kroz četiri osnovne funkcije:

1. informisanje o svrsi i karakteru platforme;
2. upoznavanje s osnovnim tokom preventivnog procesa;
3. upoznavanje s korisničkim ulogama i principima sigurnosti;
4. pristup registraciji ili prijavi u sistem.

2.3. Pristup platformi sa računara, tableta i mobilnog uređaja

INOVA SMART PREVENT je web-platforma kojoj se pristupa putem internet preglednika. To omogućava korištenje sistema sa različitih uređaja koji imaju internet vezu i podržan savremeni web-preglednik, uključujući **računar, tablet i mobilni telefon**.

Na računaru ili laptopu korisniku je dostupna veća radna površina, zbog čega je ovaj način pristupa posebno pogodan za duže edukativne sadržaje, rad nastavnika i stručnih saradnika, administrativne funkcije i aktivnosti koje zahtijevaju istovremeni pregled većeg broja informacija.

Tablet omogućava mobilnije korištenje platforme uz dovoljno velik ekran za edukativne sadržaje, individualni rad i većinu korisničkih aktivnosti. Može biti posebno praktičan u školskom okruženju kada se platforma koristi tokom radionica ili drugih organizovanih aktivnosti.

Pristup putem mobilnog telefona omogućava korisniku korištenje platforme bez potrebe za računarom, što je značajno naročito za djecu i mlade koji digitalnim sadržajima često pristupaju putem mobilnih uređaja. Na manjim ekranima pojedini elementi interfejsa mogu biti raspoređeni drugačije nego na računaru, zbog čega se korisniku preporučuje da prati nazive dugmadi i funkcija, a ne isključivo njihov položaj na ekranu.

Na mobilnom uređaju platforma nudi i mogućnost da se **ikonica za brzo otvaranje doda na početni ekran telefona**. Ikonica otvara istu web-stranicu u punom prikazu, bez adresne trake preglednika.

Bez obzira na uređaj koji se koristi, korisnik treba voditi računa o sigurnosti pristupa. Poseban oprez potreban je prilikom korištenja školskog, bibliotečkog ili drugog uređaja koji dijeli više korisnika. Nakon završetka rada potrebno je koristiti opciju **„Odjava“**, a korisničke podatke i lozinku ne treba čuvati u pregledniku na zajedničkom uređaju.

Ako korisnik prelazi s jednog uređaja na drugi, koristi isti korisnički nalog i odgovarajuće pristupne podatke. Nije potrebno kreirati novi nalog za svaki uređaj.

2.4. Osnovna navigacija

Navigacija kroz platformu može se podijeliti na **javni dio** i **korisnički dio nakon prijave**.

Javni dio dostupan je bez korisničkog naloga. Njegova svrha je predstavljanje platforme, osnovnog preventivnog procesa, korisničkih uloga, sigurnosnih principa i pravila privatnosti. Sa ovog nivoa korisnik može pokrenuti registraciju putem opcije **„Pristupi platformi“** ili se, ukoliko već posjeduje korisnički nalog, prijaviti putem opcije **„Prijavi se“**.

Klikom na „Pristupi platformi“ korisnik se usmjerava prema procesu registracije i odabira odgovarajuće korisničke uloge, dok opcija „Prijavi se“ vodi prema stranici za prijavu postojećih korisnika.

Nakon uspješne prijave korisnik ulazi u **zaštićeni korisnički dio platforme**. Sadržaj i raspoložive funkcije tog dijela zavise od dodijeljene korisničke uloge. Zbog toga početni ekran djeteta ili mlade osobe nije nužno isti kao početni ekran roditelja, nastavnika, vršnjačkog medijatora, stručnog projektnog tima ili administratora.

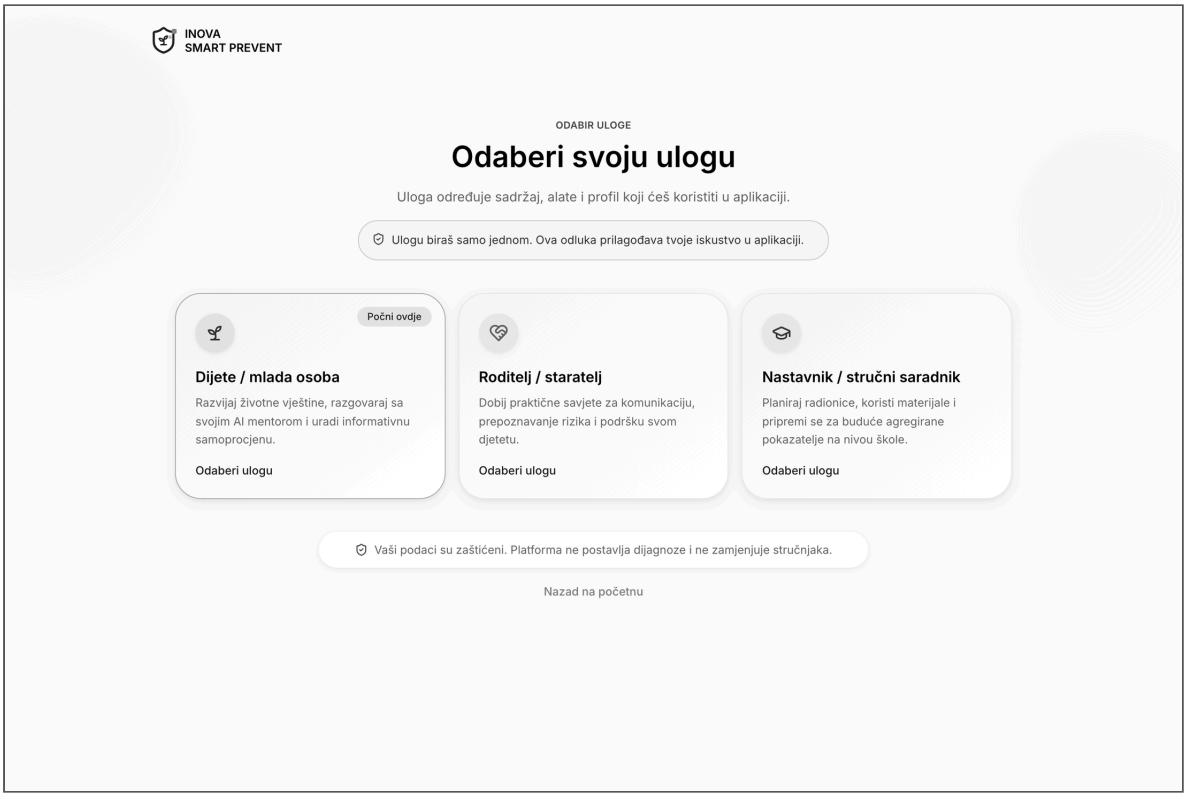
U daljnjim poglavljima Operativnih smjernica navigacija je zbog toga predstavljena **odvojeno za svaku korisničku ulogu**, uz prikaze stvarnih ekrana platforme.

3. Korisničke uloge na platformi

Digitalna platforma INOVA SMART PREVENT zasniva se na sistemu korisničkih uloga. Svaka uloga povezana je s određenim sadržajima i funkcionalnostima, u skladu sa potrebama i odgovornostima korisnika. Platforma razlikuje šest osnovnih korisničkih uloga: **dijete / mlada osoba, roditelj / staratelj, nastavnik / stručni saradnik, vršnjački medijator, stručni projektni tim i administrator**.

Prilikom pristupa platformi korisnik bira ulogu koja odgovara njegovom statusu. Odabrana korisnička uloga određuje koje sadržaje, alate i funkcionalnosti korisnik može koristiti nakon prijave.

> **Javno dostupne uloge:** kroz javnu registraciju mogu se odabrati samo tri uloge — dijete / mlada osoba, roditelj / staratelj i nastavnik / stručni saradnik. Uloge vršnjačkog medijatora, stručnog projektnog tima i administratora dodjeljuju se internim putem i ne mogu se izabrati samostalno.

Slika 4. Ekran za odabir korisničke uloge — javno su dostupne tri uloge.

3.1. Dijete / mlada osoba

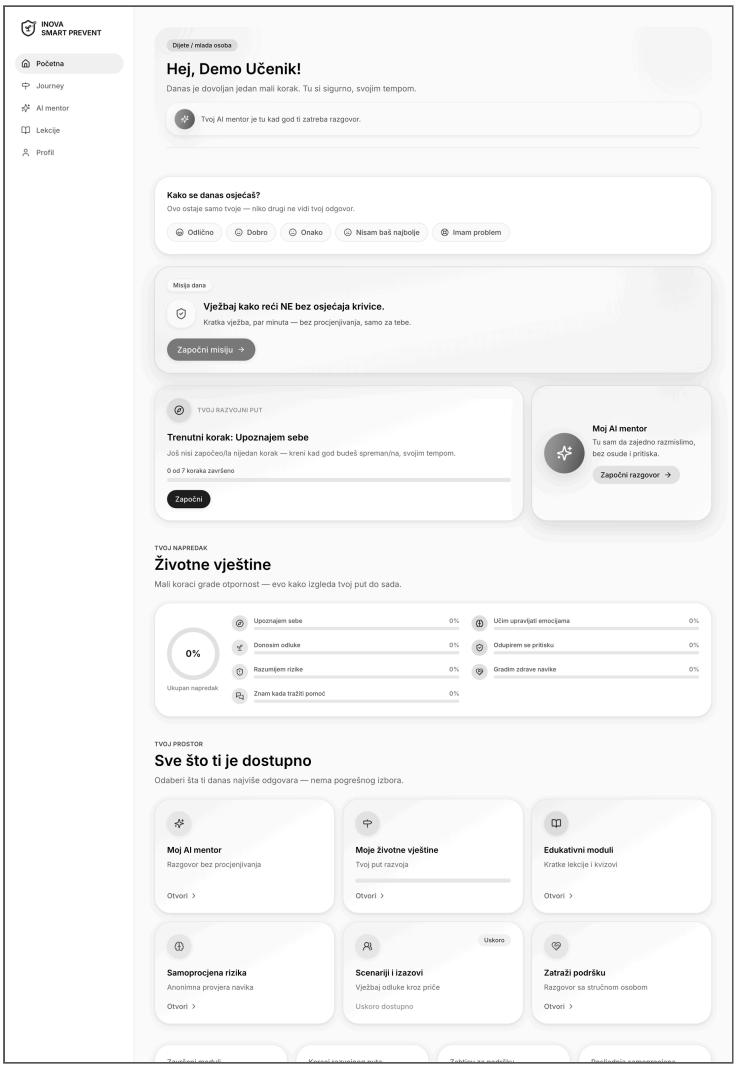
Korisnička uloga **Dijete / mlada osoba** namijenjena je djeci i mladima kao primarnim korisnicima preventivnih sadržaja platforme.

Nakon pristupa svom korisničkom prostoru, dijete ili mlada osoba može koristiti sadržaje i alate usmjerene na **razvoj životnih vještina, razumijevanje rizičnih ponašanja, refleksiju, informativnu samoprocjenu i AI-podržano usmjeravanje**.

Korisnik može:

- pristupati edukativnim i interaktivnim sadržajima;
- razvijati životne vještine kroz korake razvojnog puta;
- koristiti AI Mentora za pitanja, objašnjenja i refleksiju;
- provesti informativnu samoprocjenu;
- pregledati preporuke za naredne korake;
- dobrovoljno zatražiti stručnu podršku.

Samoprocjena i AI podrška imaju preventivnu i informativnu funkciju. Ne predstavljaju dijagnozu niti zamjenjuju razgovor i rad sa stručnom osobom.

Slika 5. Korisnički prostor — Dijete / mlada osoba.

3.2. Roditelj / staratelj

Korisnička uloga **Roditelj / staratelj** namijenjena je roditeljima i drugim osobama koje imaju starateljsku ili odgovarajuću podržavajuću ulogu u odnosu na dijete ili mladu osobu.

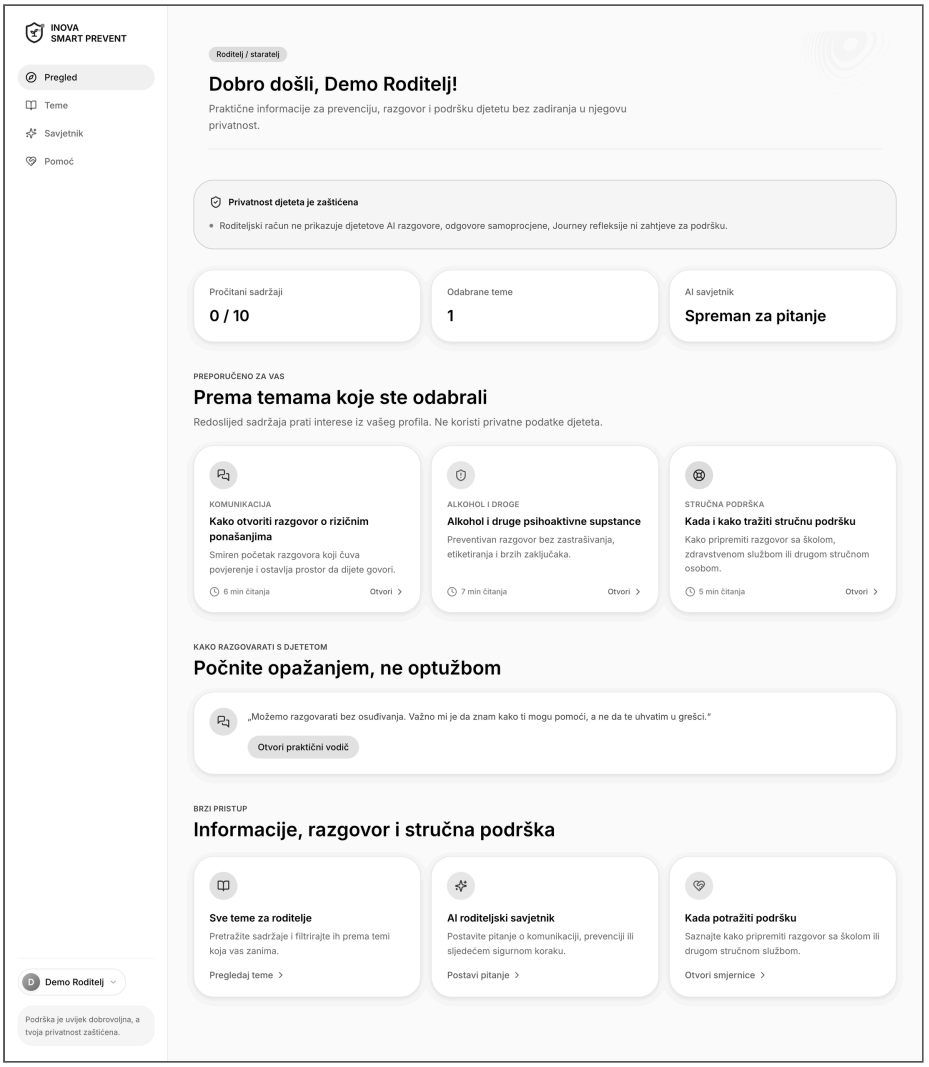
Platforma roditeljima pruža sadržaje koji mogu pomoći u **razumijevanju razvojnih potreba djece i mladih, unapređenju komunikacije, prepoznavanju rizičnih ponašanja i pružanju**

odgovarajuće podrške.

Roditelj ili staratelj može:

- pristupati edukativnim sadržajima namijenjenim roditeljima;
- dobiti praktične informacije i preporuke za komunikaciju s djetetom;
- upoznati se s faktorima rizika i zaštitnim faktorima;
- koristiti AI roditeljskog savjetnika;
- pregledati informacije o dostupnoj stručnoj podršci.

Roditeljski korisnički profil predstavlja zaseban prostor podrške roditelju i **nije namijenjen nadzoru privatnih aktivnosti djeteta na platformi**.

Slika 6. Korisnički prostor — Roditelj / staratelj.

3.3. Nastavnik / stručni saradnik

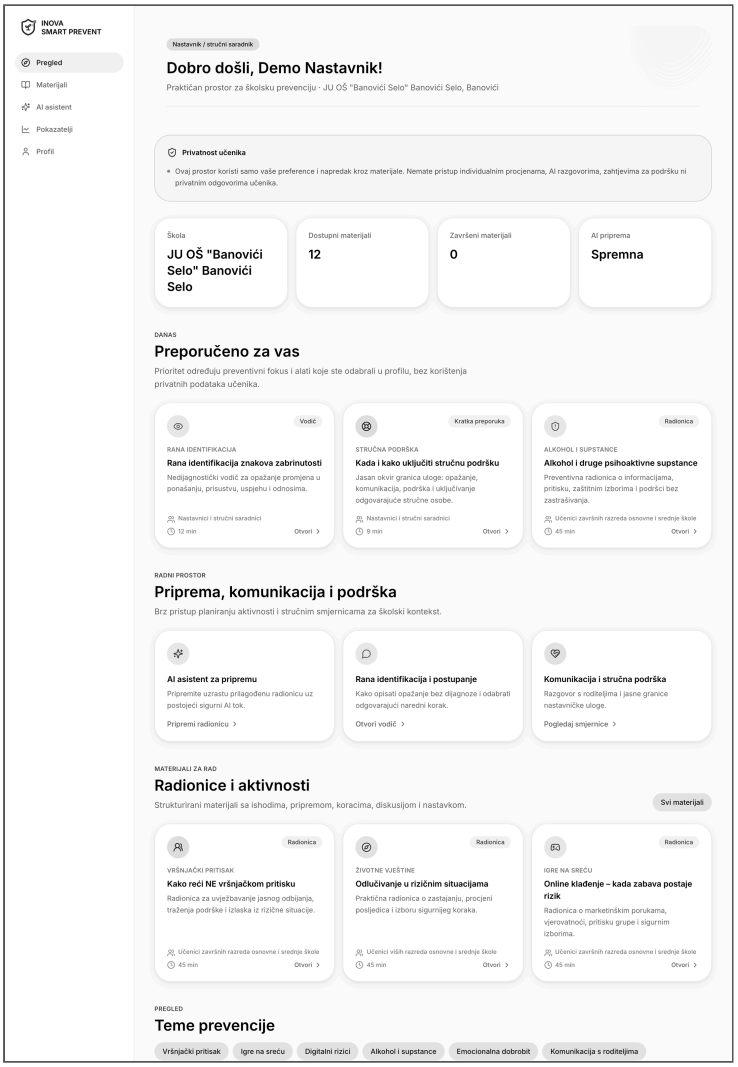
Korisnička uloga **Nastavnik / stručni saradnik** namijenjena je nastavnicima, pedagozima, psiholozima, socijalnim radnicima i drugim stručnim osobama koje učestvuju u preventivnom radu u školi.

Platforma ovoj grupi korisnika omogućava korištenje stvarnih preventivnih materijala za rad s djecom i mladima te alata za pripremu radionica.

Nastavnik ili stručni saradnik može:

- pristupati materijalima za preventivni rad — radionicama, aktivnostima, vodičima i preporukama;
- otvoriti materijal sa ishodima, pripremom, koracima i pitanjima za diskusiju;
- označiti materijal kao završen nakon realizacije;
- pripremiti radionicu uz AI asistenta;
- pregledati status agregiranih pokazatelja.

Agregirani pokazatelji nisu namijenjeni praćenju pojedinačnih učenika. Ova funkcionalnost trenutno nije aktivna i označena je kao planirana za narednu fazu razvoja.

Slika 7. Korisnički prostor — Nastavnik / stručni saradnik.

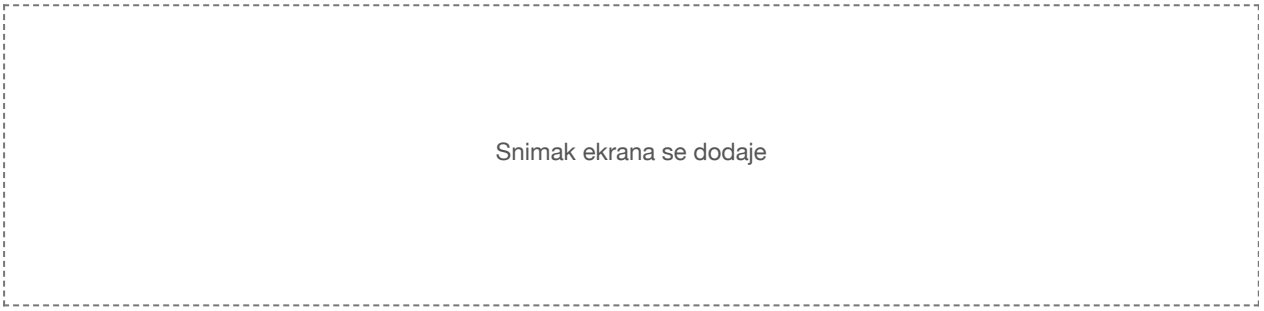
3.4. Vršnjački medijator

Korisnička uloga **Vršnjački medijator** namijenjena je osposobljenim mladim osobama koje učestvuju u vršnjačkim preventivnim aktivnostima uz odgovarajuće mentorstvo i stručnu podršku.

Vršnjački medijator može:

- pristupati vodiču za facilitaciju vršnjačkih aktivnosti;
- koristiti AI pomoćnika za pripremu i pojašnjenje sadržaja;
- voditi dnevnik refleksije o realizovanim aktivnostima;
- označiti bilješke koje želi iznijeti na superviziji;
- pregledati etičke smjernice vršnjačkog rada.

Vršnjački medijator pruža vršnjačku podršku, ali **ne preuzima ulogu pedagoga, psihologa, socijalnog radnika, ljekara ili druge stručne osobe**. Kada se tokom vršnjačkog rada prepozna potreba za stručnom podrškom, korisnik se usmjerava prema odgovarajućoj stručnoj osobi.

Slika 8. Korisnički prostor — Vršnjački medijator.

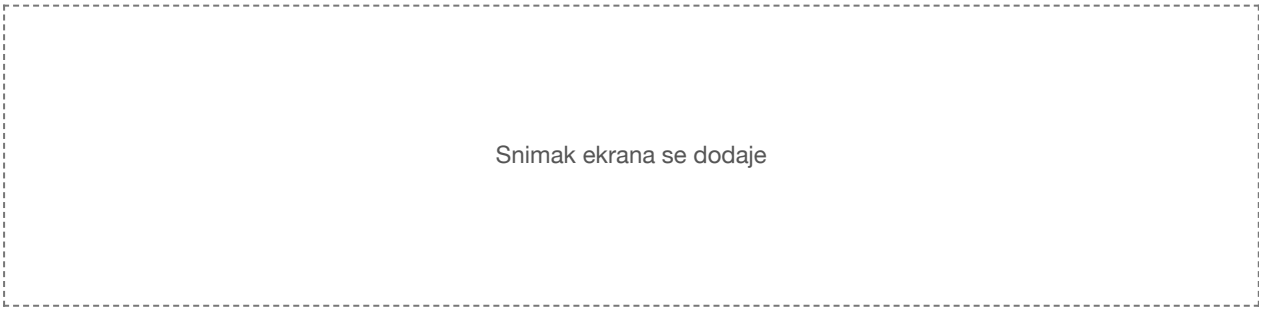
3.5. Stručni projektni tim

Korisnička uloga **Stručni projektni tim** namijenjena je članovima tima koji učestvuju u stručnom praćenju i daljnjem razvoju preventivnog modela INOVA SMART PREVENT.

Član stručnog projektnog tima može, u okviru dodijeljenih ovlaštenja:

- pregledati vlastiti profil i stručne preferencije;
- pregledati broj škola u referentnoj bazi;
- pregledati status vlastitih preporuka i zahtjeva;
- pristupiti planiranju stručnih modula.

Stručni projektni tim nema uvid u pojedinačne privatne razgovore, odgovore ni rezultate korisnika. Moduli analitike, evaluacije i izvoza podataka trenutno nisu aktivni.

Slika 9. Korisnički prostor — Stručni projektni tim.

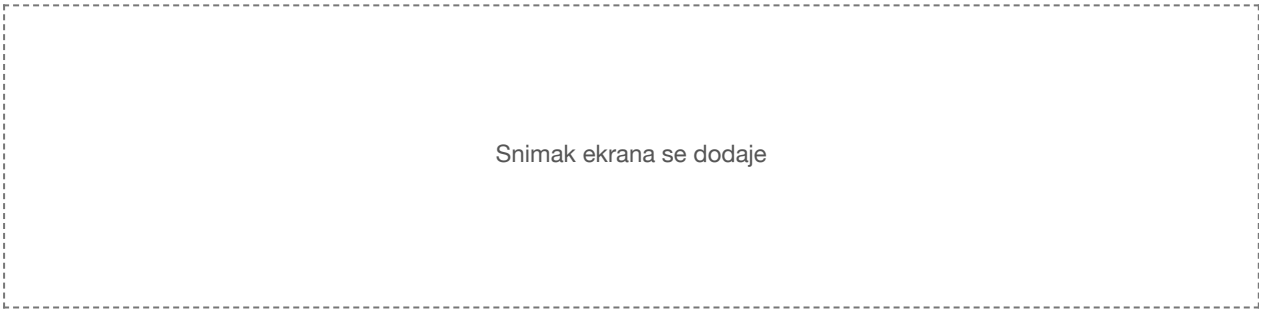
3.6. Administrator

Korisnička uloga **Administrator** namijenjena je ovlaštenim osobama zaduženim za upravljanje digitalnom platformom.

Administrator, u skladu sa dodijeljenim ovlaštenjima, može:

- pregledati zbirne vrijednosti sistema — broj škola, korisnika i aktivnosti;
- pregledati listu škola evidentiranih u sistemu;
- otvoriti detaljni pregled pojedine škole;
- pregledati zbirni broj korisničkih naloga po ulogama;
- pregledati opis uloga i pripadajućih ovlaštenja;
- pratiti napredak projekta kroz zbirne pokazatelje.

Administratorska uloga podrazumijeva povećan nivo odgovornosti. Pristup informacijama koristi se isključivo u svrhu upravljanja sistemom i ne daje administratoru pravo da podatke korisnika koristi u druge svrhe. Administratorski pregledi prikazuju zbirne brojeve i osnovne podatke o nalozima, a ne sadržaj privatnih razgovora, odgovore na samoprocjenu niti zahtjeve za podršku.

Slika 10. Administratorski korisnički prostor.

3.7. Razlike u pristupu i funkcionalnostima prema korisničkoj ulozi

Korisničke uloge omogućavaju da svaka kategorija korisnika pristupa samo onim funkcionalnostima koje odgovaraju njenoj ulozi u preventivnom modelu. Time se istovremeno pojednostavljuje korištenje platforme i ograničava nepotreban pristup podacima i funkcionalnostima.

Korisnička uloga	Osnovna svrha korištenja	Ključne funkcionalnosti
Dijete / mlada osoba	Učenje, razvoj životnih vještina i individualna podrška	edukativni sadržaji, razvojni put, AI Mentor, samoprocjena, preporuke i podrška
Roditelj / staratelj	Informisanje i podrška roditeljskoj ulozi	teme za roditelje, praktični savjeti, AI savjetnik, informacije o podršci
Nastavnik / stručni saradnik	Organizacija i podrška preventivnom radu u školi	preventivni materijali, AI asistent za radionice, status pokazatelja
Vršnjački medijator	Priprema i realizacija vršnjačkih preventivnih aktivnosti	vodič za facilitaciju, AI pomoćnik, dnevnik refleksije, supervizija

Stručni projektni tim	Stručno praćenje i unapređenje modela	stručni profil, referentna baza škola, planiranje modula
Administrator	Upravljanje digitalnim sistemom	zbirni pokazatelji, škole, korisnici, uloge, napredak projekta

Raspoložive funkcionalnosti korisničkog naloga zavise od dodijeljene uloge. Korisnik se nakon prijave usmjerava prema svom korisničkom prostoru, a funkcije koje nisu povezane s njegovom ulogom nisu mu dostupne.

4. Registracija korisnika

Registracija korisnika omogućava kreiranje ličnog korisničkog naloga i pristup funkcionalnostima digitalne platforme INOVA SMART PREVENT u skladu s odabranom korisničkom ulogom. Platforma koristi stvarne korisničke naloge, a pristup sistemu moguć je putem e-mail adrese i lozinke ili putem Google prijave.

4.1. Pokretanje registracije

Registracija se pokreće sa početne stranice digitalne platforme INOVA SMART PREVENT na adresi **https://inova.socijalneinovacije.ba/**.

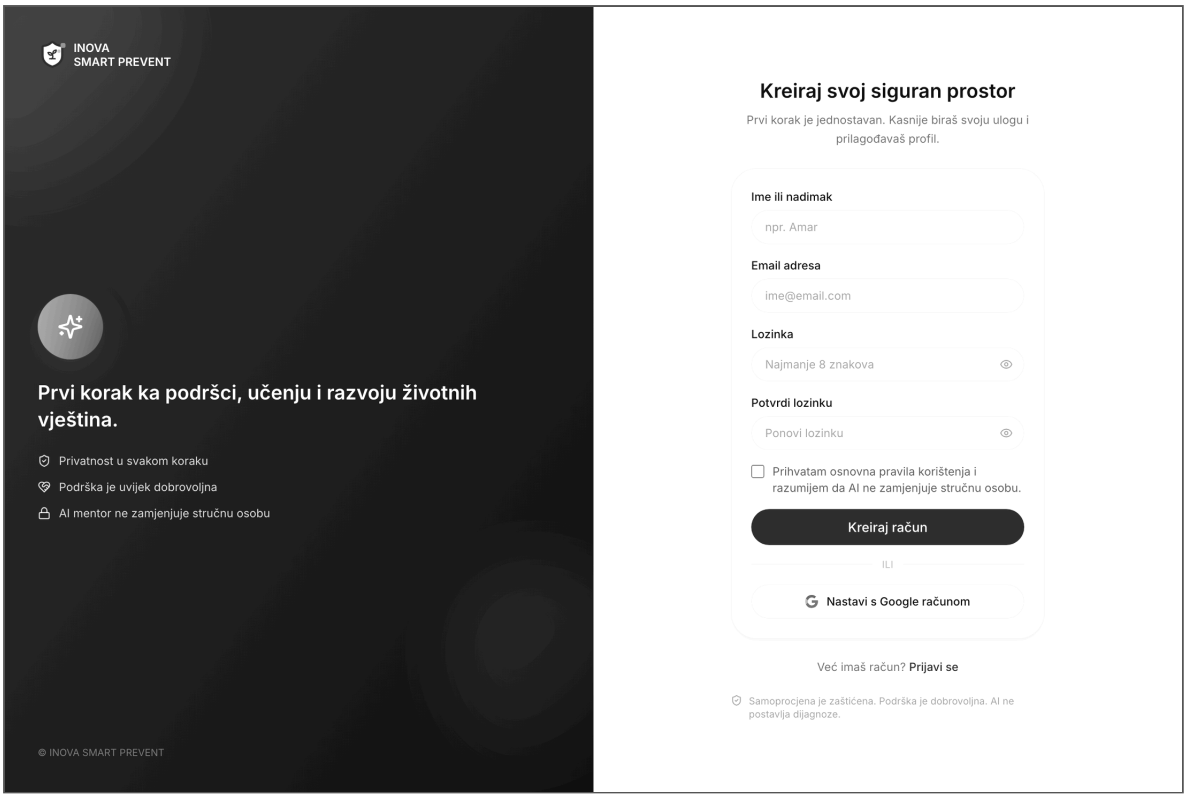
Na početnoj stranici potrebno je odabrati opciju **„Pristupi platformi“**. Korisnik se potom usmjerava prema dijelu platforme u kojem započinje proces registracije. Korisnici koji već imaju kreiran nalog ne pokreću novu registraciju, već koriste opciju **„Prijavi se“**.

4.2. Unos osnovnih podataka

Na registracijskom obrascu korisnik unosi podatke potrebne za kreiranje naloga:

1. Unesite **ime ili nadimak** pod kojim želite biti prikazani na platformi.
2. Unesite **važeću e-mail adresu**.
3. Kreirajte **lozinku** od najmanje osam znakova.
4. Ponovite lozinku u polju za potvrdu.
5. Označite polje kojim prihvatate osnovna pravila korištenja i potvrđujete da razumijete da AI ne zamjenjuje stručnu osobu.
6. Kliknite **„Kreiraj račun“**.

Nije potrebno unositi puno ime i prezime. Za ime na platformi dovoljan je nadimak ili skraćeno ime.

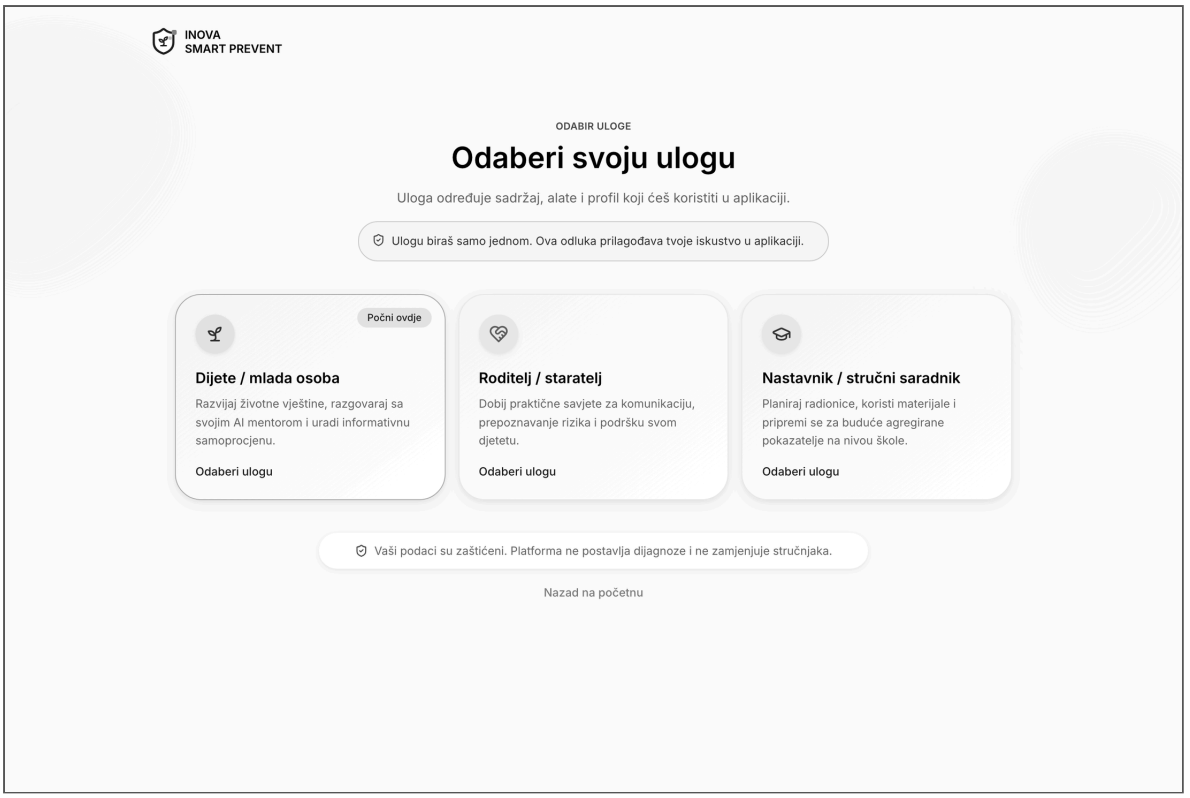
Slika 11. Registracijski obrazac — unos osnovnih podataka.

Umjesto e-mail adrese i lozinke moguće je koristiti i opciju **„Nastavi s Google računom“**. U tom slučaju prijava se obavlja putem postojećeg Google naloga, a poseban unos lozinke nije potreban.

4.3. Nakon kreiranja naloga

Čim potvrdite obrazac, nalog je kreiran i odmah ste prijavljeni. Posebna potvrda putem e-maila nije potrebna.

Aplikacija vas automatski vodi na sljedeći korak — **odabir korisničke uloge**.

Slika 12. Odmah nakon kreiranja naloga aplikacija otvara odabir korisničke uloge.

> **Napomena:** ako se registracija ne može dovršiti, provjerite da su popunjena sva obavezna polja, da lozinka ima najmanje osam znakova i da je označena potvrda pravila korištenja.

4.4. Odabir korisničke uloge

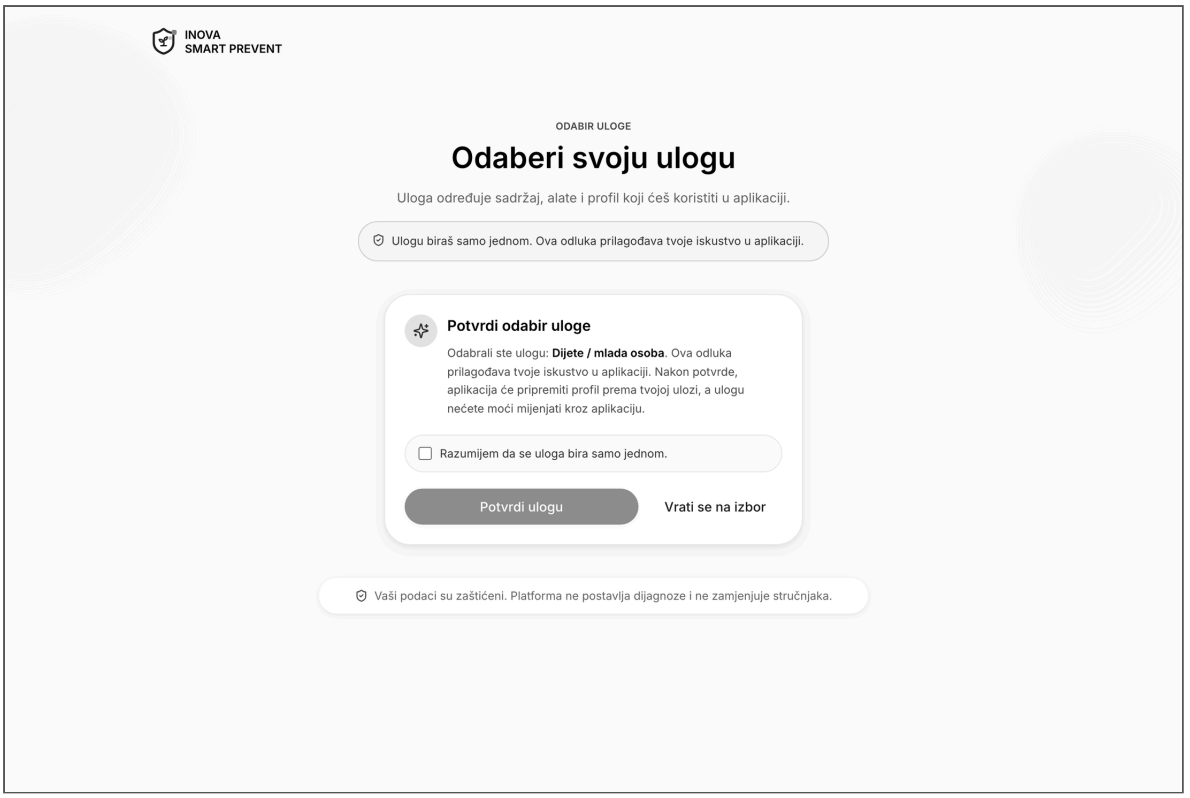
Korisnik odmah bira korisničku ulogu. Korisnik bira onu ulogu koja odgovara njegovom stvarnom statusu i načinu na koji će koristiti platformu.

Kroz javnu registraciju dostupne su tri uloge: **Dijete / mlada osoba**, **Roditelj / staratelj** i **Nastavnik / stručni saradnik**. Uloge vršnjačkog medijatora, stručnog projektnog tima i administratora dodjeljuju se internim putem.

Za odabir uloge:

1. Odaberite jednu od ponuđenih uloga.
2. Pročitajte opis odabrane uloge.
3. Označite izjavu da ste uloga koju ste izabrali.
4. Kliknite **„Potvrdi ulogu“**.

Važno: odabrana korisnička uloga ne može se naknadno mijenjati kroz korisnički profil. Prije potvrde provjerite da ste odabrali odgovarajuću ulogu. Eventualna izmjena vrši se posebnom administrativnom intervencijom.

Slika 13. Odabir korisničke uloge nakon registracije.

4.5. Dovršavanje profila

Nakon potvrde uloge platforma prikazuje nekoliko kratkih koraka za dovršavanje profila. Obavezna polja moraju biti popunjena prije završetka.

Zajednički podaci obuhvataju ime ili nadimak, avatar iz ponuđene liste, kratak opis koji je opcionalan te potvrdu sigurnosnih pravila.

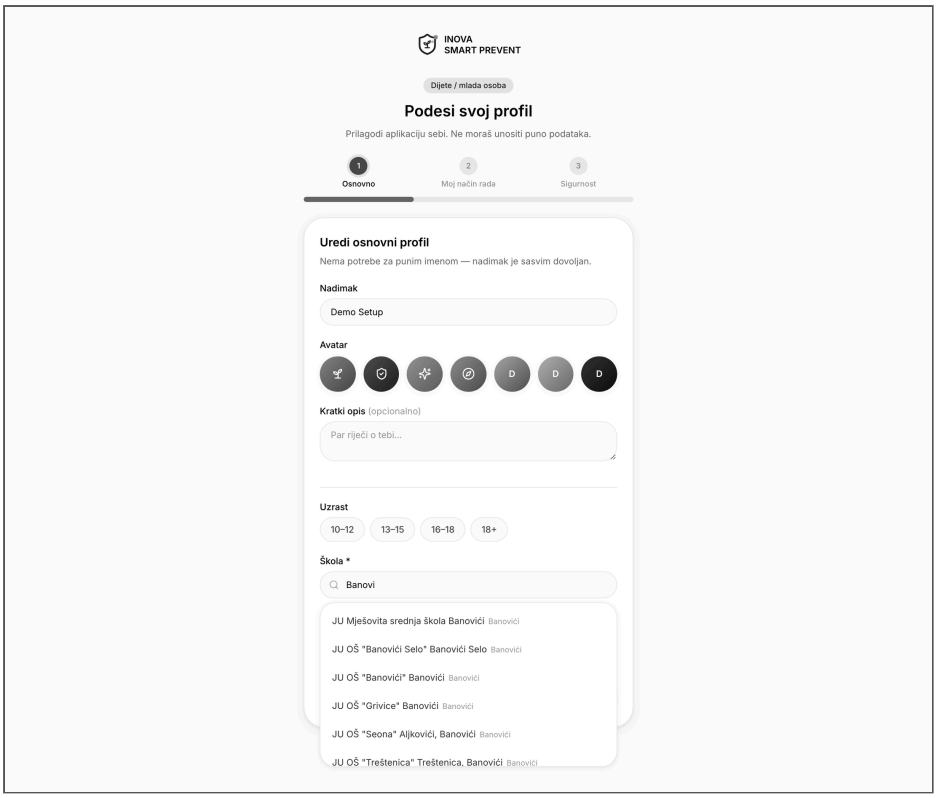
Dijete / mlada osoba

Dijete ili mlada osoba unosi uzrast, školu, razred, željeni ton AI Mentora i teme na kojima želi raditi.

Kako odabrati školu i razred:

1. Kliknite polje **„Škola“** i počnite unositi naziv škole.
2. Sačekajte rezultate i kliknite odgovarajuću školu na listi.
3. Kliknite **„Razred“** i odaberite razred koji odgovara nivou odabrane škole.

> **Škola se bira sa liste.** Slobodno upisan naziv koji nije odabran sa liste ne može se sačuvati. Spisak škola zasnovan je na podacima iz zvaničnih izvora Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona i Pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona.

Slika 14. Pretraga škole i izbor razreda pri dovršavanju profila učenika.

Roditelj / staratelj

Roditelj ili staratelj odabire odnos prema djetetu, teme koje ga zanimaju i način prikaza savjeta. Škola i razred djeteta se ne unose.

Nastavnik / stručni saradnik

Nastavnik ili stručni saradnik odabire poziciju i odgovarajuće radne okvire, unosi školu u kojoj radi, te odabire preventivni fokus i alate koje koristi.

4.6. Ako odgovarajuća škola nije na listi

Ako se odgovarajuća škola ne nalazi na ponuđenoj listi, **registraciju ne treba završavati odabirom druge škole**.

Potrebno je:

1. ponovo provjeriti naziv škole i probati kraći dio naziva;
2. provjeriti da li se škola vodi pod punim službenim nazivom;
3. provjeriti mjesto ili općinu;
4. ako škola i dalje nije dostupna, prijaviti problem administratoru uz puni naziv škole i mjesto.

4.7. Registracija maloljetnih korisnika

Maloljetni korisnici registruju se odabirom korisničke uloge **„Dijete / mlada osoba“**. Tokom dovršavanja profila unose podatke potrebne za korištenje platforme te biraju školu i razred koji pohađaju.

Uključivanje maloljetnih korisnika u aktivnosti koje se realizuju u okviru škole ili projekta provodi se u skladu s utvrđenim procedurama informisanja djece i roditelja odnosno staratelja te pravilima zaštite djece i ličnih podataka. Kada je za konkretnu aktivnost potrebna saglasnost roditelja ili staratelja, ona se pribavlja prije uključivanja maloljetnog korisnika u odgovarajuću projektnu aktivnost.

Registracija djeteta na platformu **ne daje roditelju ili nastavniku pristup** njegovim individualnim odgovorima na samoprocjenu, rezultatima niti sadržaju razgovora sa AI Mentorom.

4.8. Najčešći problemi prilikom registracije

Problem	**Postupak**
Ne mogu pokrenuti registraciju.	Provjeriti internet vezu, ponovo otvoriti početnu stranicu i odabrati „Pristupi platformi“.
Odabrao/la sam pogrešnu korisničku ulogu.	Ne kreirati dodatne naloge. Obratiti se administratoru, jer se uloga nakon potvrde ne može samostalno mijenjati.
Moja škola nije dostupna na listi.	Ne birati drugu školu. Prijaviti problem administratoru radi provjere podataka.
Ne mogu odabrati odgovarajući razred.	Provjeriti da li je prethodno izabrana odgovarajuća škola.
Registracijski obrazac se ne može završiti.	Provjeriti da li su popunjena sva obavezna polja i da li je označena potvrda pravila korištenja.
Stranica se ne prikazuje pravilno.	Osvježiti stranicu ili platformu otvoriti u ažuriranoj verziji internet preglednika.

5. Prijava i upravljanje korisničkim nalogom

Nakon uspješno završene registracije korisnik pristupa digitalnoj platformi INOVA SMART PREVENT putem vlastitog korisničkog naloga. Prijava omogućava pristup sadržajima i funkcionalnostima koje su dostupne u skladu s dodijeljenom korisničkom ulogom.

Korisnički nalog je individualan i namijenjen je isključivo osobi za koju je kreiran. Podatke za prijavu nije dozvoljeno ustupati drugim osobama.

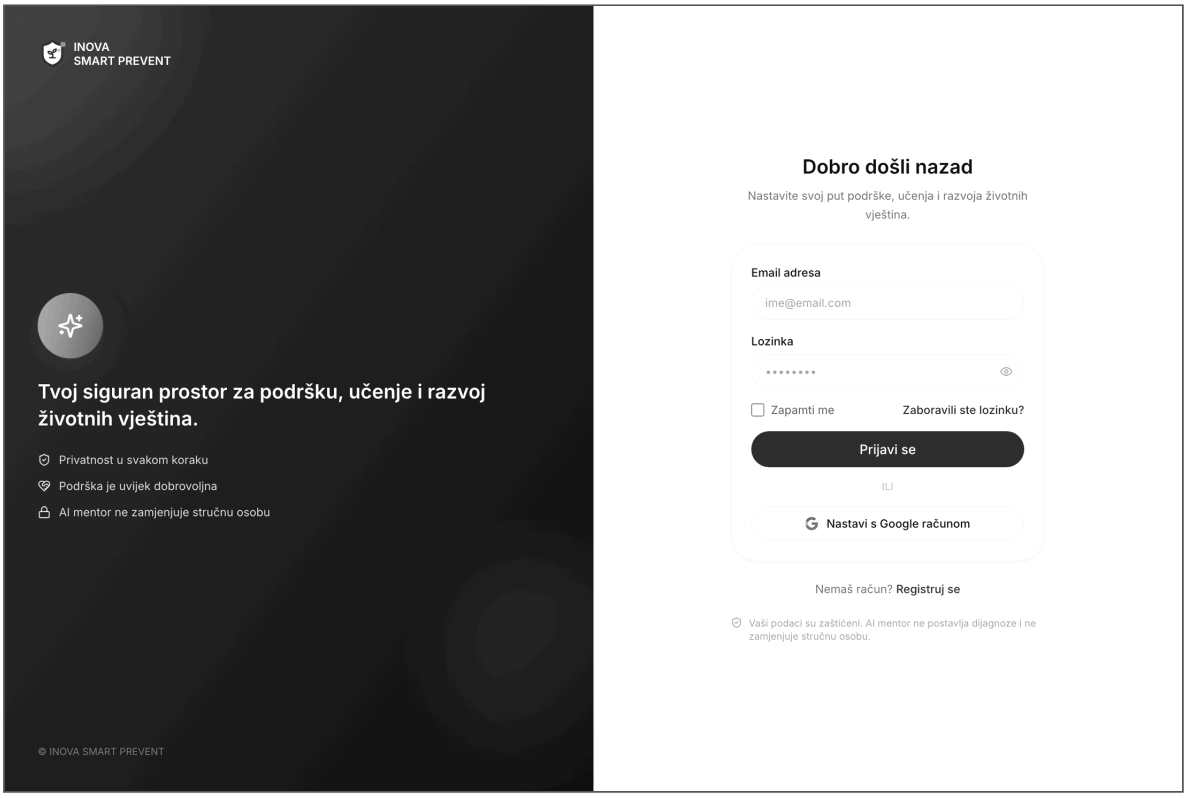
5.1. Prijava na platformu

Prijava se pokreće sa početne stranice digitalne platforme odabirom opcije **„Prijavi se“**.

Za prijavu je potrebno:

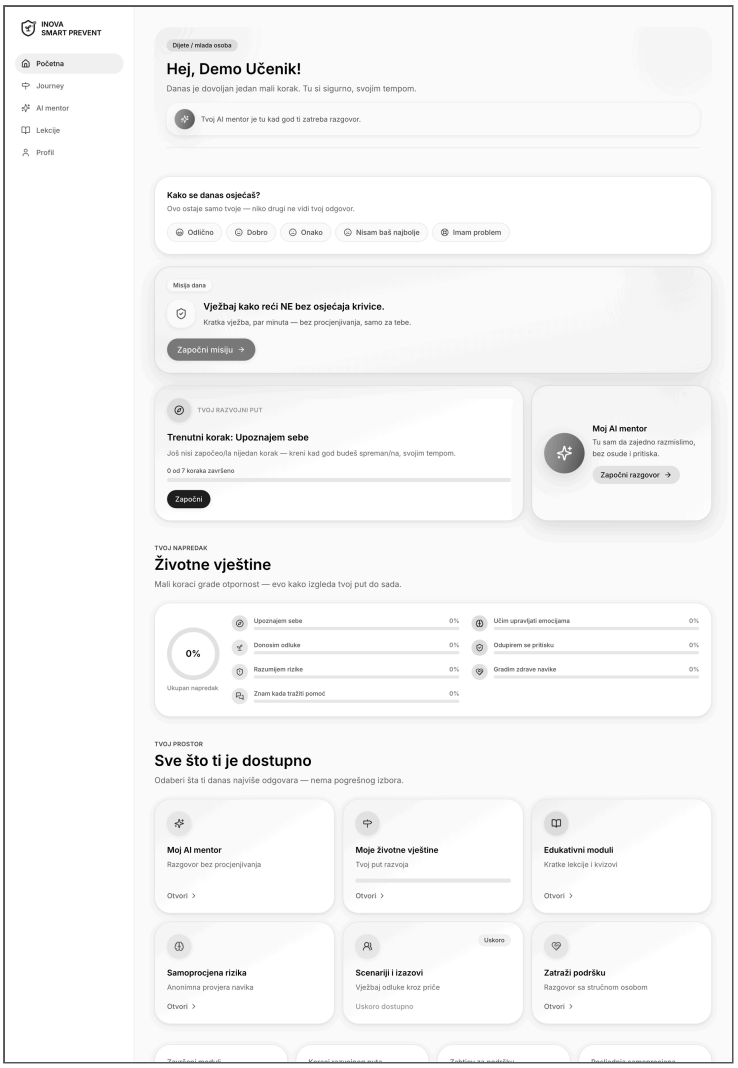
1. otvoriti digitalnu platformu INOVA SMART PREVENT;
2. odabrati opciju **„Prijavi se“**;
3. unijeti e-mail adresu povezanu s korisničkim nalogom;
4. unijeti lozinku;
5. kliknuti **„Prijavi se“**.

Moguće je koristiti i dugme **„Nastavi s Google računom“** ako je nalog kreiran na taj način.

Slika 15. Stranica za prijavu na platformu.

Nakon uspješne prijave korisnik se automatski usmjerava na početni ekran svog korisničkog prostora. Sadržaj početnog ekrana razlikuje se u zavisnosti od korisničke uloge.

Slika 16. Početni korisnički ekran nakon uspješne prijave.

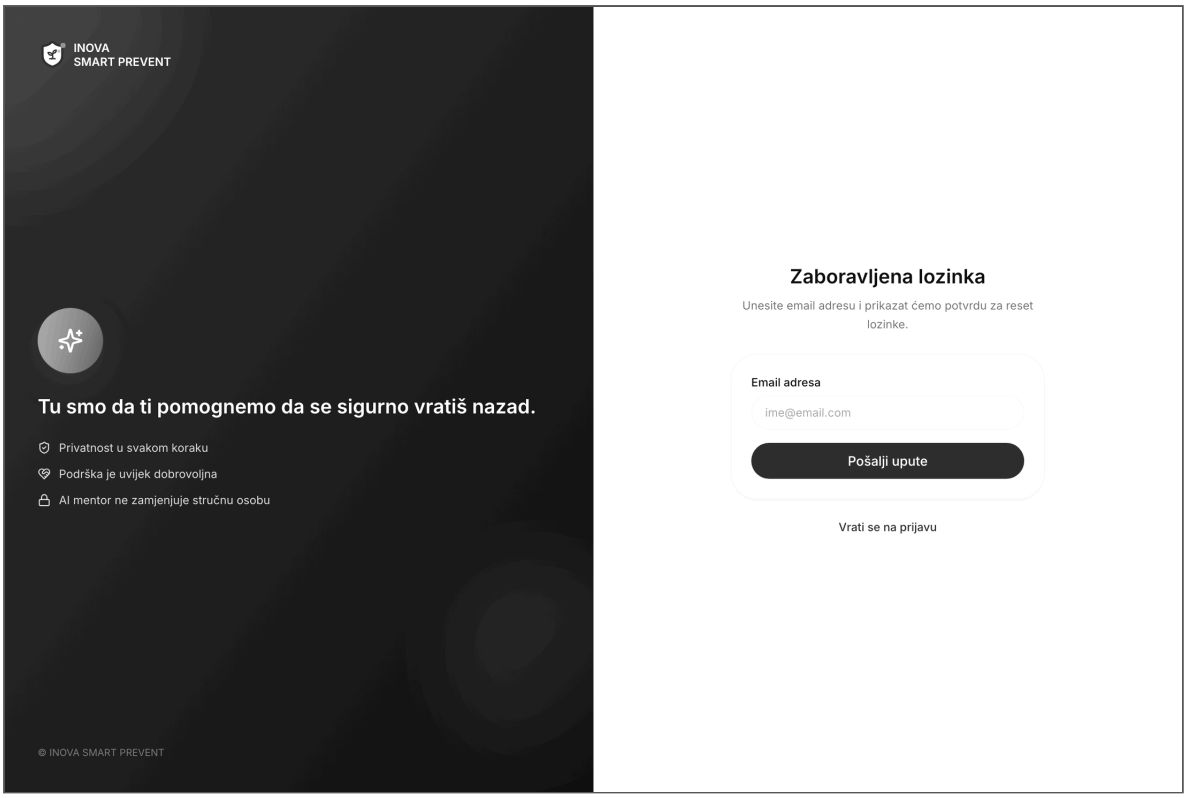
Ako su podaci uneseni pogrešno, sistem prikazuje odgovarajuću poruku i korisnik može ponoviti prijavu. Prije ponovnog pokušaja potrebno je provjeriti tačnost e-mail adrese i lozinke.

5.2. Zaboravljena lozinka

Ako korisnik zaboravi lozinku, potrebno je koristiti opciju za obnovu pristupa dostupnu na stranici za prijavu.

Postupak obuhvata:

1. otvaranje stranice **„Prijavi se“**;
2. odabir opcije **„Zaboravili ste lozinku?“**;
3. unos e-mail adrese povezane s korisničkim nalogom;
4. klik na **„Pošalji upute“**;
5. otvaranje poruke koja stiže na unesenu adresu i kreiranje nove lozinke;
6. ponovno prijavljivanje novom lozinkom.

Slika 17. Ekran za obnovu zaboravljene lozinke.

Ako korisnik nema pristup e-mail adresi koja je povezana s nalogom ili postupak obnove ne uspije, potrebno je obratiti se administratoru platforme. Radi zaštite korisničkog naloga administrator nikada ne traži od korisnika da mu dostavi postojeću lozinku.

5.3. Promjena lozinke

Korisnik može promijeniti lozinku kada želi dodatno zaštititi svoj nalog ili kada postoji sumnja da je druga osoba saznala njegove pristupne podatke.

> **Kako se lozinka mijenja:** platforma trenutno nema poseban ekran za promjenu lozinke unutar korisničkog profila. Nova lozinka postavlja se kroz postupak **„Zaboravili ste lozinku?“** opisan u prethodnom poglavlju — korisnik zatraži upute na svoju e-mail adresu i kroz njih postavi novu lozinku.

Nova lozinka treba biti dovoljno sigurna i ne treba sadržavati lako prepoznatljive podatke, kao što su ime korisnika, datum rođenja ili jednostavan niz brojeva.

Ako postoji sumnja da je nalogu pristupila neovlaštena osoba, lozinku treba promijeniti bez odlaganja i o tome obavijestiti administratora platforme.

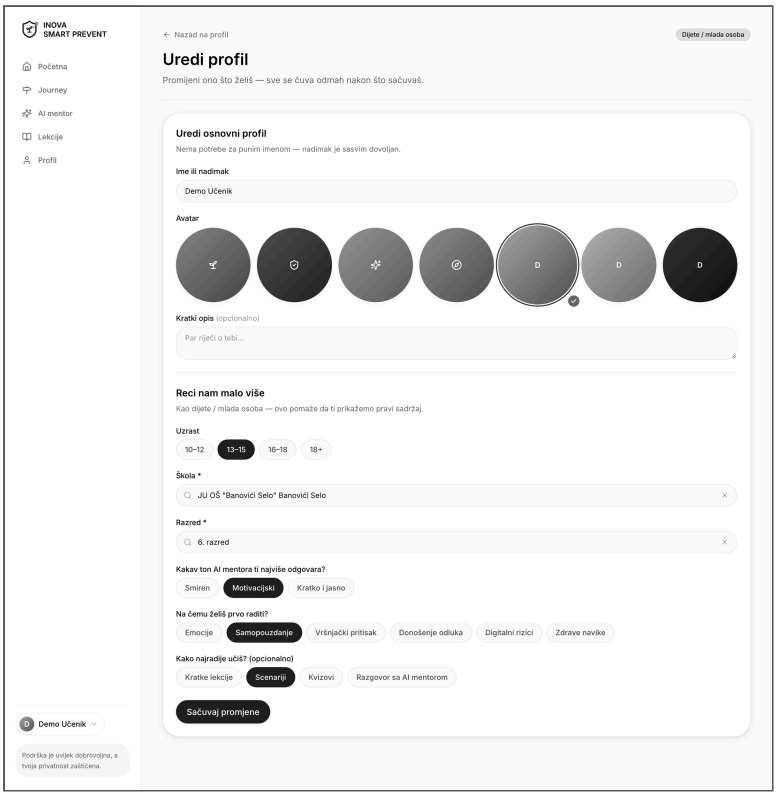
5.4. Pregled i uređivanje profila

Korisnički profil sadrži osnovne informacije povezane s nalogom i korisničkom ulogom. Nakon prijave korisnik profilu pristupa putem stavke **„Profil“** u glavnoj navigaciji.

Stranica profila prikazuje ime, e-mail adresu, korisničku ulogu, popunjenost profila i sačuvane preferencije.

Za uređivanje profila:

1. Otvorite **„Profil“**.
2. Kliknite **„Uredi profil“**.
3. Promijenite ime ili nadimak, avatar, opis ili dozvoljene detalje uloge.
4. Kliknite **„Sačuvaj promjene“**.

Slika 19. Uređivanje podataka korisničkog profila.

Prije potvrđivanja izmjena potrebno je provjeriti tačnost unesenih podataka.

Pojedini podaci nisu predviđeni za samostalnu izmjenu. To se posebno odnosi na **korisničku ulogu**, koja se zaključava nakon potvrde, te na e-mail adresu naloga. Za njihovu izmjenu potrebno je obratiti se administratoru platforme.

Korisnik ne treba kreirati novi nalog samo zbog potrebe za izmjenom podatka na postojećem profilu.

5.5. Odjava sa platforme

Po završetku korištenja platforme korisnik se treba odjaviti sa svog naloga. Odjava je posebno važna kada se platforma koristi na školskom računaru, računaru u biblioteci, zajedničkom tabletu ili drugom uređaju kojem pristupa više osoba.

Za odjavu je potrebno:

1. otvoriti stavku **„Profil“** u glavnoj navigaciji;
2. odabrati opciju **„Odjavi se“**;
3. sačekati povratak na javni dio platforme.

Nakon odjave zaštićenom korisničkom prostoru nije moguće pristupiti bez ponovnog unošenja pristupnih podataka.

Slika 20. Opcija za odjavu u korisničkom profilu.

Zatvaranje internet preglednika bez odjave ne treba koristiti kao zamjenu za pravilnu odjavu sa platforme, naročito na uređajima koje koristi više osoba.

5.6. Sigurno korištenje naloga

Sigurnost korisničkog naloga zajednička je odgovornost platforme i korisnika. Prilikom korištenja naloga potrebno je pridržavati se sljedećih pravila:

- koristiti isključivo vlastiti korisnički nalog;
- ne ustupati pristupne podatke drugim osobama;
- ne tražiti niti koristiti tuđe pristupne podatke;
- koristiti sigurnu lozinku;
- ne zapisivati lozinku na mjestu dostupnom drugim osobama;
- odjaviti se nakon korištenja platforme na zajedničkom uređaju;
- ne ostavljati otvoren korisnički nalog bez nadzora;
- ne čuvati lozinku u internet pregledniku na javnom ili zajedničkom uređaju;
- prijaviti svaku sumnju na neovlašten pristup;
- odmah promijeniti lozinku kada postoji sumnja da je kompromitovana;
- koristiti zvaničnu web-adresu platforme prilikom prijave.

Poseban oprez potreban je u školskom okruženju, gdje više učenika ili nastavnika može koristiti isti uređaj. Nakon završetka rada korisnik se mora odjaviti i provjeriti da njegov korisnički prostor više nije dostupan.

Ako korisnik primijeti aktivnost na nalogu koju ne prepoznaje, neočekivanu promjenu podataka ili drugi sigurnosni problem, treba prekinuti korištenje naloga, promijeniti lozinku i obratiti se administratoru platforme.

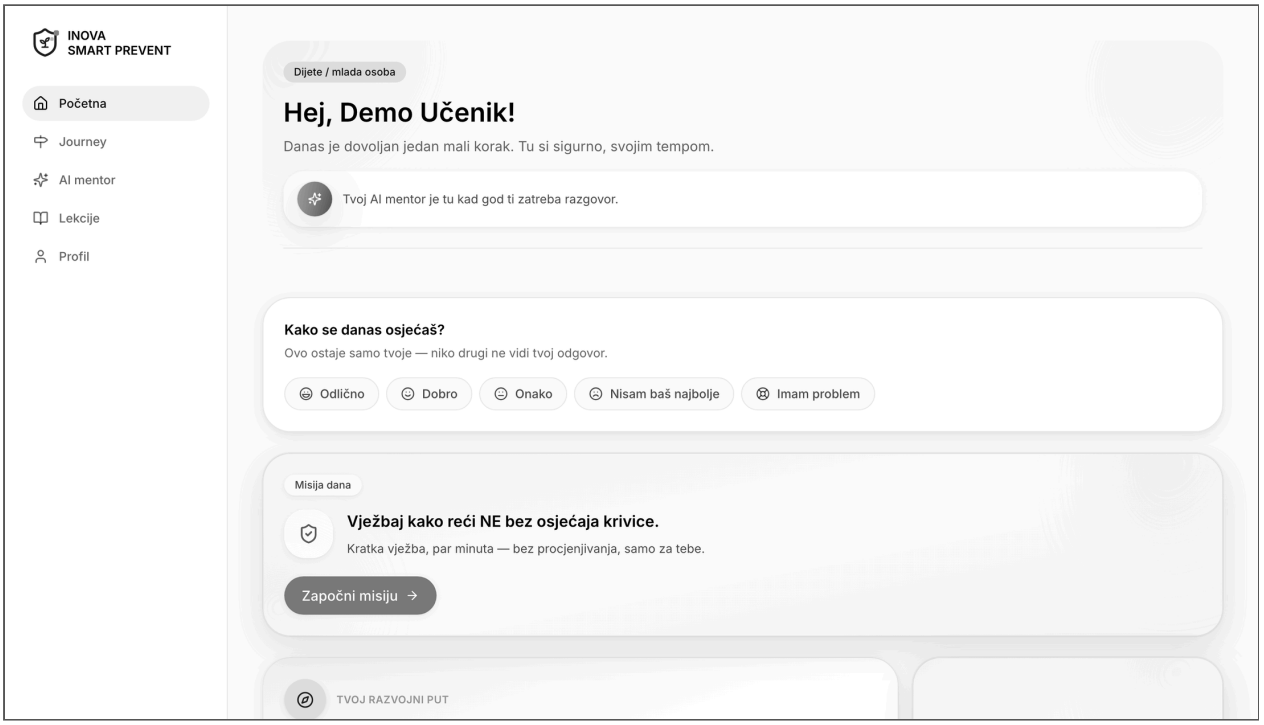
6. Korištenje platforme — Dijete / mlada osoba

Korisnički prostor **Dijete / mlada osoba** namijenjen je djeci i mladima koji platformu koriste radi učenja, razvoja životnih vještina, refleksije, informativne samoprocjene, korištenja AI Mentora i pristupa sigurnim izvorima podrške.

6.1. Prva prijava i početni ekran

Nakon uspješne prijave korisnik se usmjerava na svoj početni korisnički ekran. Na njemu su objedinjene funkcionalnosti namijenjene djeci i mladima.

Pri prvoj prijavi preporučuje se da korisnik najprije pregleda dostupne cjeline i upozna se sa načinom kretanja kroz platformu.

Slika 21. Početni ekran za dijete / mladu osobu.

6.2. Glavna navigacija

Na računaru se glavna navigacija nalazi u lijevoj bočnoj traci. Na telefonu su najvažnije stavke u donjoj navigaciji, a ostale u meniju.

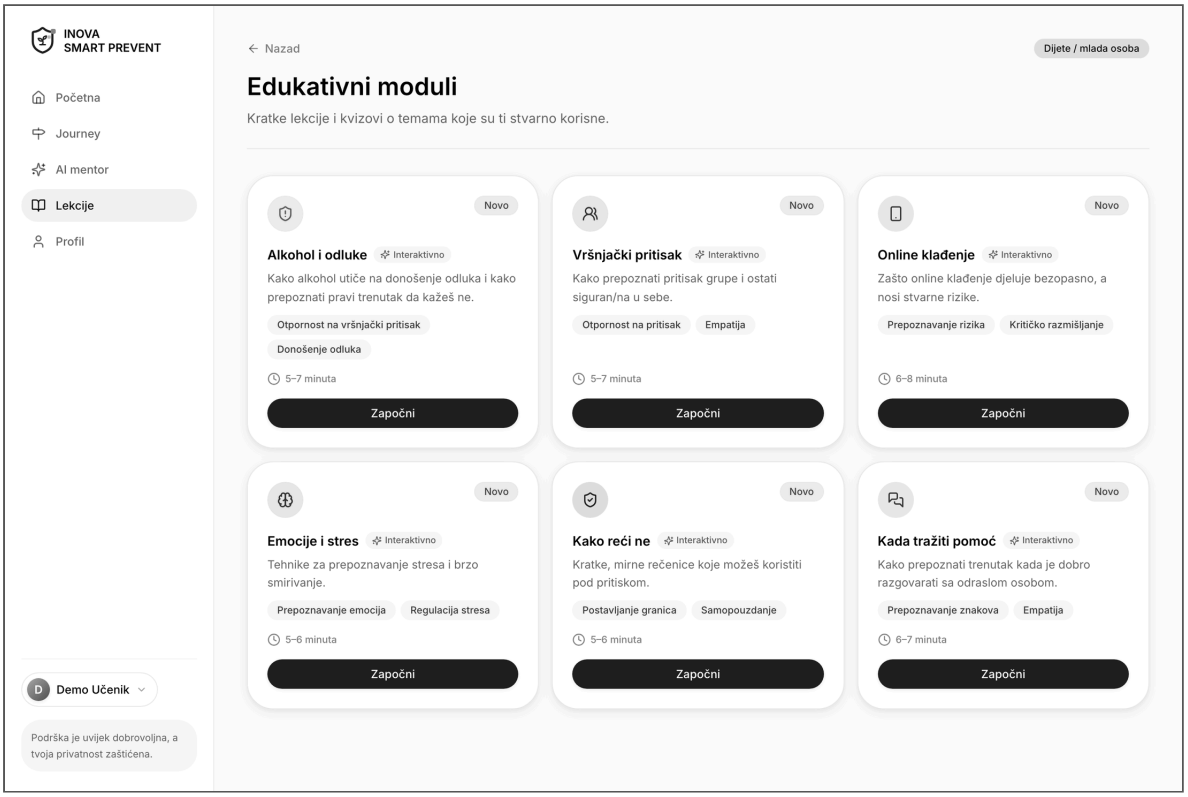
Stavka	**Šta otvara**
Početna	Pregled napretka i prečice ka dostupnim funkcijama.
Journey	Stranicu „Tvoj put razvoja“ sa koracima razvojnog puta.
AI mentor	Razgovor sa AI Mentorom.
Lekcije	Interaktivne edukativne module.

Profil	Pregled osnovnih podataka i ličnog napretka.

6.3. Edukativni moduli

Stranica **„Lekcije“** otvara edukativne module sa kratkim pričama, izborima, refleksijom, vježbama i kvizovima.

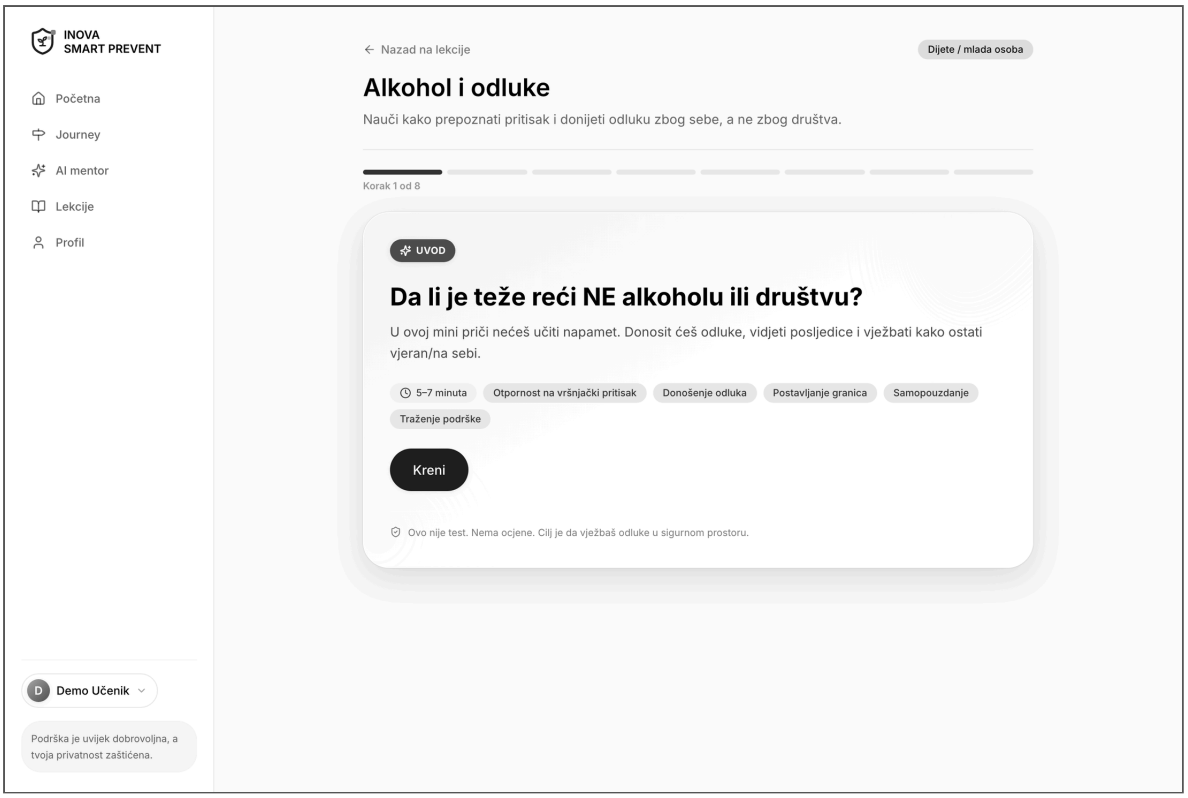
Trenutno dostupne teme obuhvataju alkohol i odluke, vršnjački pritisak, online klađenje, emocije i stres, kako reći ne te kada tražiti pomoć.

Slika 22. Pregled edukativnih modula sa statusom svakog modula.

Kako završiti modul:

1. Otvorite **„Lekcije“**.
2. Na kartici modula kliknite **„Započni“**. Ako ste ranije počeli, kliknite **„Nastavi“**.
3. Pročitajte situaciju i pratite korake unutar modula.
4. Kada se traži izbor ili odgovor, prvo odaberite opciju pa nastavite.
5. Kod kratkog kviza odaberite odgovor i pročitajte povratnu informaciju.
6. Na završnom ekranu odaberite sljedeći modul, razgovor sa AI Mentorom ili ponovno prolazak lekcije.

Slika 23. Jedan korak unutar interaktivnog modula.

Sadržaje je potrebno prolaziti pažljivo i vlastitim tempom. Cilj nije samo završiti aktivnost, nego razumjeti sadržaj i povezati ga sa situacijama iz svakodnevnog života.

Platforma čuva mjesto na kojem ste stali i status završetka uz vaš račun. Kartica lekcije prikazuje oznaku **„Novo“**, **„U toku“** ili **„Završeno“**.

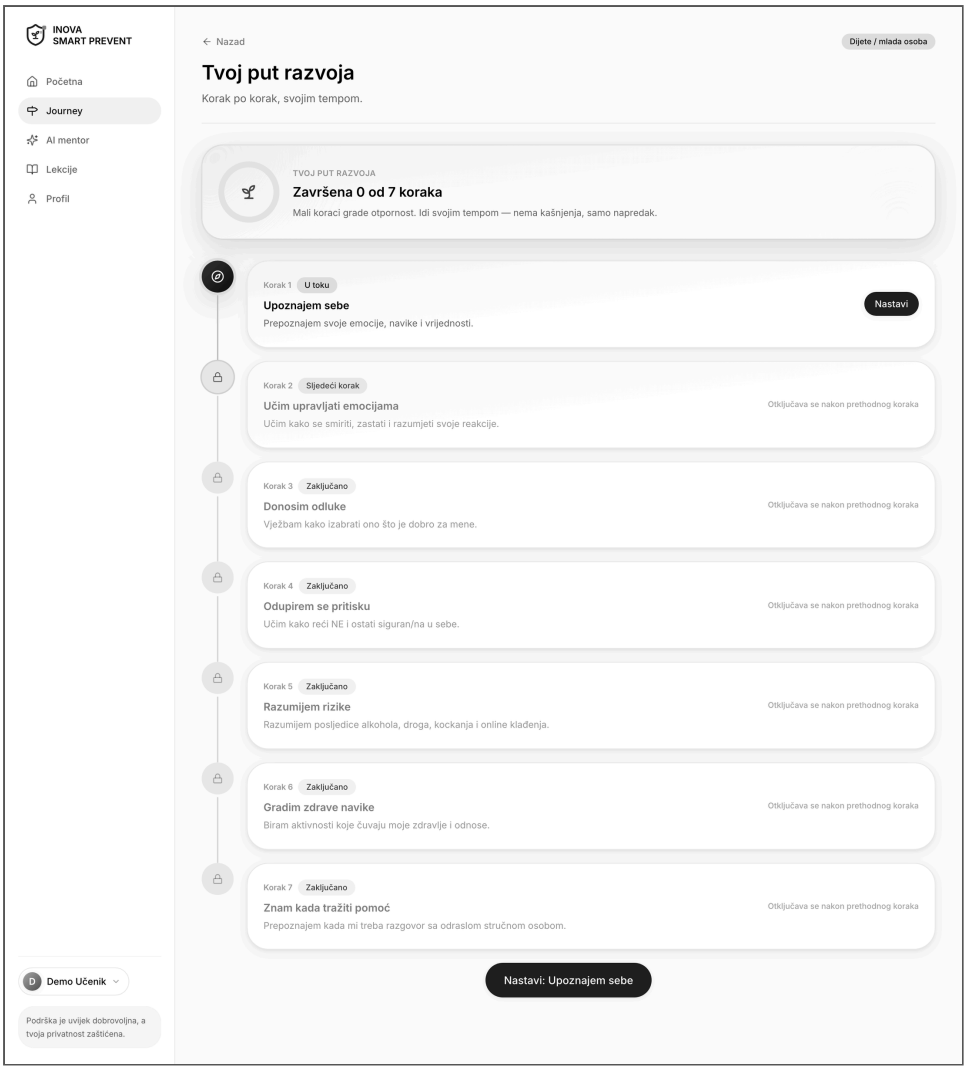
> **Ako čuvanje ne uspije:** interaktivni ekran može ne nastaviti raditi, ali napredak možda neće biti prikazan nakon ponovnog otvaranja. Provjerite vezu i ponovo otvorite modul.

Odgovori u edukativnom modulu služe učenju i vježbanju. Oni nisu školska ocjena niti dijagnoza.

6.4. Put razvoja i praćenje napretka

U glavnoj navigaciji funkcija se zove **„Journey“**, a naslov stranice je **„Tvoj put razvoja“**. To je niz od sedam koraka koji se otključavaju redom.

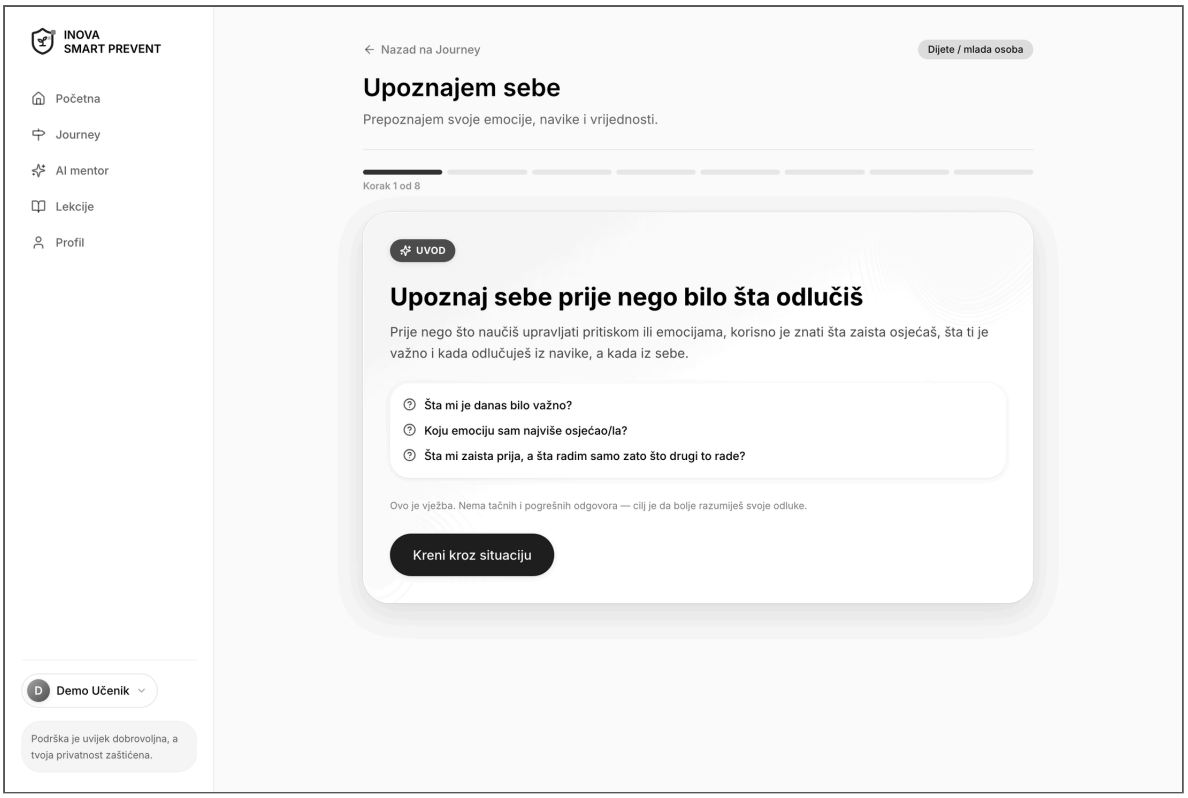
Koraci razvojnog puta su: upoznajem sebe, učim upravljati emocijama, donosim odluke, odupirem se pritisku, razumijem rizike, gradim zdrave navike i znam kada tražiti pomoć.

Slika 24. Stranica „Tvoj put razvoja“ sa koracima i ukupnim napretkom.

Kako koristiti:

1. Otvorite **„Journey“**.
2. Otvorite prvi nezavršeni korak. Zaključani koraci postaju dostupni nakon završetka prethodnog.
3. Pratite aktivnost: scenarije, izbore, refleksiju, vježbe ili male izazove.
4. Koristite stranicu nazad ako želite pregledati prethodnu aktivnost.
5. Završite posljednju aktivnost da se korak označi kao završen.
6. Na pregledu kliknite **„Nastavi“** za povratak na aktivni korak.

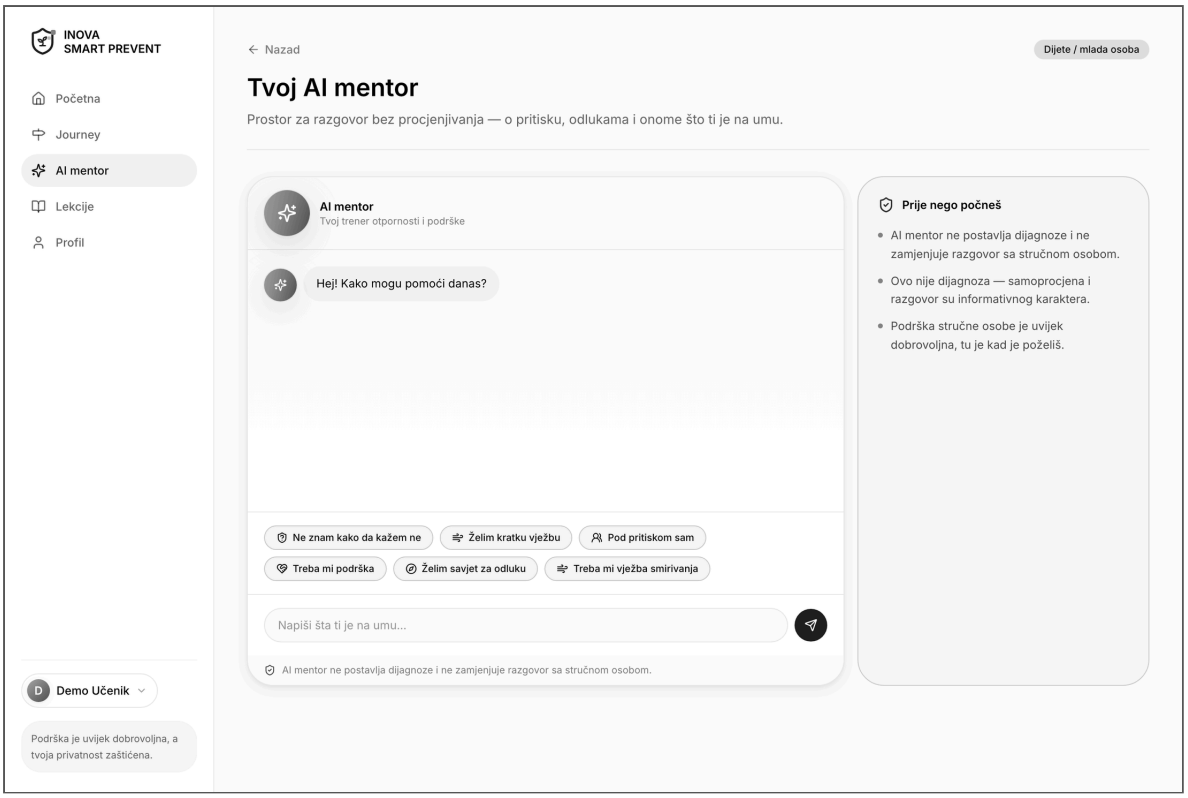
Slika 25. Primjer refleksivne aktivnosti unutar koraka razvojnog puta.

Pregled pokazuje broj završenih koraka i ukupni procenat. Završeni koraci ostaju označeni, a početna stranica prikazuje isti napredak.

Napredak se čuva uz vaš korisnički račun. Ako se ne prikaže odmah, osvježite stranicu i provjerite internetsku vezu. Praćenje napretka služi isključivo korisniku kao podrška u organizaciji vlastitog učenja. Napredak ne predstavlja školsku ocjenu niti procjenu vrijednosti ili sposobnosti korisnika.

6.5. AI Mentor

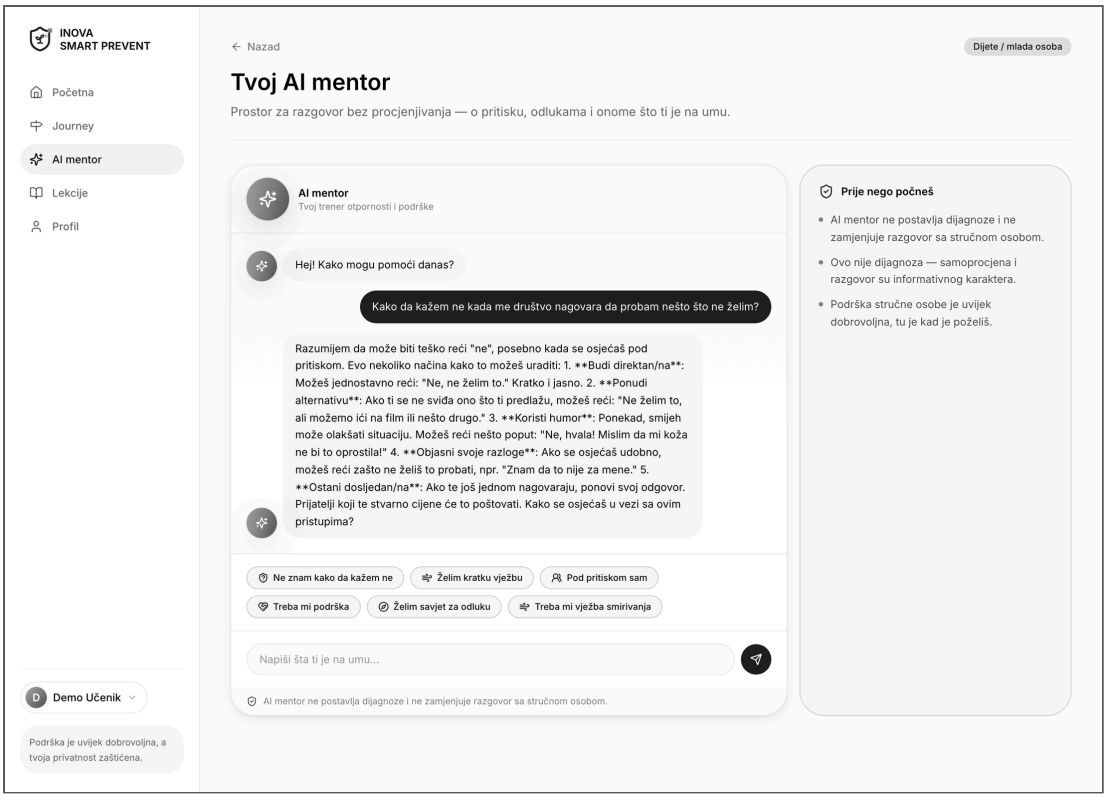
AI Mentor je digitalni alat namijenjen pružanju informacija, pojašnjenja, refleksivnih pitanja i podrške pri razmišljanju o svakodnevnim situacijama.

Slika 26. Početni ekran AI Mentora.

Kako koristiti AI Mentora:

1. U navigaciji odaberite **„AI mentor“**.
2. Odaberite jedno od ponuđenih kratkih pitanja ili kliknite u polje **„Napiši šta ti je na umu…“**.
3. Upišite poruku i kliknite dugme za slanje.
4. Sačekajte da se odgovor dovrši prije slanja nove poruke.
5. Ako se prikaže greška, pokušajte ponovo.

Slika 27. Razgovor sa AI Mentorom — pitanje korisnika i odgovor asistenta.

Korisnik može razgovarati s AI Mentorom o temama kao što su vršnjački pritisak, odnosi, stres, donošenje odluka, rizična ponašanja, traženje pomoći i razumijevanje edukativnih sadržaja.

Primjeri pitanja:

- „Kako mogu reći ne kada me društvo nagovara da uradim nešto što ne želim?“
- „Kako da donesem odluku kada nisam siguran šta je najbolje za mene?“
- „Kako da razgovaram s roditeljima o problemu koji me muči?“
- „Kako prepoznati da neka navika postaje problem?“
- „Zašto su online klađenje i igre na sreću rizični za mlade?“
- „Kako mogu pomoći prijatelju koji mi kaže da ima problem?“
- „Kome se mogu obratiti ako mi je potrebna dodatna pomoć?“

Slika 28. Ponuđena kratka pitanja za početak razgovora sa AI Mentorom.

Razgovor se čuva uz vaš korisnički račun, pa kada se vratite na stranicu vidite prethodne poruke.

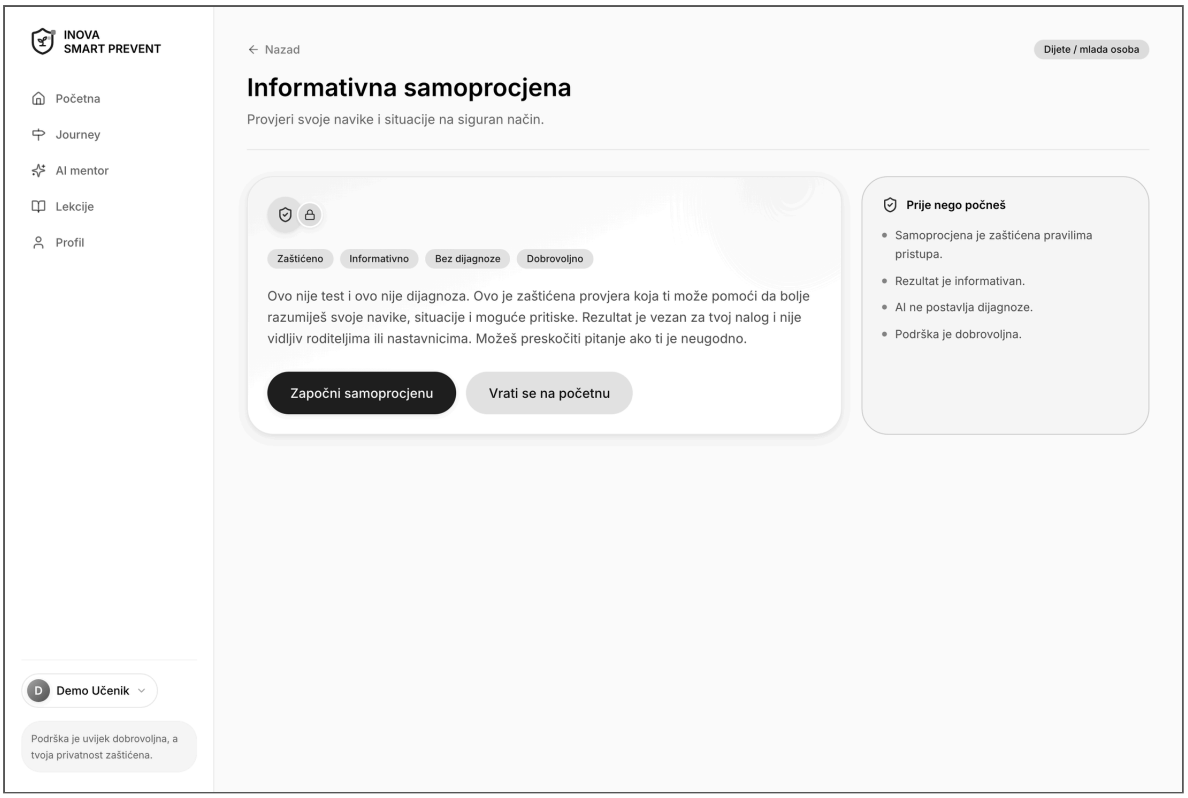
Šta AI Mentor može, a šta ne može

AI Mentor može	AI Mentor ne može
objasniti edukativni sadržaj	postaviti medicinsku ili psihološku dijagnozu
odgovoriti na informativna pitanja	zamijeniti psihologa, pedagoga, socijalnog radnika ili ljekara
postavljati pitanja koja podstiču refleksiju	pružati terapiju
pomoći da se sagledaju različite mogućnosti	donositi konačne odluke umjesto korisnika
ponuditi sigurnije naredne korake	garantovati da je svaki odgovor primjeren svakoj situaciji
usmjeriti korisnika prema dodatnoj podršci	postupati kao hitna služba

Ne unosite nepotrebne lične i osjetljive podatke. Za razgovor nije potrebno puno ime i prezime, adresa, broj telefona, lozinke ni podaci kojima se može neposredno identifikovati druga osoba. U hitnoj ili opasnoj situaciji odmah se obratite pouzdanoj odrasloj osobi, stručnoj osobi ili hitnoj službi. Ne čekajte odgovor AI Mentora.

6.6. Informativna samoprocjena

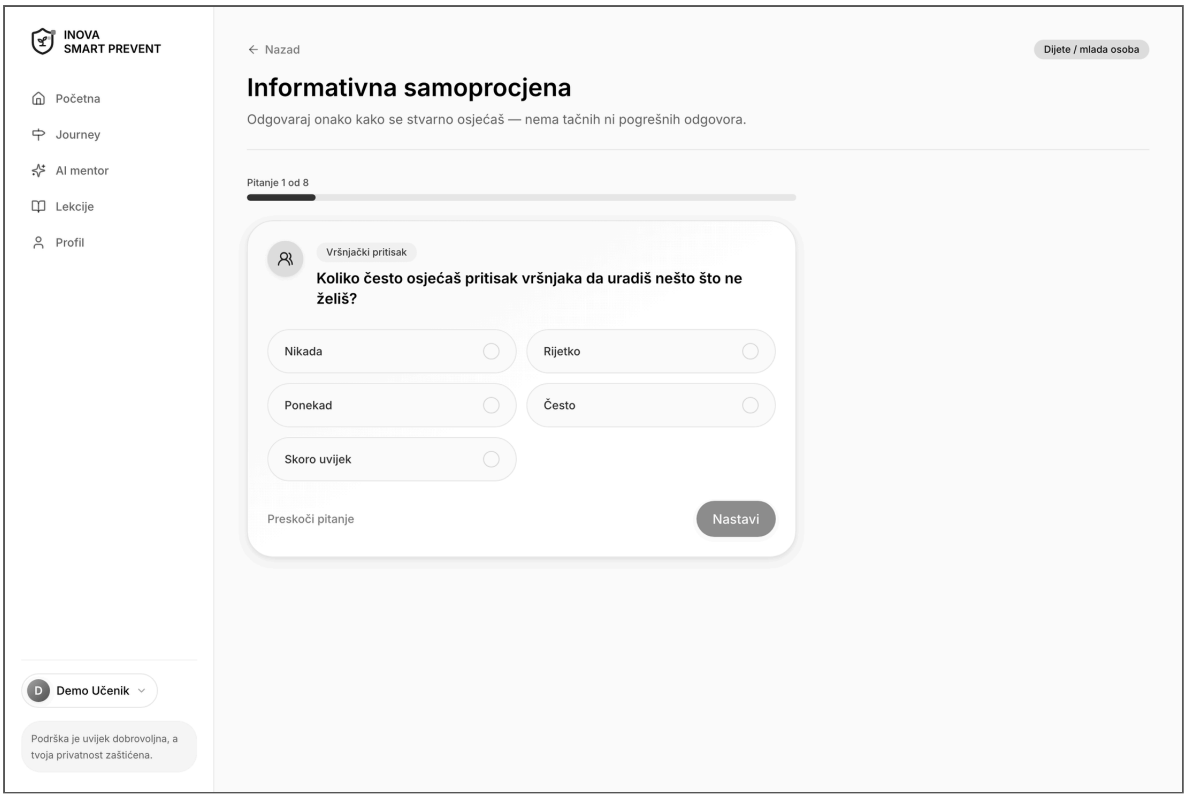
Samoprocjena je strukturirani alat koji korisniku pomaže da razmisli o svojim navikama, iskustvima, situacijama i pritiscima. Ona je informativnog karaktera i **ne predstavlja dijagnozu, test ličnosti niti stručni nalaz**.

Slika 29. Uvodni ekran informativne samoprocjene.

Kako je pokrenuti:

1. Na početnoj stranici otvorite **„Samoprocjena rizika“**.
2. Pročitajte sigurnosne napomene.
3. Kliknite dugme za početak samoprocjene.
4. Za svako od osam pitanja odaberite **„Nikada“**, **„Rijetko“**, **„Ponekad“**, **„Često“** ili **„Skoro uvijek“**.
5. Kliknite **„Nastavi“**. Ako ne želite odgovoriti, kliknite **„Preskoči pitanje“**.
6. Nakon posljednjeg pitanja sačekajte da se odgovori sačuvaju i otvori se **„Tvoj rezultat“**.

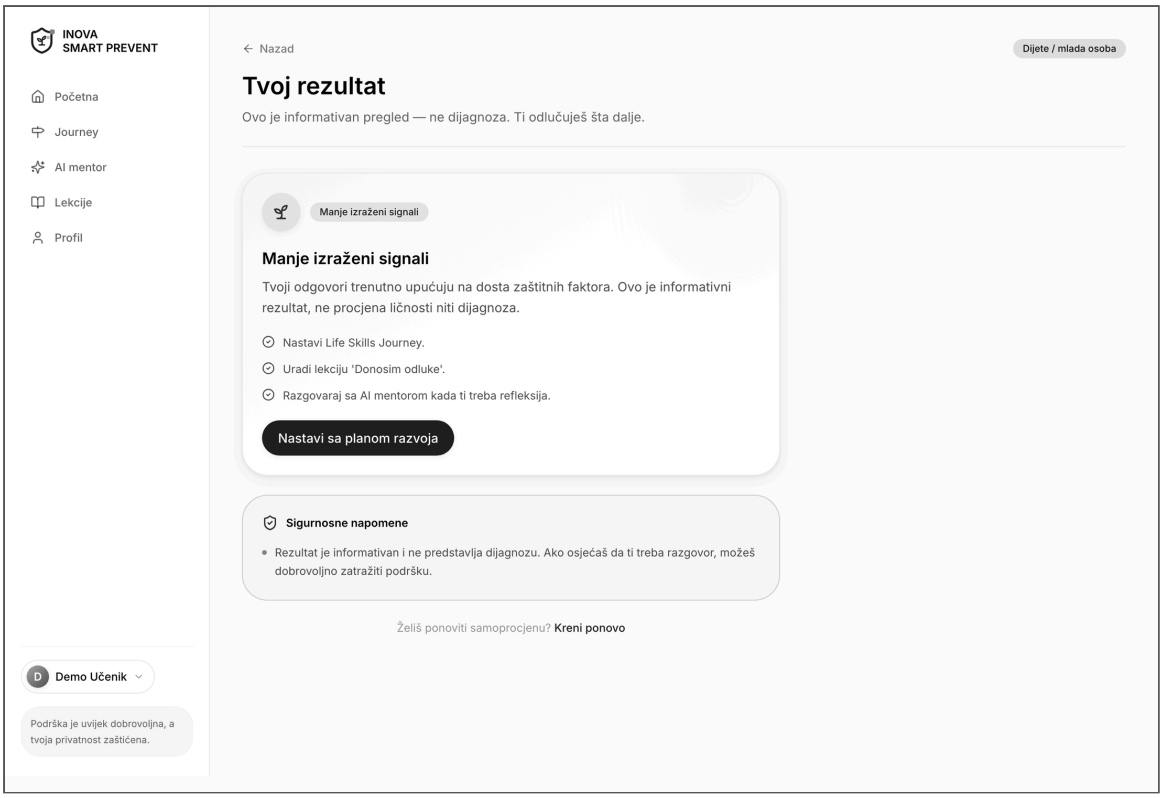

Slika 30. Jedno pitanje informativne samoprocjene.

Nema „dobrih“ i „loših“ odgovora. Iskren odgovor omogućava da korisnik dobije korisniju povratnu informaciju i odgovarajuće preporuke.

Šta prikazuje rezultat

Rezultat koristi opisne nivoe **„Manje izraženi signali“**, **„Umjereni signali za podršku“** ili **„Izraženija potreba za podrškom“**. Prikazuju se i informativni prijedlozi za naredni korak.

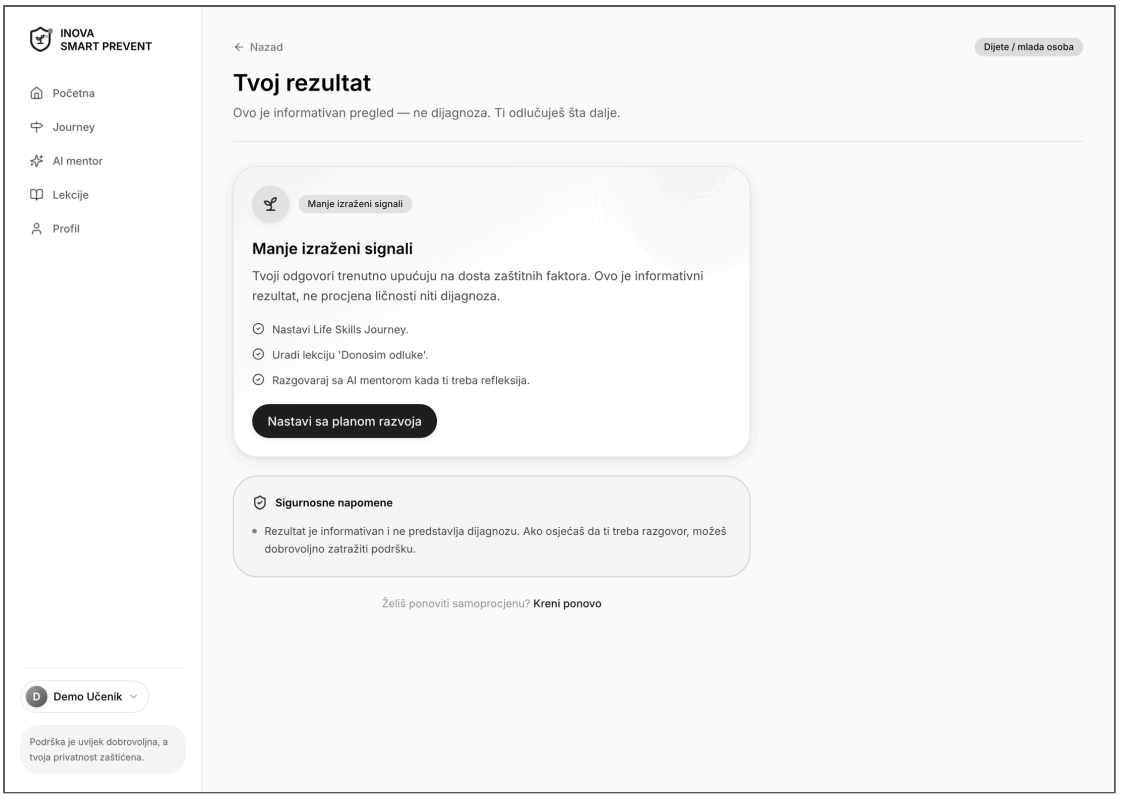

Slika 31. Prikaz rezultata informativne samoprocjene.

> **Rezultat nije dijagnoza.** Ne donosite zdravstvene ili druge važne odluke samo na osnovu ovog prikaza. Ako vas nešto zabrinuti, obratite se pouzdanoj odrasloj osobi.

Samoprocjenu možete ponoviti klikom na **„Kreni ponovo“**. Platforma prikazuje posljednju sačuvanu samoprocjenu.

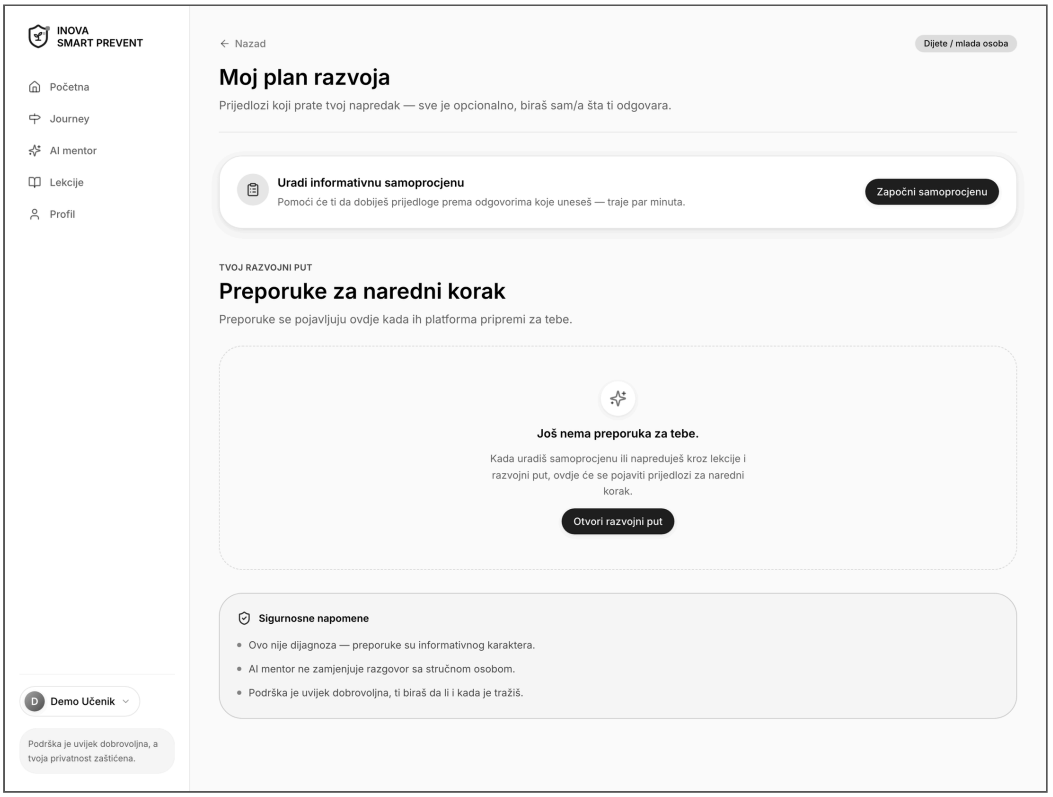
Roditelji i nastavnici kroz svoje korisničke prostore **ne mogu vidjeti individualne odgovore ili rezultat djeteta**.

Slika 32. Preporučeni naredni koraci nakon završene samoprocjene.

6.7. Preporuke i stručna podrška

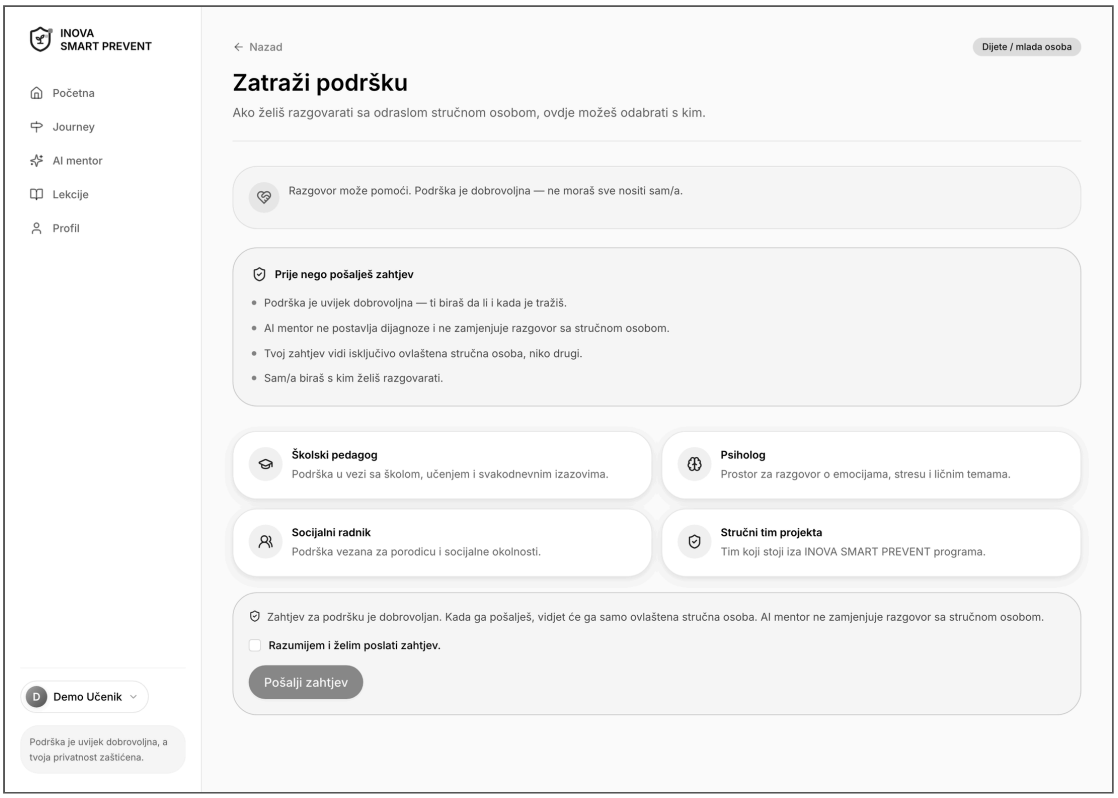
Stranica **„Moj plan razvoja“** prikazuje prijedloge povezane sa posljednjom samoprocjenom i dostupnim razvojnim sadržajima. Preporuke su informativne i ne predstavljaju medicinski, psihološki ili pravni savjet.

Slika 33. Stranica sa preporukama za naredni korak.

Kako zatražiti podršku:

1. Na početnoj stranici otvorite **„Zatraži podršku“**.
2. Odaberite kome želite uputiti zahtjev — školskom pedagogu, psihologu, socijalnom radniku ili stručnom timu projekta.
3. Pročitajte objašnjenje o dobrovoljnosti i privatnosti.
4. Označite **„Razumijem i želim poslati zahtjev“**.
5. Kliknite **„Pošalji zahtjev“**.
6. Sačekajte potvrdu **„Zahtjev je zabilježen“**.

Slika 34. Ekran za dobrovoljno traženje stručne podrške.

Stručna podrška je dobrovoljna. Traženje podrške predstavlja odgovoran korak i ne znači da je korisniku postavljena dijagnoza ili da je „napravio problem“.

Slanje zahtjeva nije isto što i opći pristanak na obradu svih ličnih podataka. Obrazac služi konkretnom dobrovoljnom traženju kontakta i podrške.

> **Hitne situacije:** ako postoji neposredna opasnost po život ili sigurnost korisnika ili druge osobe, digitalna platforma i AI Mentor nisu zamjena za neposrednu pomoć odrasle osobe od povjerenja ili nadležne hitne službe.

6.8. Privatnost učenika na platformi

Privatnost djece i mladih predstavlja osnovni princip funkcionisanja platforme.

Pojedinačni odgovori korisnika u samoprocjeni, rezultat samoprocjene i sadržaj razgovora sa AI Mentorom **nisu dostupni roditeljima, nastavnicima niti stručnim saradnicima**. Zaštita pristupa provodi se i na nivou baze podataka, a ne samo kroz izgled korisničkog interfejsa.

Korisnik treba dodatno štititi vlastitu privatnost tako što će:

- koristiti samo vlastiti korisnički nalog;
- čuvati svoju lozinku;
- ne dijeliti pristupne podatke s drugim osobama;
- odjaviti se nakon korištenja zajedničkog uređaja;
- ne unositi nepotrebne lične podatke drugih osoba u razgovor sa AI Mentorom;
- prijaviti administratoru sumnju na neovlašten pristup nalogu.

Šta roditelj ili nastavnik može, a šta ne može vidjeti

Sadržaj	Dijete / mlada osoba	Roditelj	Nastavnik / stručni saradnik
Vlastiti edukativni napredak	Da	Ne	Ne
Vlastiti razgovor sa AI Mentorom	Da	Ne	Ne
Vlastiti odgovori na samoprocjenu	Da	Ne	Ne
Individualni rezultat samoprocjene	Da	Ne	Ne
Edukativni sadržaji za vlastitu ulogu	Da	Da	Da
Agregirani podaci grupe ili škole	—	—	Planirano, uz posebna pravila zaštite

U trenutnoj fazi razvoja škole, nastavnici, roditelji i stručni projektni tim nemaju pristup individualnim razgovorima, odgovorima ili rezultatima korisnika. Budući agregirani pregledi planirani su kao posebna funkcionalnost i trebaju prikazivati samo objedinjene podatke većeg broja korisnika, bez mogućnosti izdvajanja pojedinca.

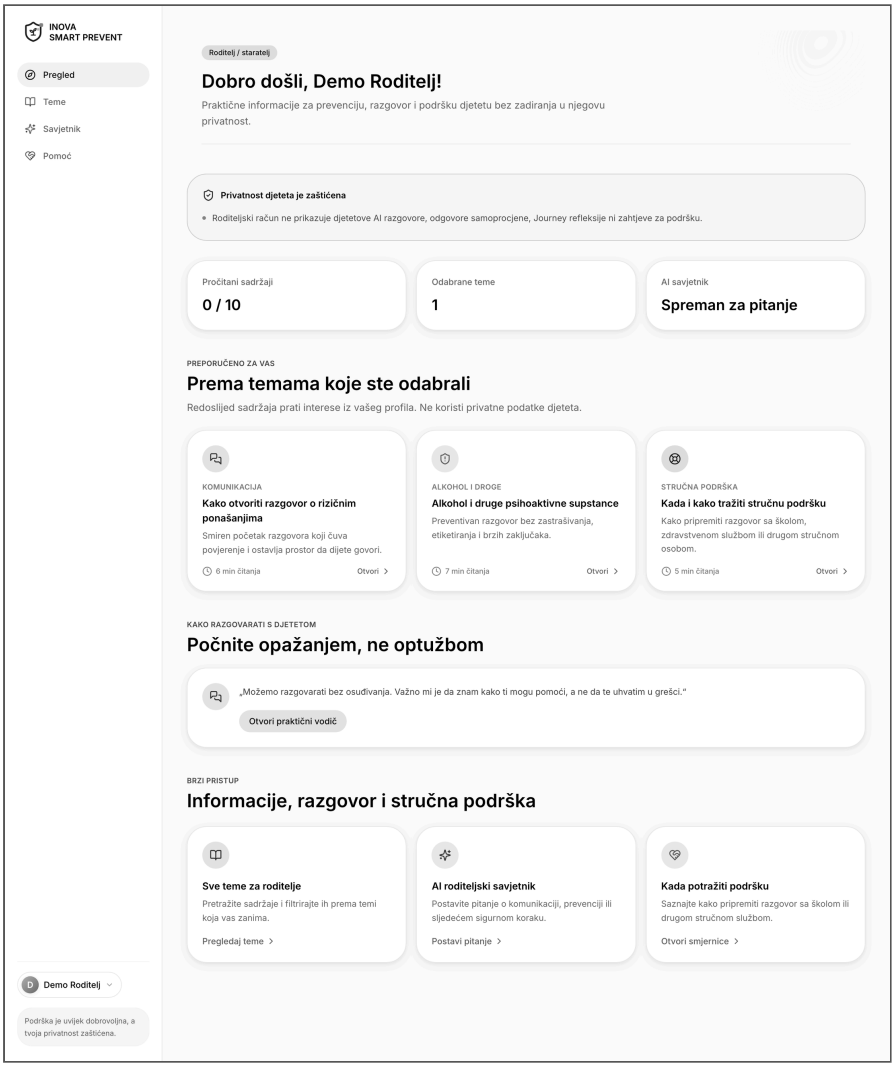
7. Korištenje platforme — Roditelj / staratelj

Korisnički prostor **Roditelj / staratelj** namijenjen je roditeljima i starateljima koji žele unaprijediti razumijevanje razvojnih potreba djece i mladih, prepoznati moguće faktore rizika i zaštite te dobiti praktične smjernice za komunikaciju i pružanje podrške. Platforma ovu ulogu definiše kao **zaseban prostor podrške roditelju, a ne kao sredstvo nadzora aktivnosti djeteta**.

7.1. Početni ekran roditelja

Glavna navigacija sadrži **„Pregled“**, **„Teme“**, **„Savjetnik“** i **„Pomoć“**.

Početni ekran prikazuje koliko ste sadržaja pročitali, koliko ste tema odabrali u profilu i status razgovora sa AI savjetnikom. Ispod toga stoje preporučeni sadržaji prema odabranim temama.

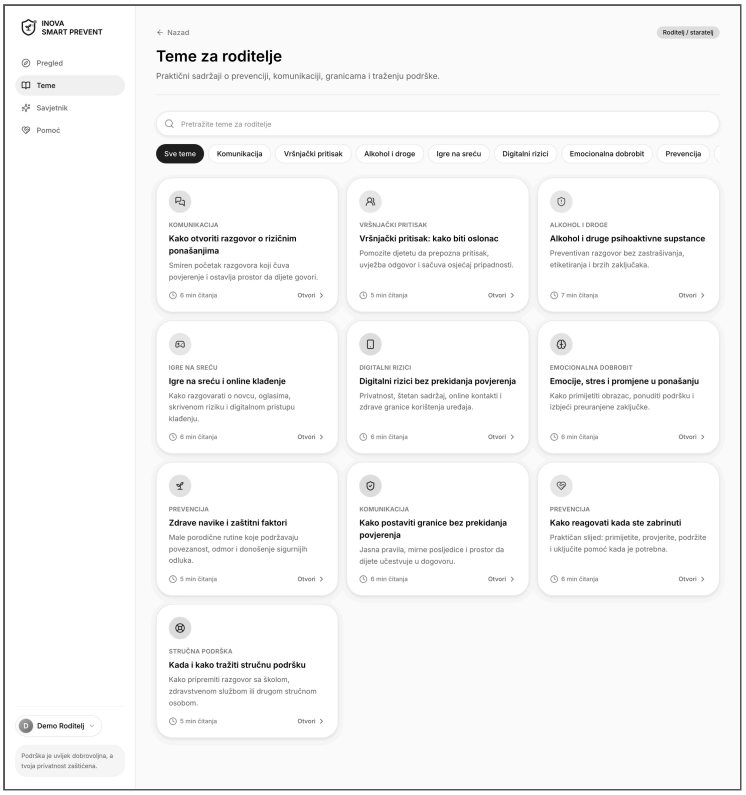
Slika 35. Početni ekran roditelja / staratelja.

7.2. Teme za roditelje

Stranica **„Teme“** sadrži sadržaje koji mogu pomoći u razumijevanju razvojnih izazova djece i mladih i prevenciji rizičnih ponašanja.

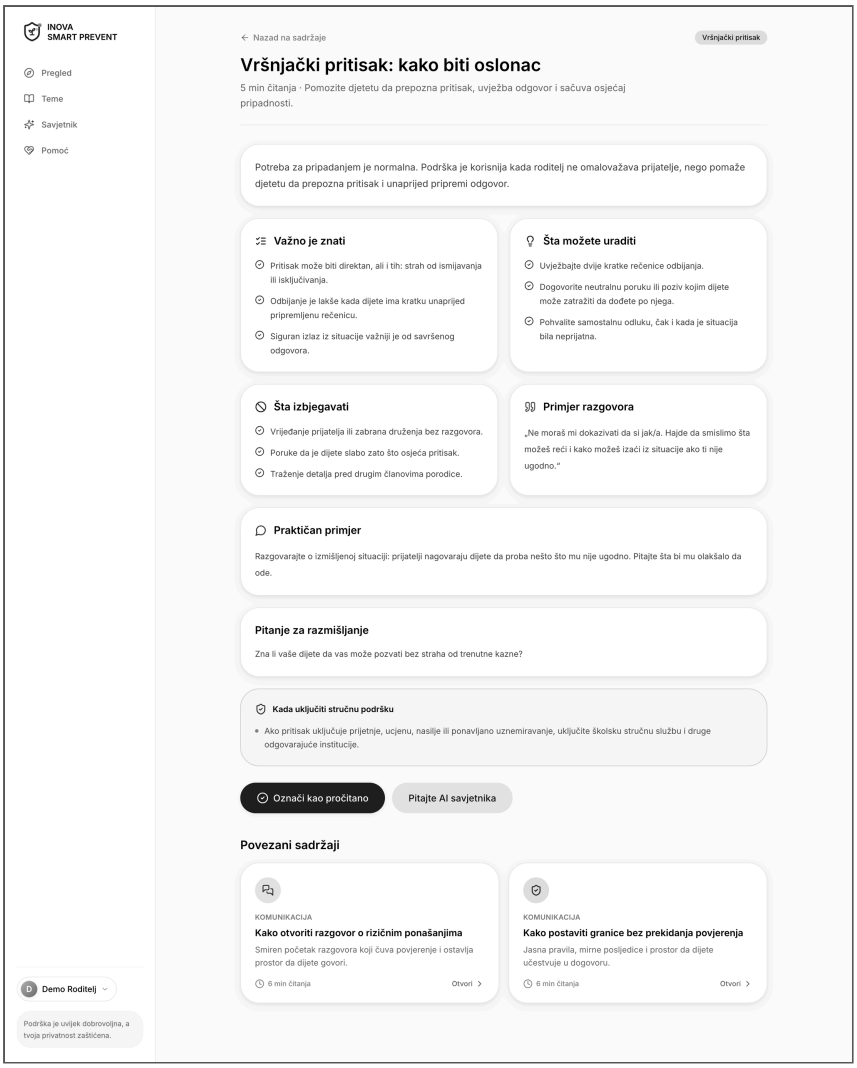
1. Otvorite **„Teme“**.

2. Odaberite temu, na primjer komunikaciju s djetetom, rane znakove rizika, alkohol, vršnjački pritisak, online klađenje, digitalne navike ili traženje pomoći.
3. Otvorite temu i pročitajte kratke dijelove: šta primijetiti, kako razgovarati, šta izbjegavati i kada potražiti stručnu pomoć.
4. Pročitane teme se bilježe uz vaš račun, pa brojač na početnom ekranu raste.

Slika 36. Stranica „Teme“ sa sadržajima za roditelje.

Sadržaji se mogu koristiti prema trenutnim potrebama porodice, bez obaveze da se sve teme prolaze istim redoslijedom.

Slika 37. Primjer otvorene teme za roditelje.

7.3. Komunikacija sa djecom i mladima

Jedna od važnih funkcija roditeljskog korisničkog prostora jeste podrška kvalitetnoj komunikaciji sa djecom i mladima. Roditelj može koristiti sadržaje koji se odnose na:

- aktivno slušanje;
- razgovor bez osuđivanja;
- postavljanje jasnih i primjerenih granica;
- razgovor o alkoholu, psihoaktivnim supstancama, nikotinu, kockanju i drugim rizičnim ponašanjima;
- vršnjački pritisak;
- digitalno okruženje i online rizike;
- prepoznavanje promjena u ponašanju;
- pružanje podrške kada dijete govori o problemu;
- traženje stručne pomoći kada je potrebna.

Prilikom korištenja sadržaja roditelj treba polaziti od principa otvorene i podržavajuće komunikacije, uz izbjegavanje stigmatiziranja, prijetnji i donošenja zaključaka bez razgovora sa

djetetom.

7.4. Prepoznavanje rizičnih ponašanja

Pojedinačna promjena u ponašanju sama po sebi ne znači da dijete ima problem s ovisnošću. Potrebno je posmatrati širi kontekst, trajanje promjene, njenu učestalost i uticaj na svakodnevno funkcionisanje.

Posebnu pažnju treba obratiti kada se istovremeno pojavljuje više promjena, kao što su:

- izražene promjene raspoloženja i ponašanja;
- povlačenje iz porodičnih ili školskih aktivnosti;
- značajne promjene u školskom funkcionisanju;
- novi i neuobičajeni obrasci skrivanja aktivnosti;
- učestali problemi povezani s novcem;
- povećana uključenost u kockanje ili online klađenje;
- rizična upotreba alkohola, nikotinskih proizvoda ili drugih supstanci;
- teškoće u kontroli pojedinih ponašanja;
- ponavljano izlaganje situacijama koje ugrožavaju zdravlje ili sigurnost.

Uočeni znakovi ne koriste se za samostalno postavljanje dijagnoze, nego kao razlog za otvoren razgovor i, kada je potrebno, konsultaciju sa stručnom osobom.

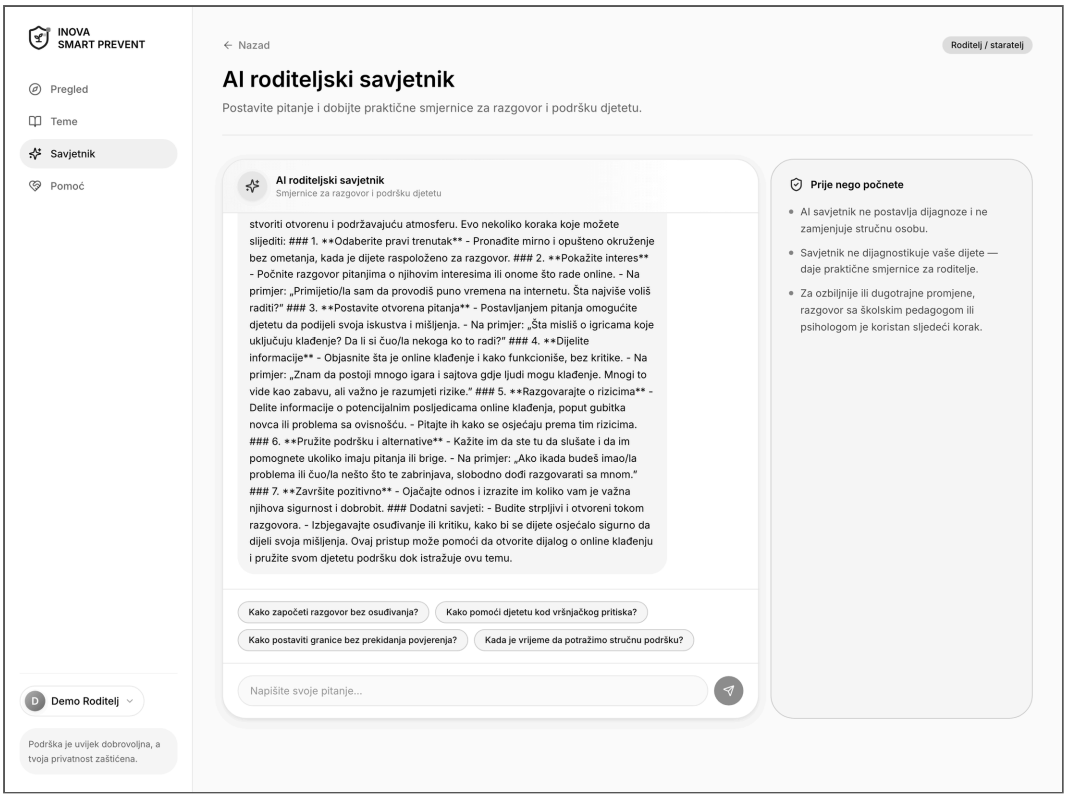
7.5. AI roditeljski savjetnik

Stranica **„Savjetnik“** omogućava postavljanje pitanja o komunikaciji i podršci djetetu.

1. Otvorite **„Savjetnik“**.
2. Odaberite ponuđeno pitanje ili upišite vlastito.
3. Pošaljite poruku i sačekajte odgovor.

Roditelj može, na primjer, postaviti pitanja:

- „Kako da započnem razgovor sa djetetom o online klađenju?“
- „Kako da reagujem ako dijete odbija razgovarati sa mnom?“
- „Kako razgovarati o vršnjačkom pritisku bez osuđivanja?“
- „Koji su prvi koraci ako sam zabrinut zbog ponašanja svog djeteta?“
- „Kako mogu pokazati podršku, a istovremeno postaviti granice?“

Slika 38. AI roditeljski savjetnik — pitanje i odgovor.

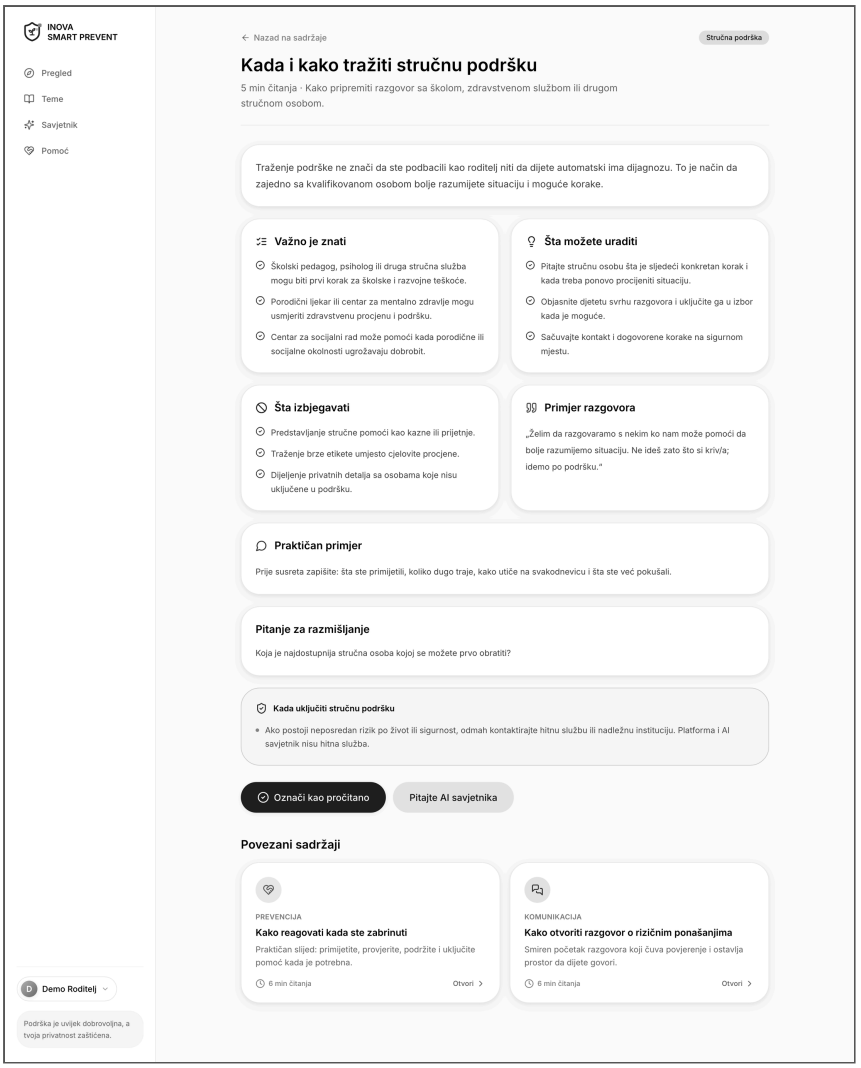
Savjetnik daje praktične smjernice, ali **ne procjenjuje i ne dijagnostikuje dijete** i ne zamjenjuje stručnu procjenu pedagoga, psihologa, socijalnog radnika, ljekara ili druge ovlaštene stručne osobe. Ne unosite nepotrebne identifikacijske ili osjetljive podatke.

7.6. Kako reagovati kada roditelj uoči problem

Korak	Šta uraditi
1. Razgovarati sa djetetom	Odabrati miran trenutak i opisati ono što ste primijetili, bez optuživanja i etiketiranja.
2. Saslušati dijete	Omogućiti mu da objasni situaciju i vlastito iskustvo.
3. Koristiti provjerene informacije	Pregledati relevantne sadržaje na platformi i izbjegavati zaključke zasnovane na pretpostavkama.
4. Procijeniti potrebu za podrškom	Ako teškoće traju duže ili značajno utiču na funkcionisanje djeteta, potražiti savjet stručne osobe.
5. Potražiti neposrednu pomoć	U situacijama neposredne opasnosti po život ili zdravlje digitalna platforma nije zamjena za hitnu pomoć.

7.7. Pomoć i dodatna stručna podrška

Stranica **„Pomoć“** objašnjava uloge školskog pedagoga, psihologa, socijalnog radnika, stručnog tima i vanjskih institucija te kada se kome obratiti.

Slika 39. Stranica „Pomoć“ sa informacijama o stručnoj podršci.

7.8. Privatnost djeteta i ograničenja roditeljskog pristupa

Roditeljski korisnički nalog **ne omogućava pristup privatnom korisničkom prostoru djeteta**.

Informacija ili funkcionalnost	**Roditelj / staratelj**
Teme i sadržaji za roditelje	Da
Savjeti i preporuke za komunikaciju i podršku	Da
Informacije o rizicima i zaštitnim faktorima	Da
Informacije o stručnoj podršci	Da
Pojedinačni odgovori djeteta na samoprocjenu	Ne
Individualni rezultat samoprocjene djeteta	Ne
Razgovor djeteta sa AI Mentorom	Ne
Agregirani podaci grupe ili škole	Nije aktivno

Ograničenje pristupa nije samo funkcija korisničkog interfejsa. Platforma primjenjuje sigurnosna pravila na nivou baze podataka kojima se pristup informacijama ograničava prema korisničkoj ulozi.

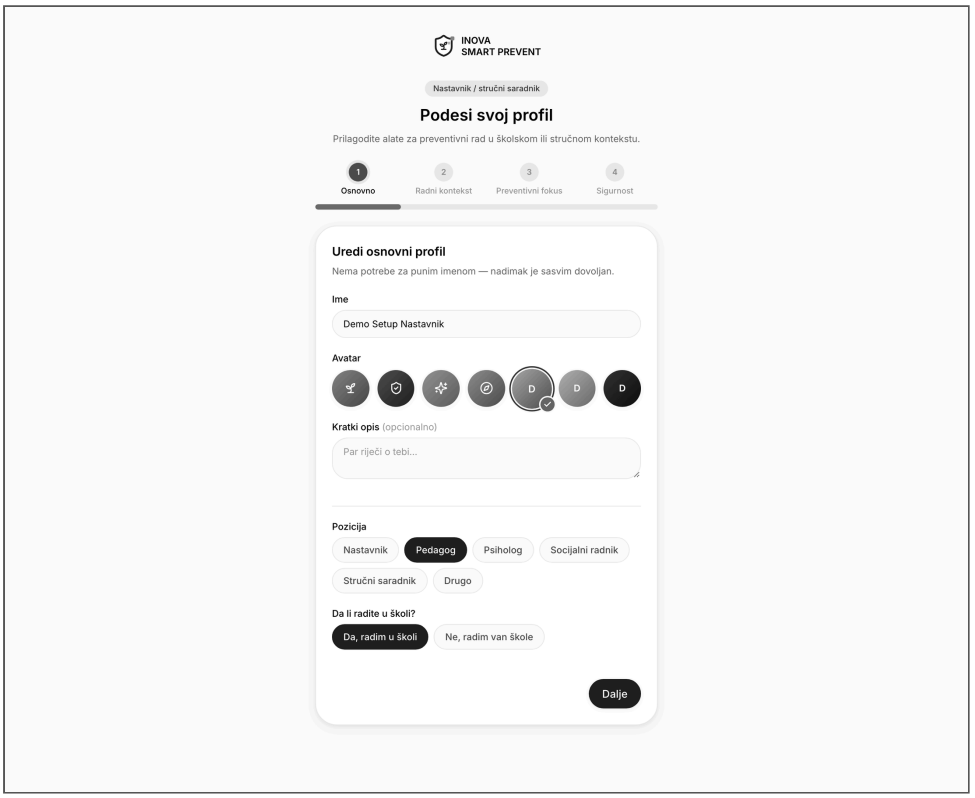
Roditeljska uloga zato treba biti usmjerena na **podršku, komunikaciju i stvaranje sigurnog porodičnog okruženja**, a ne na digitalni nadzor djeteta.

8. Korištenje platforme — Nastavnik / stručni saradnik

Korisnički prostor **Nastavnik / stručni saradnik** namijenjen je nastavnicima, pedagozima, psiholozima, socijalnim radnicima i drugim stručnim osobama koje učestvuju u provođenju preventivnih aktivnosti u školskom okruženju.

8.1. Povezivanje naloga sa školom

Prilikom dovršavanja profila korisnik odabire školu u kojoj stvarno obavlja profesionalne aktivnosti. Škola se bira sa liste, na isti način kao kod učenika.

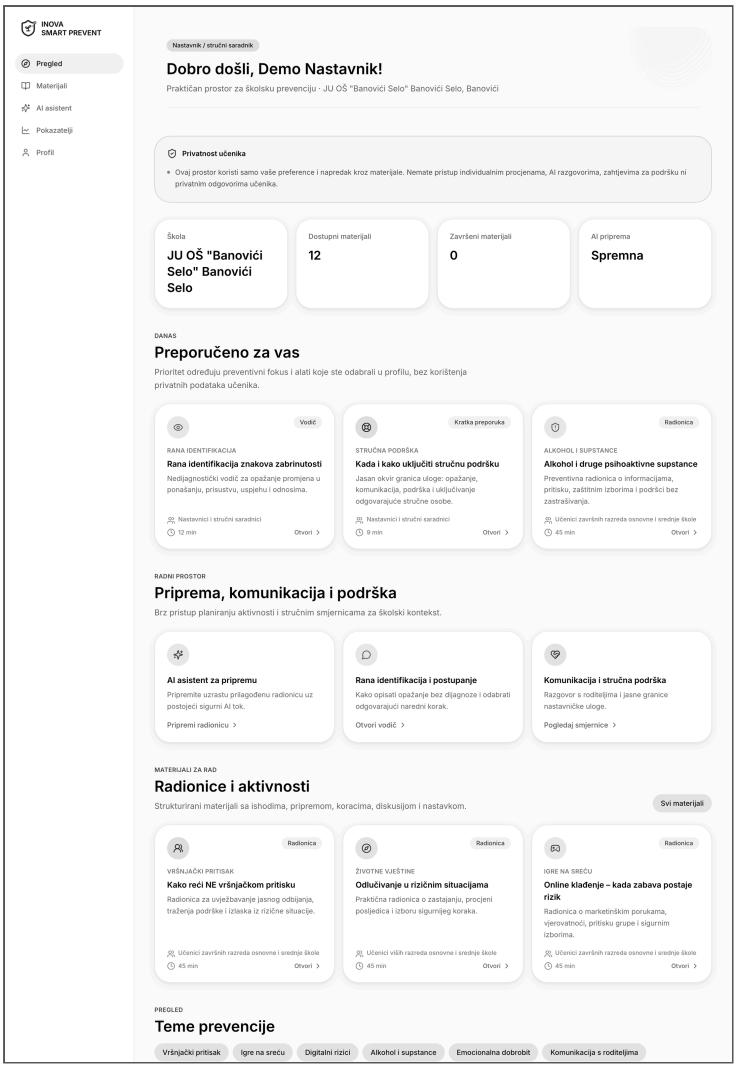

Slika 40. Dovršavanje profila nastavnika i odabir škole.

8.2. Početni ekran nastavnika

Glavna navigacija sadrži **„Pregled“**, **„Materijali“**, **„AI asistent“**, **„Pokazatelji“** i **„Profil“**.

Početni ekran prikazuje školu uz koju je nalog povezan, broj dostupnih materijala, broj materijala koje ste označili kao završene te preporučene sadržaje prema vašem preventivnom fokusu.

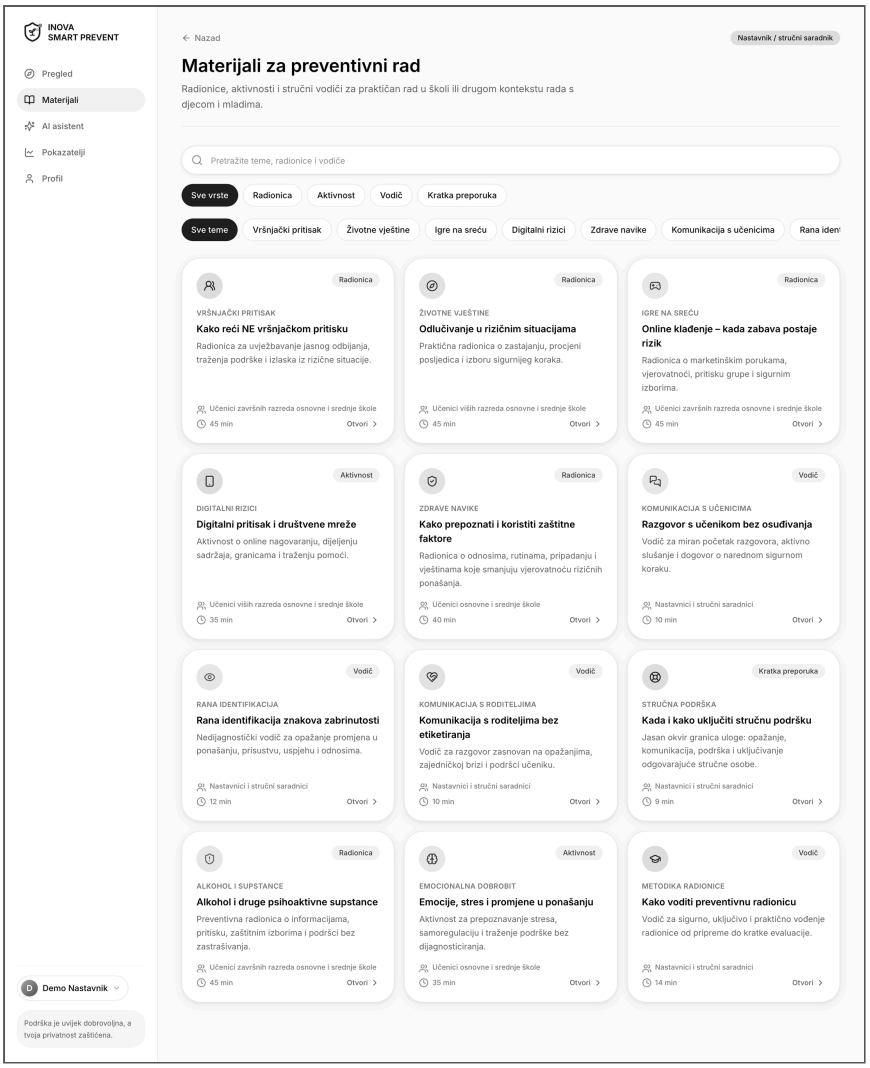

Slika 41. Početni ekran nastavnika / stručnog saradnika.

8.3. Materijali za preventivni rad

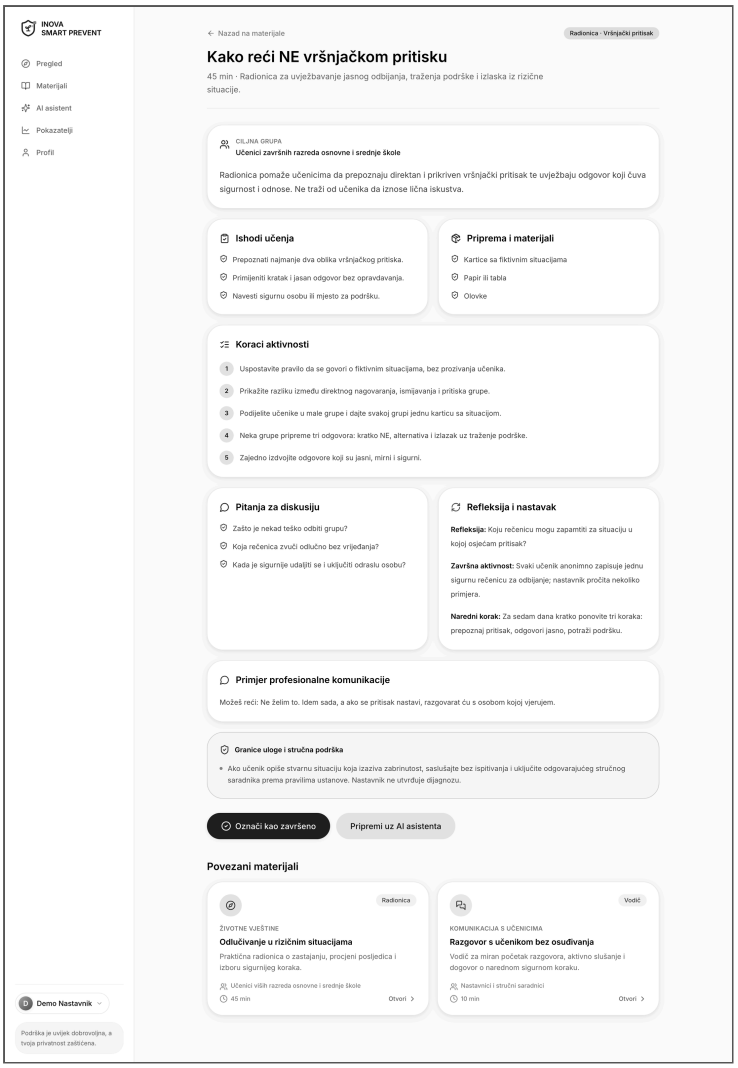
Stranica **„Materijali“** sadrži stvarne preventivne materijale za rad s djecom i mladima: radionice, aktivnosti, stručne vodiče i kratke preporuke. Materijali se čitaju u aplikaciji — nema preuzimanja datoteka.

1. Otvorite **„Materijali“**.
2. Po potrebi koristite pretragu i filtere po vrsti materijala i temi.
3. Kliknite **„Otvori“** na materijalu koji vam treba.
4. Materijal sadrži cilj, ishode učenja, potrebnu pripremu, korake aktivnosti, pitanja za diskusiju, refleksiju i granice uloge.
5. Nakon realizacije kliknite **„Označi kao završeno“**. Oznaka se čuva uz vaš račun i vidi se na početnom ekranu.

Slika 42. Stranica „Materijali“ sa pretragom i filterima.

Materijale je potrebno koristiti u skladu sa njihovom namjenom i razvojnim karakteristikama učenika. Kada je potrebno prilagođavanje sadržaja, ono ne treba mijenjati osnovni preventivni cilj i ključne poruke aktivnosti.

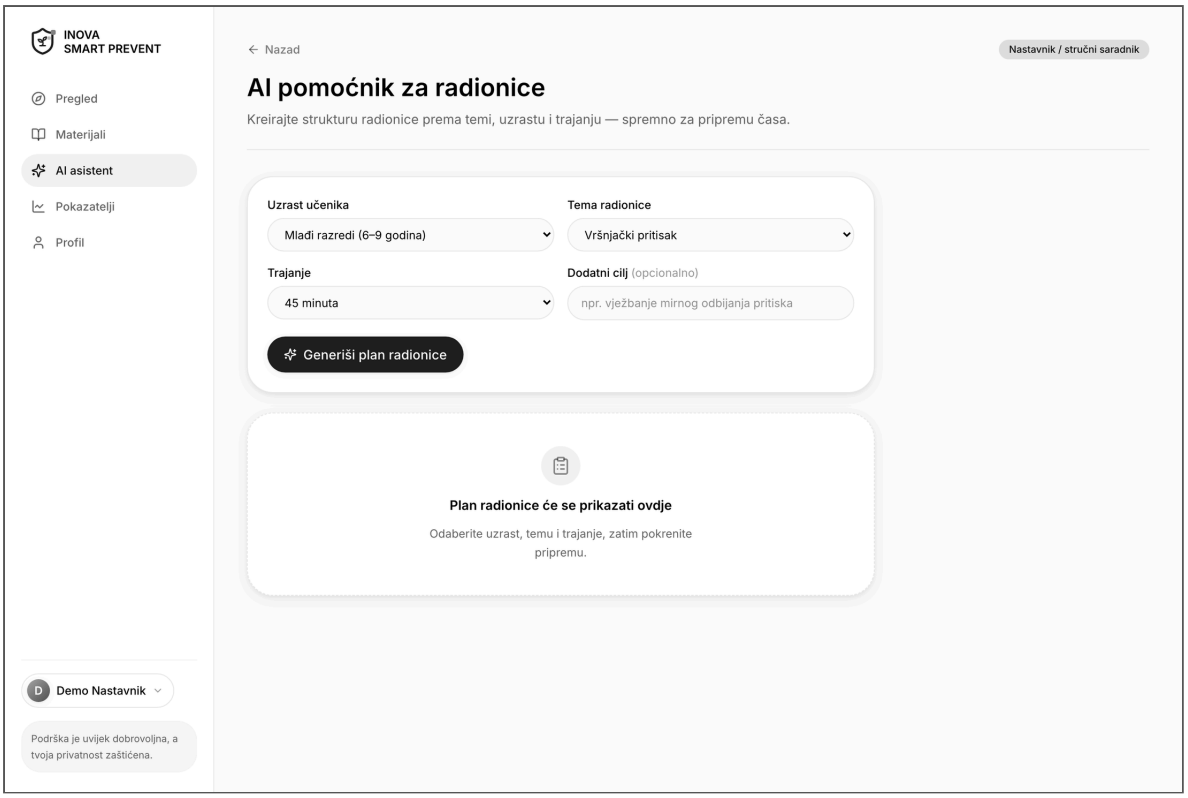

Slika 43. Otvoren materijal: ishodi, priprema i koraci aktivnosti.

8.4. AI asistent za pripremu radionice

1. Otvorite **„AI asistent“**.
2. Odaberite uzrast učenika, temu i trajanje.
3. Po želji unesite cilj radionice.
4. Kliknite **„Generiši plan radionice“**.
5. Pregledajte rezultat i prilagodite ga stvarnom razredu, situaciji i profesionalnoj procjeni.

Generisani plan je prijedlog za pripremu, **ne gotova stručna procjena**.

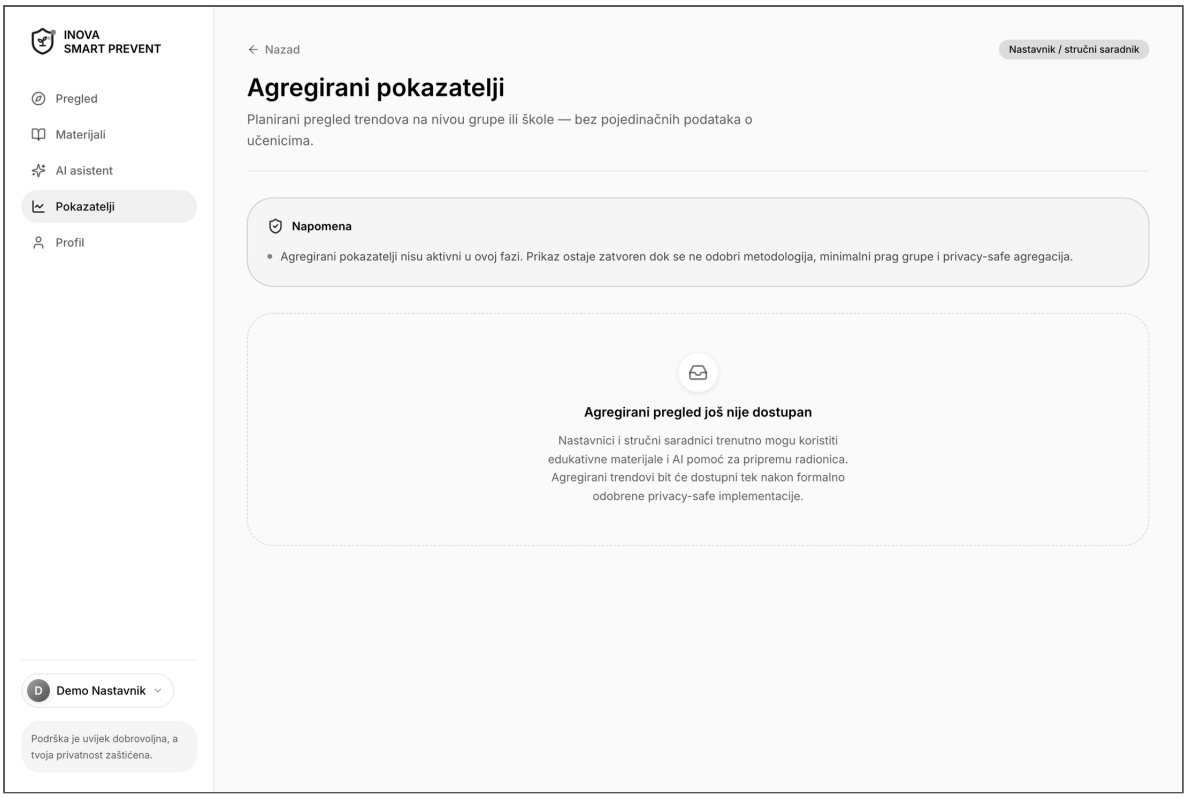

Slika 44. AI asistent za pripremu radionice.

8.5. Pokazatelji

Agregirani pokazatelji po grupi ili školi **trenutno nisu aktivni**. Stranica **„Pokazatelji“** prikazuje obavijest o nedostupnosti, bez pojedinačnih podataka učenika.

Kada ova funkcionalnost bude aktivirana, agregirani pokazatelji trebaju služiti prepoznavanju općih obrazaca i potreba na nivou grupe ili škole, a ne praćenju pojedinačnih učenika.

Slika 45. Stranica „Pokazatelji“ sa obavijesti da funkcija još nije aktivna.

8.6. Profil

Stavka **„Profil“** otvara vaš korisnički profil i preferencije.

8.7. Postupanje kada učenik zatraži podršku

Korak	Šta uraditi
1. Saslušati učenika	Omogućiti mu da objasni razlog obraćanja bez osuđivanja i nepotrebnog ispitivanja.
2. Utvrditi prirodu potrebe	Razlikovati potrebu za informacijom, razgovorom, dodatnom podrškom ili hitnijim postupanjem.
3. Pružiti podršku u okviru uloge	Postupati u skladu sa vlastitim profesionalnim kompetencijama i školskim procedurama.
4. Uputiti stručnoj osobi	Ako problem zahtijeva stručnu procjenu, usmjeriti učenika pedagogu, psihologu, socijalnom radniku ili drugoj službi.
5. Postupiti bez odlaganja	Kod neposredne opasnosti primijeniti školske i stručne protokole za hitno postupanje.

Digitalna platforma i AI Mentor nisu zamjena za neposrednu stručnu intervenciju u situacijama ozbiljnog ili neposrednog rizika.

8.8. Ograničenja pristupa podacima učenika

Informacija ili funkcionalnost	**Nastavnik / stručni saradnik**
Preventivni materijali i radionice	Da
Oznaka da je materijal završen, uz vlastiti račun	Da
AI asistent za pripremu radionice	Da
Agregirani pokazatelji	Nije aktivno
Privatni razgovor učenika sa AI Mentorom	Ne
Pojedinačni odgovori učenika na samoprocjenu	Ne
Individualni rezultat samoprocjene učenika	Ne
Korištenje podataka za rangiranje ili etiketiranje učenika	Ne

Nastavnik ili stručni saradnik ne treba tražiti od učenika da mu pokaže svoj razgovor sa AI Mentorom ili rezultat samoprocjene. Učenik može sam odlučiti da određenu informaciju podijeli u neposrednom razgovoru.

Ograničenje pristupa individualnim podacima predstavlja osnovni princip platforme i omogućava da se digitalni sistem koristi kao podrška preventivnom radu, a ne kao sredstvo nadzora učenika.

9. Korištenje platforme — Vršnjački medijator

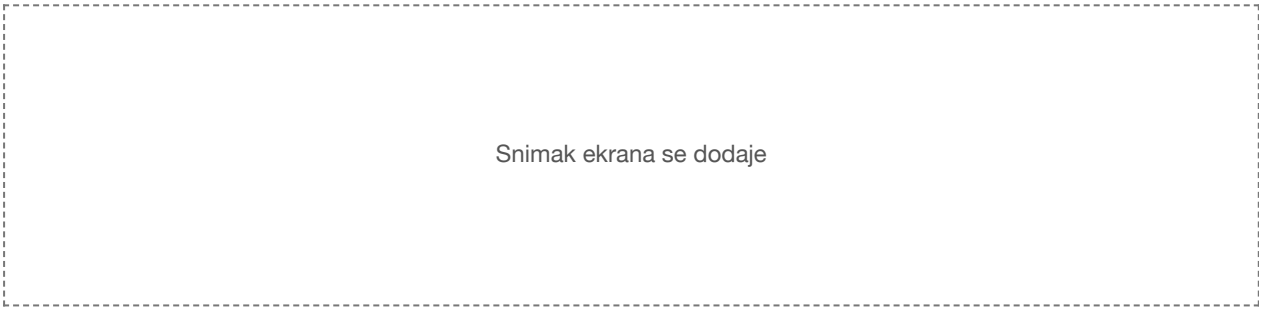
Korisnička uloga **Vršnjački medijator** namijenjena je mladim osobama koje su uključene u realizaciju vršnjačkih preventivnih aktivnosti u okviru modela INOVA SMART PREVENT.

> **Dodjela uloge:** uloga vršnjačkog medijatora ne može se odabrati kroz javnu registraciju. Dodjeljuje se internim putem, osobama koje su odabrane i pripremljene za učešće u vršnjačkim preventivnim aktivnostima.

9.1. Početni ekran vršnjačkog medijatora

Glavna navigacija sadrži **„Pregled“**, **„Radionice“**, **„Vodič“**, **„Refleksija“** i **„Supervizija“**.

Početni ekran objedinjuje pripremu, facilitaciju i refleksiju te prikazuje status vlastitih zabilježenih refleksija.

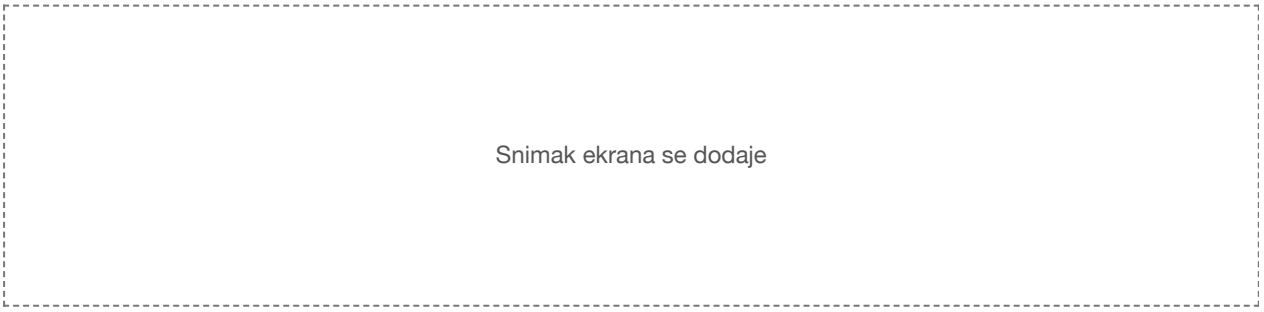

Slika 46. Početni ekran vršnjačkog medijatora.

9.2. Vodič za facilitaciju i AI pomoćnik

Stranica **„Vodič“** sadrži smjernice za pripremu i vođenje vršnjačkih aktivnosti.

1. Otvorite **„Vodič“**.
2. Pročitajte korake za pripremu, vođenje i zatvaranje grupnog rada.
3. Pregledajte scenarije za praktične situacije.
4. Odaberite ponuđenu situaciju ili unesite vlastito pitanje AI pomoćniku.
5. Za cjelovite situacije obratite se nastavniku, pedagogu ili stručnom timu.

Slika 47. Vodič za facilitaciju vršnjačkih aktivnosti.

Prije radionice AI pomoćnik može pomoći u pojašnjenju određenog sadržaja, pojednostavljivanju složenog pojma, pripremi pitanja za diskusiju i razmatranju načina predstavljanja teme.

Primjeri pitanja:

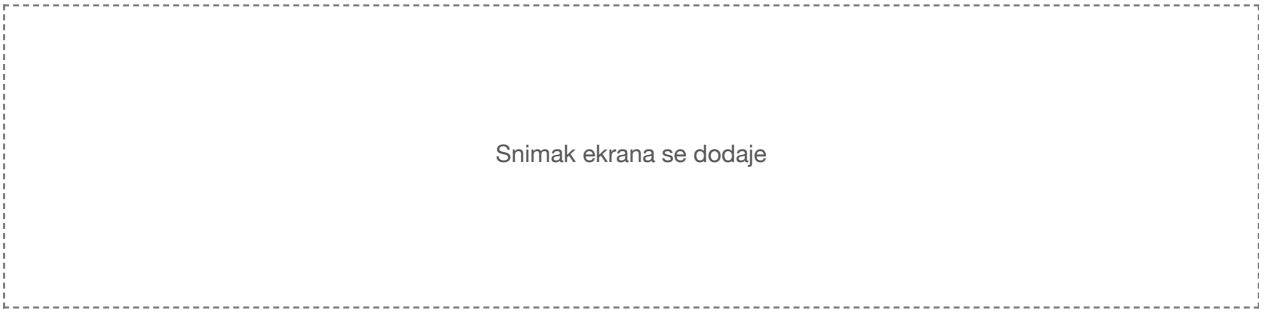
- „Kako da vršnjacima jednostavno objasnim šta je vršnjački pritisak?“
- „Koja pitanja mogu postaviti nakon ove aktivnosti?“
- „Kako reagovati ako se grupa ne uključuje u razgovor?“
- „Kako da ovu temu predstavim bez osuđivanja učesnika?“

AI pomoćnik **ne zamjenjuje stručnog mentora ili supervizora** i ne koristi se za donošenje odluka o postupanju u složenim ili rizičnim situacijama.

9.3. Dnevnik refleksije

Stranica **„Refleksija“** omogućava da nakon realizovane aktivnosti zabilježite šta je bilo uspješno, gdje su se pojavile poteškoće i šta se može unaprijediti.

1. Otvorite **„Refleksija“**.
2. Upišite naziv radionice ili aktivnosti i datum.
3. Popunite polja o toku aktivnosti, vlastitim zapažanjima i pitanjima za superviziju.
4. Kliknite **„Sačuvaj bilješku“** ili **„Označi za superviziju“**.

Slika 48. Dnevnik refleksije vršnjačkog medijatora.

Korisno je odgovoriti na pitanja: da li je cilj aktivnosti ostvaren, kako je grupa reagovala, koji dio aktivnosti je bio najuspješniji, da li je postojala situacija u kojoj niste znali kako reagovati, da li je potrebno nešto razmotriti sa mentorom i šta biste naredni put uradili drugačije.

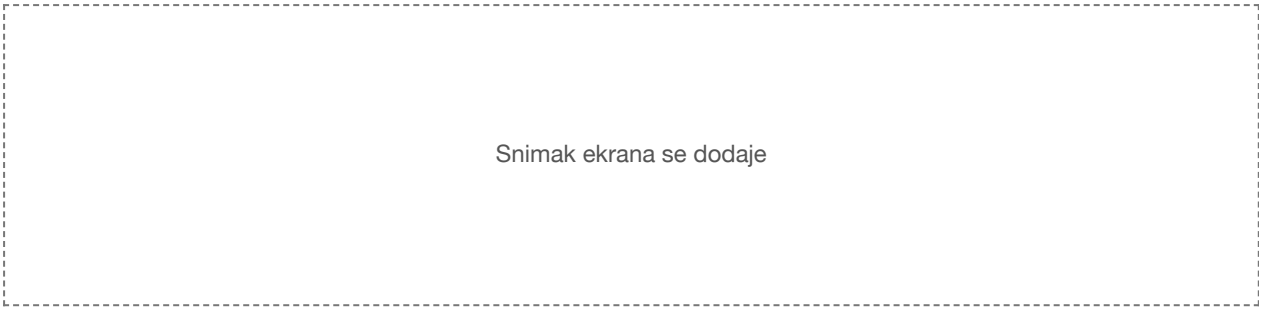
Refleksija nije ocjenjivanje medijatora, već način unapređenja kvaliteta rada i prepoznavanja situacija u kojima je potrebna dodatna podrška.

Važno ograničenje: refleksije se trenutno čuvaju samo u lokalnoj memoriji istog internet preglednika. Ne sinhronizuju se između uređaja i mogu nestati nakon brisanja podataka preglednika. Bilješke označene za superviziju nisu povezane sa centralnom evidencijom i ne treba ih smatrati službenim zapisom.

9.4. Supervizija

Stranica **„Supervizija“** prikazuje bilješke koje ste označili kao važne i smjernice za razgovor sa supervizorom.

Termin, mjesto i supervizor dogovaraju se sa nastavnikom, pedagogom ili stručnim timom — **platforma ne vodi raspored supervizije**.

Slika 49. Stranica „Supervizija“ sa bilješkama označenim za razgovor.

Mentoru ili supervizoru potrebno je obratiti se kada:

- medijator nije siguran kako realizovati određeni dio aktivnosti;
- dobije pitanje na koje ne zna pouzdan odgovor;
- tokom radionice nastane situacija koja zahtijeva stručnu procjenu;
- vršnjak podijeli informaciju koja izaziva zabrinutost;
- medijator osjeća da ga je određena situacija emocionalno opteretila;
- potrebna je dodatna priprema za narednu aktivnost.

Komunikacija sa mentorom treba biti pravovremena i usmjerena na konkretan problem, bez nepotrebnog dijeljenja ličnih podataka drugih korisnika.

9.5. Granice uloge vršnjačkog medijatora

Vršnjački medijator može	**Vršnjački medijator ne može**
voditi i podržavati preventivne aktivnosti	pružati terapiju
razgovarati sa vršnjacima	postavljati dijagnoze
pružiti provjerene informacije	vršiti stručnu procjenu
podsticati traženje pomoći	preuzimati ulogu stručnjaka
uputiti vršnjaka mentoru ili stručnoj osobi	samostalno voditi ozbiljan slučaj
koristiti AI za pripremu i refleksiju	koristiti AI kao zamjenu za stručnu procjenu

9.6. Postupanje kada vršnjak zatraži pomoć

Korak	**Šta uraditi**
1. Saslušaj	Omogući vršnjaku da objasni šta ga muči, bez osuđivanja, ismijavanja ili prekidanja.

2. Pokaži podršku	Potvrdi da je dobro što je odlučio razgovarati i izbjegavaj davanje brzih rješenja.
3. Prepoznaj granicu svoje uloge	Ako problem zahtijeva više od vršnjačkog razgovora, ne pokušavaj ga samostalno rješavati.
4. Usmjeri prema stručnoj osobi	Ohrabri vršnjaka da razgovara sa pedagogom, psihologom, socijalnim radnikom, mentorom ili roditeljem.
5. Reaguj odmah kada postoji opasnost	Kod neposredne opasnosti odmah uključi mentora, supervizora ili drugu odgovornu odraslu osobu.

Vršnjački medijator **ne obećava apsolutnu tajnost** u situacijama kada postoji ozbiljan rizik. Njegova odgovornost je da pomogne vršnjaku da dođe do sigurne i odgovarajuće stručne podrške.

10. Korištenje platforme — Stručni projektni tim

Korisnička uloga **Stručni projektni tim** namijenjena je članovima tima koji učestvuju u stručnom praćenju i daljnjem razvoju preventivnog modela INOVA SMART PREVENT. Uloga se dodjeljuje internim putem.

10.1. Radni prostor stručnog tima

Nakon prijave član stručnog tima pristupa svom radnom prostoru. Ekran prikazuje popunjenost stručnog profila, broj škola u referentnoj bazi, status vlastitih preporuka i navigaciju ka planiranju stručnih modula.

Snimak ekrana se dodaje

Slika 50. Radni prostor stručnog tima projekta.

10.2. Šta je trenutno dostupno

- pregled vlastitog profila i stručnih preferencija;
- broj škola u referentnoj bazi;
- status vlastitih preporuka i eventualnog AI razgovora;
- navigacija ka planiranju stručnih modula.

10.3. Moduli koji trenutno nisu aktivni

Stranice **„Statistika“**, **„Analitika“**, **„Podrška“** i **„Evaluacija“** trenutno prikazuju prazno stanje ili obavijest da funkcija nije dostupna.

To konkretno znači da stručni tim trenutno nema:

- aktivan pregled agregiranih rezultata samoprocjene;
- aktivne analitičke trendove ili prikaze korištenja platforme;
- aktivan red zahtjeva za podršku koje bi preuzimao;
- aktivno praćenje provedbe, izvještaja ili izvoza podataka;
- pregled škola ili detalja pojedine škole.

Nemojte zaključivati da nema podataka samo zato što modul prikazuje prazno stanje. U trenutnoj verziji stručna uloga nema odgovarajući sigurni agregirani pregled. Uvođenje takvih pregleda planirano je uz prethodno definisanu metodologiju, minimalni prag grupe i provjeru privatnosti.

10.4. Granice pristupa

Stručni tim kroz postojeći interfejs **ne vidi** individualne odgovore samoprocjene, privatne AI poruke niti identitet povezan sa pojedinačnim rezultatom.

Informacija ili funkcionalnost	**Stručni projektni tim**
Vlastiti stručni profil i preferencije	Da
Broj škola u referentnoj bazi	Da
Planiranje stručnih modula	Da
Agregirani evaluacijski podaci	Nije aktivno
Analitika i izvoz podataka	Nije aktivno
Red zahtjeva za podršku	Nije aktivno
Privatni razgovor korisnika sa AI Mentorom	Ne
Pojedinačni odgovori na samoprocjenu	Ne

Za službeno izvještavanje koriste se odobreni izvori i postupci izvan nedovršenih prikaza platforme.

11. Administriranje digitalne platforme

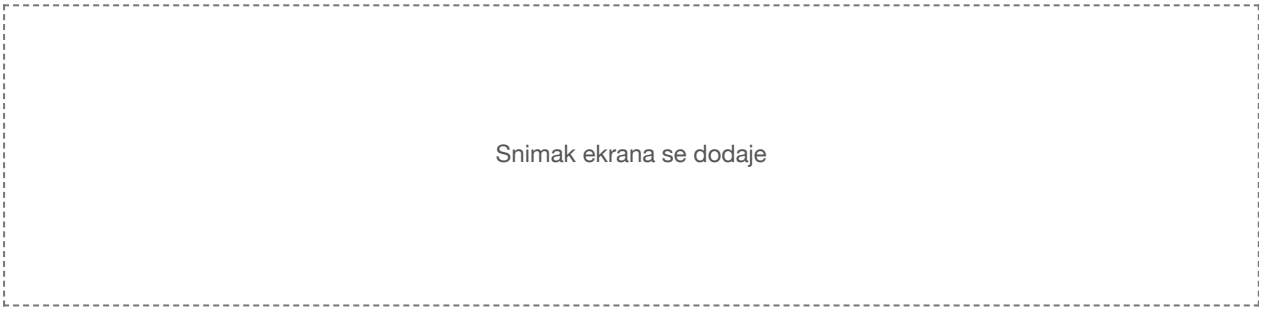
Korisnička uloga **Administrator** namijenjena je ovlaštenim osobama koje upravljaju organizacijskom i operativnom strukturom digitalne platforme. Uloga se dodjeljuje internim putem.

Administratorska uloga podrazumijeva proširena ovlaštenja i povećan nivo odgovornosti. Sve administrativne radnje trebaju se provoditi isključivo u svrhu upravljanja platformom, uz poštivanje principa minimalnog pristupa, zaštite privatnosti i sigurnosti korisničkih podataka.

11.1. Administratorski pregled

Glavna navigacija sadrži **„Pregled“**, **„Napredak“**, **„Škole“**, **„Korisnici“**, **„Sadržaj“**, **„Uloge“** i **„Postavke“**.

Početna administratorska stranica prikazuje zbirne vrijednosti: broj registrovanih škola, broj korisnika sa dovršenim profilom, broj korisnika bez odabrane uloge i broj objavljenih sadržaja.

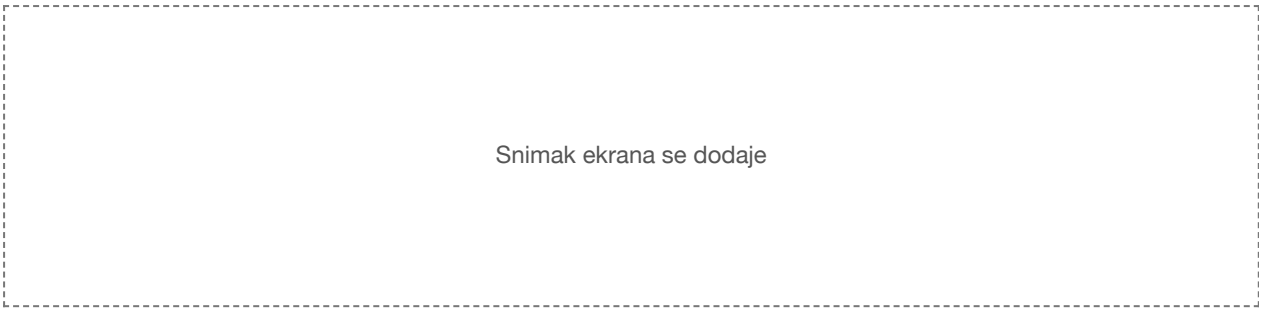
Slika 51. Administratorski pregled sa zbirnim vrijednostima.

> **Ograničenje pristupa:** administrator nema pristup individualnim odgovorima samoprocjene, sadržaju AI razgovora niti sadržaju zahtjeva za podršku. Administratorski pregledi prikazuju zbirne brojeve i osnovne podatke o nalozima.

11.2. Škole

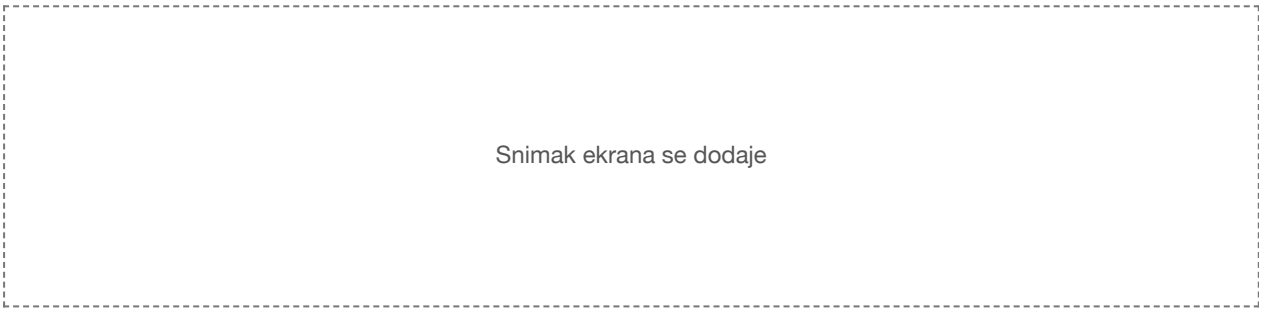
Stranica **„Škole“** prikazuje listu škola evidentiranih u sistemu. Podaci potiču iz zvaničnih izvora Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona i Pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona.

1. U bočnoj navigaciji kliknite **„Škole“**.
2. Pronađite školu na listi.
3. Na kartici škole kliknite **„Pregled“**.

Slika 52. Lista škola — svaka kartica ima dugme „Pregled“.

Detalj škole prikazuje naziv, grad i status škole, ukupan broj povezanih korisnika, broj učenika i nastavnika odnosno stručnih saradnika, raspodjelu učenika po razredima, zbirnu aktivnost na platformi te listu korisnika škole sa imenom, ulogom, razredom, statusom profila i datumom registracije.

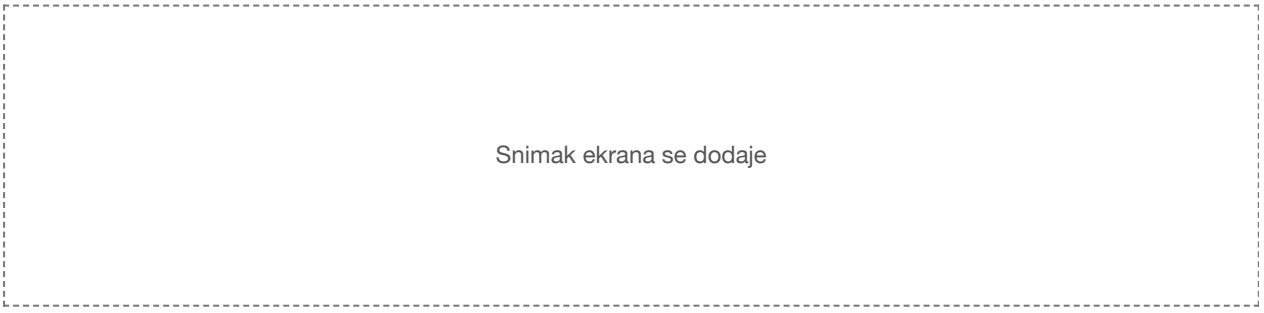
Slika 53. Detalj škole koji se otvara klikom na „Pregled“.

Detalj škole **ne prikazuje** pojedinačne odgovore ili rezultat samoprocjene, sadržaj AI razgovora, sadržaj zahtjeva za podršku niti lične detalje napretka pojedinca.

Ako lista sadrži više korisnika od prikazanog ograničenja, stranica može prikazati samo dio liste.

11.3. Korisnici

Stranica **„Korisnici“** prikazuje ukupan broj naloga i zbirne brojeve po ulozi. Ne prikazuje listu svih korisnika niti pojedinačne korisničke profile.

Slika 54. Administratorski pregled korisnika sa zbirnim brojevima.

11.4. Uloge

Stranica **„Uloge“** pruža pregled dozvola i ograničenja privatnosti po ulogama. U trenutnoj verziji ova stranica **služi samo za pregled** — kroz nju se uloga korisnika ne mijenja.

Promjena korisničke uloge vrši se administrativnom intervencijom izvan ovog ekrana, samo kada postoji opravdan razlog i kada je potvrđen stvarni status korisnika. Poseban oprez potreban je pri dodjeli uloga sa proširenim ovlaštenjima.

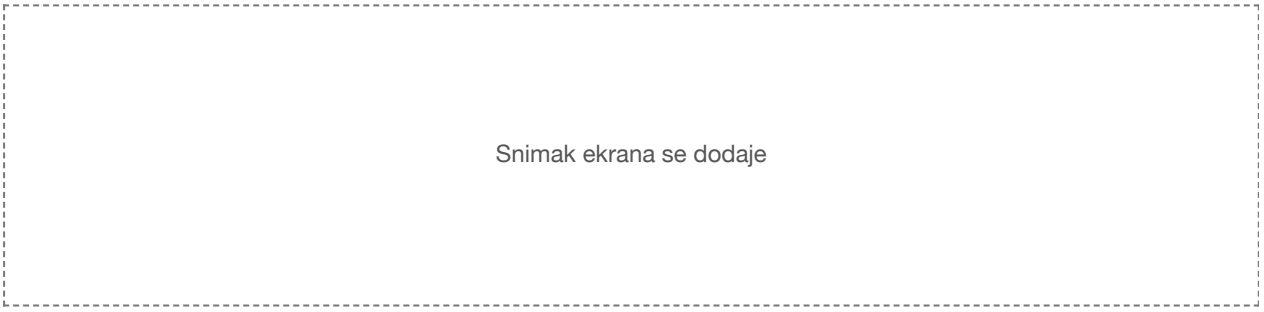
11.5. Sadržaj

Stranica **„Sadržaj“** prikazuje lekcije, njihovo trajanje, oznaku i status **„Objavljeno“**, **„Nacrt“** ili **„Arhivirano“**. Ovaj ekran trenutno **ne omogućava uređivanje sadržaja**. Lekcije, koraci razvojnog puta i preventivni materijali unose se i objavljuju kroz migracije baze podataka.

11.6. Napredak

Stranica **„Napredak“** prikazuje zbirne podatke cijele platforme: korisnike, zastupljenost škola, aktivne korisnike, završene edukativne aktivnosti, završene samoprocjene i korištenje AI Mentora.

1. Otvorite **„Napredak“**.
2. Sačekajte učitavanje podataka.
3. Za ponovno učitavanje koristite dugme za osvježavanje.
4. Kliknite **„Prezentacijski prikaz“** za prikaz bez administratorske navigacije.
5. Za povratak kliknite **„Administracija“**.

Slika 55. Dashboard napretka projekta sa zbirnim pokazateljima.

Prikaz koristi zbirne brojeve i ne prikazuje imena djece, odgovore samoprocjene, rezultate, sadržaj AI razgovora niti detalje zahtjeva za podršku.

11.7. Postavke

Stranica **„Postavke“** je informativan pregled oblasti platforme — privatnosti, sigurnosnih napomena, uloga i dozvola, edukativnog sadržaja, AI asistenata te škola i razreda. Za svaku oblast navedeno je gdje se stvarno podešava.

Postavke se trenutno mijenjaju kroz konfiguraciju i migracije baze podataka, a ne kroz aplikaciju.

11.8. Sigurnost administratorskog naloga

Administratorski nalog ima proširena ovlaštenja i zbog toga zahtijeva viši nivo sigurnosti. Administrator je obavezan:

- koristiti isključivo vlastiti administratorski nalog;
- koristiti snažnu i jedinstvenu lozinku;

- ne dijeliti pristupne podatke sa drugim osobama;
- ne ostavljati otvoren administratorski panel bez nadzora;
- odjaviti se nakon završetka rada;
- ne čuvati lozinku na zajedničkim uređajima;
- koristiti samo uređaje i mreže koje smatra sigurnim;
- odmah promijeniti lozinku u slučaju sumnje na kompromitaciju;
- prijaviti svaku sumnjivu ili neočekivanu aktivnost;
- pristupati samo podacima potrebnim za konkretnu administrativnu radnju;
- ne preuzimati, kopirati ili dijeliti korisničke podatke bez opravdane službene potrebe.

Administratorska radnja	**Osnovno sigurnosno pravilo**
Pregled korisnika	pristupati samo podacima potrebnim za upravljanje sistemom
Pregled škola	koristiti podatke za organizaciju, ne za procjenu učenika
Pregled napretka	koristiti zbirne podatke isključivo u dozvoljenu svrhu
Rad na zajedničkom uređaju	obavezna odjava nakon završetka rada

Ako administrator uoči mogući sigurnosni incident, potrebno je bez odlaganja prekinuti radnju koja može dodatno ugroziti sistem, zaštititi administratorski nalog i obavijestiti odgovornu osobu za tehničko ili organizacijsko upravljanje platformom.

12. AI Mentor — sigurno korištenje i granice

AI Mentor predstavlja jednu od ključnih funkcionalnosti digitalne platforme INOVA SMART PREVENT. Razvijen je kao digitalni alat za edukativnu, informativnu i refleksivnu podršku korisnicima, prvenstveno djeci i mladima.

Način pokretanja razgovora i osnovni koraci opisani su u poglavlju 6.5. Ovo poglavlje se bavi time **kako AI Mentora koristiti sigurno** i gdje su granice njegove primjene.

12.1. Svrha AI Mentora

AI Mentor može pomoći korisniku da:

- bolje razumije određeni edukativni sadržaj;
- dobije dodatne informacije o ovisnostima i rizičnim ponašanjima;
- razmisli o vlastitim odlukama, navikama i reakcijama;
- sagleda moguća rješenja određene situacije;
- razmisli o vršnjačkom pritisku, odnosima i komunikaciji;
- prepozna kada bi razgovor sa odraslom ili stručnom osobom mogao biti koristan;
- pronađe odgovarajući naredni korak ili dodatni sadržaj na platformi.

AI Mentor zasniva svoju funkciju na principu **podrške, a ne procjenjivanja korisnika**.

12.2. Kako postavljati pitanja

Kvalitet odgovora zavisi i od toga koliko je pitanje jasno i povezano sa konkretnom situacijom. Korisno je navesti dovoljno konteksta, ali nije potrebno unositi podatke kojima se korisnik ili druga osoba može neposredno identifikovati.

Umjesto vrlo općeg pitanja „Šta da radim?“, korisnije je napisati: „Prijatelji me nagovaraju da probam alkohol, a ja to ne želim. Kako mogu odgovoriti, a da se ne posvađamo?“

12.3. Ograničenja AI Mentora

AI Mentor **ne predstavlja stručnu osobu** i njegovi odgovori ne mogu se tumačiti kao medicinska, psihološka, socijalna ili druga stručna procjena.

AI Mentor ne:

- postavlja medicinske ili psihološke dijagnoze;
- provodi psihoterapiju ili drugi oblik liječenja;
- propisuje lijekove ili zdravstvene postupke;
- zamjenjuje pedagoga, psihologa, socijalnog radnika, ljekara ili drugu stručnu osobu;
- donosi konačne odluke umjesto korisnika;
- predstavlja hitnu službu;
- garantuje da je svaki generisani odgovor primjeren svakoj pojedinačnoj situaciji.

Korisnik AI odgovor treba posmatrati kao **podršku razmišljanju i informisanju**, a ne kao konačnu stručnu odluku.

12.4. Od AI podrške prema stručnoj pomoći

Jedna od važnih funkcija AI Mentora jeste pomoći korisniku da prepozna situaciju u kojoj digitalna podrška više nije dovoljna. AI Mentor može korisniku predložiti da se obrati roditelju ili staratelju, nastavniku ili razredniku, školskom pedagogu, psihologu, socijalnom radniku, zdravstvenom stručnjaku ili drugoj odgovarajućoj službi.

Preporuka za stručnu pomoć **ne znači da je korisniku postavljena dijagnoza**. Ona predstavlja procjenu da bi razgovor sa kvalifikovanom osobom mogao biti sigurniji i korisniji naredni korak.

> Ako korisnik govori o situaciji koja uključuje **neposrednu opasnost po život, zdravlje ili sigurnost**, potrebno je bez odlaganja uključiti odraslu osobu od povjerenja ili odgovarajuću nadležnu službu. U takvoj situaciji AI Mentor se ne koristi kao jedini izvor pomoći.

12.5. Pravila sigurnog korištenja

- koristiti AI Mentora prvenstveno za informisanje, učenje i refleksiju;
- ne unositi nepotrebne lične i osjetljive podatke;
- ne unositi lozinke ili druge pristupne podatke;
- ne unositi osjetljive podatke drugih osoba kada nisu potrebni za razgovor;
- ne koristiti AI odgovor kao zamjenu za stručnu dijagnozu ili liječenje;
- ne oslanjati se isključivo na AI u ozbiljnim ili hitnim situacijama;
- provjeriti informacije kada postoji sumnja u njihovu tačnost;
- potražiti razgovor sa stručnom ili odraslom osobom od povjerenja kada digitalna podrška nije dovoljna;
- prijaviti tehnički ili sigurnosni problem kada se pojavi.

Umjesto „Moj prijatelj *[ime i prezime]*, koji živi na *[adresa]*, ima problem…“ primjerenije je napisati: „Moj prijatelj ima problem i želim znati kako mu mogu pomoći.“

Za generisanje odgovora sadržaj poruke prosljeđuje se vanjskom AI provajderu. Pristupni ključ platforme čuva se na serverskoj strani i nije dostupan korisničkom internet pregledniku.

Sigurna primjena umjetne inteligencije u okviru platforme zasniva se na principu da **AI podržava korisnika, ali čovjek ostaje odgovoran za stručnu procjenu, odluku i neposrednu podršku**.

13. Samoprocjena — kako razumjeti rezultat

Funkcionalnost **Samoprocjena** pomaže korisniku da bolje razumije vlastite navike, iskustva, pritiske i moguće faktore rizika. Postupak provođenja opisan je u poglavlju 6.6. Ovo poglavlje objašnjava **kako pravilno razumjeti rezultat**.

13.1. Svrha samoprocjene

Samoprocjena može pomoći korisniku da:

- bolje prepozna vlastite navike i obrasce ponašanja;
- razmisli o situacijama i pritiscima kojima je izložen;
- prepozna područja u kojima postoje izraženije potrebe za dodatnom pažnjom;
- dobije odgovarajuće edukativne sadržaje i preporuke;
- prepozna kada bi razgovor sa odraslom osobom od povjerenja ili stručnom osobom mogao biti koristan.

Samoprocjena nije usmjerena na etiketiranje korisnika niti na određivanje da li neko „ima“ ili „nema“ određeni problem.

13.2. Šta rezultat znači, a šta ne znači

Rezultat samoprocjene može	**Rezultat samoprocjene ne može**
pomoći u prepoznavanju vlastitih potreba	postaviti dijagnozu
usmjeriti prema dodatnom sadržaju	zamijeniti stručnu procjenu
podstaći korisnika na refleksiju	definitivno odrediti postojanje problema
preporučiti sigurniji naredni korak	biti osnova za stigmatiziranje korisnika
ukazati da bi stručni razgovor mogao biti koristan	zamijeniti razgovor sa stručnom osobom

Rezultat samoprocjene predstavlja **informativnu povratnu informaciju** zasnovanu na odgovorima koje je korisnik dao u trenutku popunjavanja upitnika. On ne znači da je korisniku postavljena dijagnoza, da korisnik sigurno ima određeni poremećaj ili ovisnost, niti da će druga osoba automatski biti obaviještena o odgovoru korisnika.

Rezultat treba čitati zajedno sa objašnjenjem koje platforma prikazuje. Sam broj ili oznaka ne treba se tumačiti odvojeno od konteksta i preporučenih narednih koraka.

13.3. Preporučeni naredni koraci

Nivo	**Kada i šta**
1. Nastavi sa učenjem	Ako rezultat ne ukazuje na potrebu za dodatnom podrškom, nastavite sa edukativnim sadržajima i razvojnim putem.

2. Produbi refleksiju	Koristite dodatne refleksivne aktivnosti ili AI Mentora da biste bolje razumjeli određenu situaciju ili odluku.
3. Razgovaraj sa osobom od povjerenja	Ako osjećate zabrinutost, razgovarajte sa roditeljem, starateljem, nastavnikom ili drugom odraslom osobom kojoj vjerujete.
4. Potraži stručnu podršku	Kod izraženijih teškoća ili ponavljajućeg rizičnog ponašanja preporučuje se razgovor sa pedagogom, psihologom, socijalnim radnikom ili ljekarom.

Ukoliko postoji **neposredna opasnost po život, zdravlje ili sigurnost** korisnika ili druge osobe, samoprocjena se ne koristi kao zamjena za neposrednu pomoć. Potrebno je odmah se obratiti odrasloj osobi od povjerenja ili nadležnoj hitnoj službi.

13.4. Privatnost samoprocjene

Odgovori i rezultati povezani su sa korisničkim nalogom i zaštićeni pravilima pristupa. Pojedinačni odgovori i rezultat samoprocjene nisu dostupni roditelju ili staratelju, nastavniku, stručnom saradniku niti stručnom projektnom timu.

Zaštita privatnosti omogućava korisniku da samoprocjenu popunjava iskreno i bez očekivanja da će njegovi pojedinačni odgovori biti automatski proslijeđeni roditelju ili školi.

14. Sistem podrške

Sistem podrške omogućava korisniku da, kada procijeni da edukativni sadržaji, samoprocjena ili razgovor sa AI Mentorom nisu dovoljni, napravi naredni korak prema odgovarajućoj osobi ili službi.

14.1. Kada koristiti opciju podrške

Podršku je posebno korisno zatražiti kada:

- korisnika određena situacija duže vrijeme opterećuje;
- postoji zabrinutost zbog vlastitih navika ili ponašanja;
- korisnik osjeća snažan pritisak vršnjaka ili okoline;
- postoji problem povezan sa alkoholom, psihoaktivnim supstancama, nikotinom, kockanjem, online klađenjem ili drugim rizičnim ponašanjima;
- korisnik ima teškoće u kontroli određenog ponašanja;
- samoprocjena preporuči dodatni razgovor ili stručnu podršku;
- AI Mentor preporuči obraćanje odrasloj ili stručnoj osobi;
- korisnik želi razgovarati sa stručnom osobom prije donošenja važne odluke;
- korisnik je zabrinut za prijatelja ili drugu osobu.

Za korištenje podrške nije potrebno čekati da problem postane ozbiljan. Pravovremeno traženje pomoći predstavlja odgovoran način brige o vlastitom zdravlju i sigurnosti.

14.2. Vrste dostupne podrške

Oblik podrške	**Šta obuhvata**
Informativna podrška	Edukativni sadržaji, provjerene informacije, preporuke i praktične smjernice dostupne na platformi.
AI-podržana podrška	AI Mentor pomaže da se problem jasnije sagleda i prepozna kada je koristan razgovor sa drugom osobom.
Podrška osobe od povjerenja	Razgovor sa roditeljem, starateljem, nastavnikom, razrednikom ili drugom odraslom osobom kojoj korisnik vjeruje.
Stručna podrška	Pedagog, psiholog, socijalni radnik, zdravstveni radnik ili druga nadležna služba.

14.3. Šta se dešava nakon zahtjeva

Nakon slanja zahtjeva platforma prikazuje potvrdu da je zahtjev zabilježen. Zahtjev se čuva uz korisnički račun.

> **Trenutno ograničenje:** stručni tim kroz postojeći interfejs nema aktivan red zahtjeva za podršku koje bi preuzimao. Zbog toga se u hitnoj ili ozbiljnoj situaciji ne treba oslanjati samo na ovaj obrazac — potrebno je odmah se obratiti odrasloj osobi od povjerenja ili stručnoj osobi drugim dostupnim putem.

Upućivanje prema stručnoj osobi ne znači da je korisniku postavljena dijagnoza. Njegova svrha je omogućiti pravovremen pristup osobi koja može detaljnije procijeniti situaciju i ponuditi odgovarajuću podršku.

Ako se korisnik obrati nastavniku, vršnjačkom medijatoru ili drugoj osobi koja nema kompetencije za stručnu procjenu, njihova uloga je da korisnika saslušaju i usmjere dalje, a ne da samostalno rješavaju problem.

14.4. Postupanje u hitnim situacijama

Digitalna platforma INOVA SMART PREVENT, AI Mentor i alati samoprocjene **nisu namijenjeni za rješavanje hitnih situacija**.

Hitnom situacijom smatra se stanje u kojem postoji neposredna ili ozbiljna opasnost po život, zdravlje ili sigurnost korisnika ili druge osobe. Takve situacije mogu uključivati neposrednu opasnost od samopovređivanja ili povređivanja druge osobe, teško trovanje ili ozbiljnu reakciju nakon korištenja supstance, gubitak svijesti ili drugo akutno zdravstveno stanje, ozbiljno nasilje ili prijetnju nasiljem, zlostavljanje ili drugu situaciju koja zahtijeva hitnu zaštitu.

U hitnoj situaciji potrebno je:

1. prekinuti oslanjanje na digitalnu podršku kao jedini izvor pomoći;
2. odmah obavijestiti odraslu osobu od povjerenja ili odgovornu stručnu osobu;
3. kontaktirati nadležnu hitnu medicinsku, policijsku ili drugu službu, zavisno od prirode situacije;
4. ne ostavljati osobu samu ako postoji neposredan rizik, kada je to sigurno učiniti;
5. postupati prema uputama nadležne stručne službe.

Ako se hitna situacija prepozna u školskom okruženju, nastavnik, stručni saradnik ili druga odgovorna osoba postupa u skladu sa važećim procedurama škole i pravilima zaštite djeteta. Ako vršnjački medijator dobije informaciju koja ukazuje na neposrednu opasnost, ne pokušava samostalno procjenjivati ili rješavati situaciju, već odmah uključuje mentora, supervizora ili drugu odgovornu odraslu osobu.

U hitnim situacijama prioritet uvijek imaju **sigurnost korisnika i neposredan kontakt sa odgovarajućom ljudskom i stručnom pomoći**.

15. Privatnost i zaštita podataka

Zaštita privatnosti predstavlja jedno od osnovnih načela digitalne platforme INOVA SMART PREVENT, posebno imajući u vidu da platformu koriste djeca i mladi.

Platforma primjenjuje pristup prema korisničkim ulogama i tehnička pravila kontrole pristupa na nivou baze podataka. Korisnik prema osnovnom pravilu pristupa vlastitim podacima, dok roditelji, nastavnici, stručni saradnici i stručni projektni tim nemaju pristup individualnim odgovorima, rezultatima samoprocjene niti razgovorima korisnika sa AI Mentorom.

15.1. Koji se podaci obrađuju

U zavisnosti od korisničke uloge i funkcije koja se koristi, podaci mogu obuhvatati:

- podatke potrebne za registraciju i prijavu korisnika;
- e-mail adresu i podatke potrebne za pristup nalogu;
- odabranu korisničku ulogu;
- podatke potrebne za povezivanje korisnika sa školom i razredom, kada je to relevantno;
- podatke o korištenju pojedinih sadržaja i napretku;
- odgovore unesene u okviru samoprocjene;
- rezultat i preporuke povezane sa samoprocjenom;
- sadržaj poruka koje korisnik šalje AI Mentoru;
- podatke potrebne za funkcionisanje i sigurnost korisničkog naloga.

Prilikom korištenja platforme potrebno je unositi samo podatke koji su potrebni za konkretnu funkcionalnost. U AI razgovore, refleksivne aktivnosti i druge otvorene tekstualne sadržaje nije potrebno unositi adresu stanovanja, broj telefona, pristupne lozinke, brojeve dokumenata niti druge nepotrebne identifikacione podatke.

15.2. Ko može pristupiti podacima

Osnovno pravilo je da korisnik pristupa **vlastitim podacima i sadržajima koji pripadaju njegovoj korisničkoj ulozi**.

Vrsta podataka	Korisnik	Roditelj	Nastavnik	Stručni tim
Vlastiti profil	Da	—	—	—
Vlastiti razgovor sa AI Mentorom	Da	Ne	Ne	Ne
Vlastiti odgovori na samoprocjenu	Da	Ne	Ne	Ne
Individualni rezultat samoprocjene	Da	Ne	Ne	Ne
Agregirani pokazatelji	—	Nije aktivno	Nije aktivno	Nije aktivno

Administratorski pristup koristi se isključivo u okviru funkcija potrebnih za upravljanje platformom. Administratorska ovlaštenja ne predstavljaju osnov za korištenje korisničkih podataka izvan svrhe upravljanja sistemom.

15.3. Agregirani podaci

Agregirani podaci predstavljaju rezultate objedinjene na nivou većeg broja korisnika. Funkcionalnost agregiranih pregleda po grupi ili školi **nije aktivna u trenutnoj fazi razvoja**.

Kada funkcionalnost bude aktivirana, agregirani prikazi trebaju se zasnivati na objedinjavanju rezultata većeg broja korisnika, prikazivanju zbirnih vrijednosti i trendova, unaprijed utvrđenom minimalnom broju korisnika potrebnom za prikaz te onemogućavanju izdvajanja pojedinačnog odgovora ili povezivanja rezultata sa identitetom konkretnog korisnika.

Agregirani podaci ne koriste se za nadzor pojedinca niti za rangiranje učenika prema nivou rizika.

15.4. Sigurno korištenje zajedničkih uređaja

Korisnik na zajedničkom uređaju treba:

1. pristupiti isključivo vlastitom korisničkom nalogu;
2. ne uključivati trajno čuvanje lozinke u internet pregledniku;
3. ne dozvoliti drugoj osobi korištenje otvorenog korisničkog naloga;
4. ne ostavljati uređaj bez nadzora dok je nalog otvoren;
5. nakon završetka rada odabrati opciju **„Odjavi se“**;
6. provjeriti da je korisnička sesija završena;
7. zatvoriti internet preglednik kada je rad završen.

Ako korisnik primijeti da je na uređaju ostao otvoren nalog druge osobe, ne treba pregledati njegov sadržaj. Potrebno je izvršiti odjavu ili obavijestiti odgovornu osobu.

Za djecu i mlade posebno je važno naglasiti jednostavno pravilo: **tvoj nalog je tvoj lični prostor — ne dijeli lozinku i uvijek se odjavi kada koristiš zajednički uređaj.**

Detaljnija pravila dostupna su na javnim stranicama **„Sigurnost“** i **„Privatnost“**.

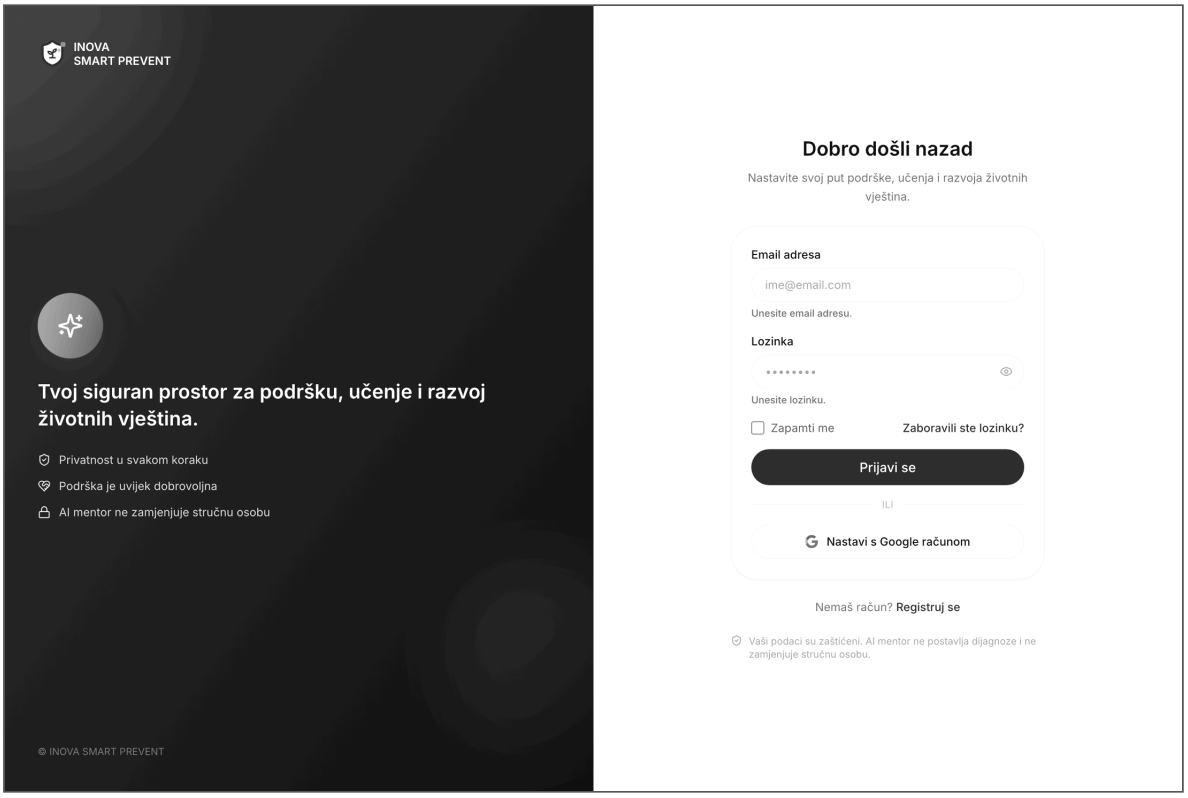
16. Rješavanje problema

Većinu osnovnih problema korisnik može riješiti provjerom pristupnih podataka, internet veze i postavki preglednika. Ako problem nije moguće riješiti na taj način, potrebno je prijaviti ga administratoru ili osobi zaduženoj za tehničku podršku platforme.

16.1. Ne mogu se prijaviti

1. Provjerite da li je unesena tačna e-mail adresa.
2. Provjerite da li je lozinka pravilno unesena i da nije uključen *Caps Lock*.
3. Provjerite internet vezu.
4. Provjerite da li koristite isti način prijave kojim je nalog kreiran.

Ako je nalog kreiran putem Google prijave, potrebno je koristiti isti Google nalog. Ako je nalog kreiran putem e-mail adrese i lozinke, a korisnik više nije siguran u lozinku, treba pokrenuti postupak za obnovu lozinke.

Slika 56. Poruka o neuspješnoj prijavi na platformu.

16.2. Zaboravljena lozinka

Postupak je opisan u poglavlju 5.2. Ako korisnik više nema pristup e-mail adresi povezanoj sa nalogom, potrebno je obratiti se administratoru platforme.

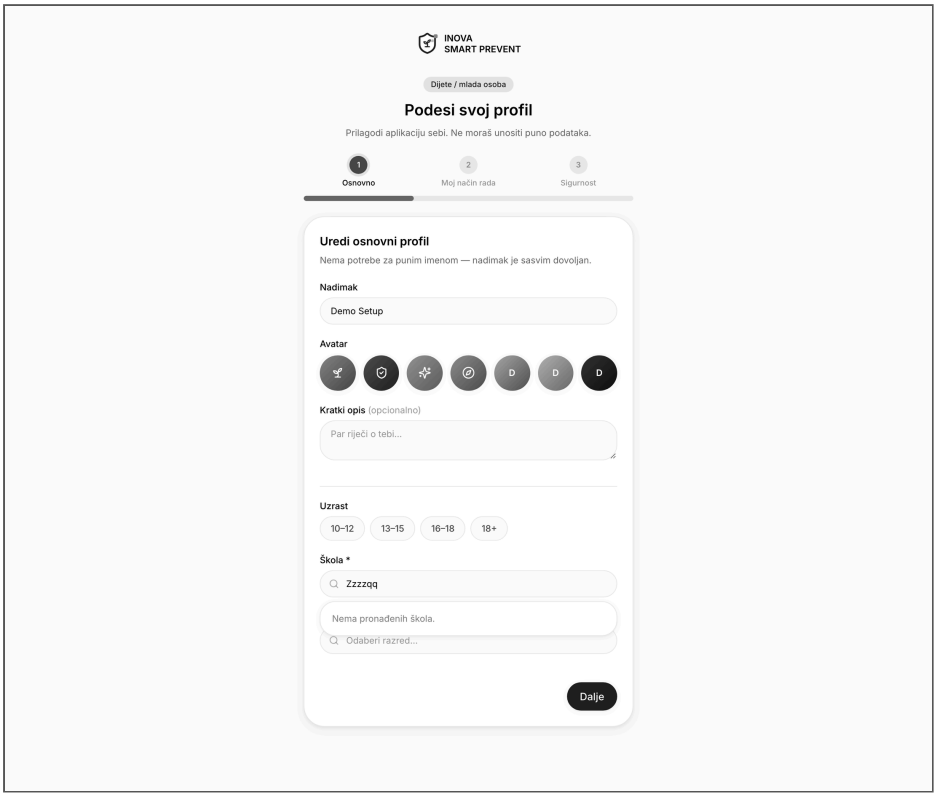
16.3. Pogrešno odabrana korisnička uloga

Ako je korisnik odabrao pogrešnu ulogu, **ne treba kreirati novi korisnički nalog**. Potrebno je prijaviti problem administratoru i navesti e-mail adresu naloga, trenutno dodijeljenu ulogu i

ispravnu korisničku ulogu. Promjena se vrši nakon provjere opravdanosti zahtjeva.

16.4. Škola nije dostupna na listi

Ako se odgovarajuća škola ne nalazi na listi, korisnik ne treba odabrati drugu školu samo da bi završio registraciju. Postupak je opisan u poglavlju 4.6.

Slika 57. Pretraga škole koja ne daje rezultat.

16.5. Edukativni sadržaj se ne prikazuje

1. Provjerite internet vezu.
2. Osvježite stranicu.
3. Ponovo otvorite željeni sadržaj.
4. Pokušajte pristupiti putem drugog savremenog internet preglednika.
5. Provjerite da li je sadržaj dostupan za vašu korisničku ulogu.
6. Ponovo se prijavite na platformu.

Ako se problem ponavlja, prijavite naziv sadržaja, korisničku ulogu, uređaj i preglednik te kratki opis problema.

16.6. AI Mentor ne odgovara

1. Provjerite internet vezu.
2. Sačekajte nekoliko trenutaka.
3. Provjerite da li je poruka uspješno poslana.
4. Pokušajte ponovo poslati pitanje.

5. Osvježite stranicu ako se funkcija ne oporavi.

Ako AI Mentor privremeno nije dostupan, korisnik ne treba više puta uzastopno slati istu poruku. **U slučaju ozbiljne potrebe ili hitne situacije ne treba čekati ponovno uspostavljanje AI funkcionalnosti**, nego se odmah obratiti odgovarajućoj odrasloj ili stručnoj osobi.

16.7. Problem sa samoprocjenom

1. Provjerite internet vezu.
2. Provjerite da li su odgovorena sva pitanja.
3. Pokušajte nastaviti sa posljednjeg dostupnog koraka.
4. Osvježite stranicu ako funkcija ne reaguje.
5. Ponovo se prijavite ako je korisnička sesija prekinuta.

Ako rezultat nije prikazan nakon završetka, korisnik ne treba nasumično ponavljati samoprocjenu više puta. U prijavi problema korisno je navesti na kojem koraku se problem pojavio, ali **nije potrebno dostavljati sadržaj vlastitih odgovora**.

16.8. Napredak nije sačuvan

Vratite se na lekciju ili korak razvojnog puta i provjerite status. Ako se ne ažurira, ponovite završni korak. Kod refleksija vršnjačkog medijatora imajte u vidu da se one čuvaju samo u istom pregledniku.

16.9. Prijavljivanje tehničkog problema

Prijava treba sadržavati kratki naziv problema, korisničku ulogu, opis onoga što je korisnik pokušao uraditi, korak na kojem se problem pojavio, uređaj, internet preglednik te datum i približno vrijeme nastanka problema.

Primjer prijave: „Korisnička uloga: nastavnik / stručni saradnik. Nakon prijave ne mogu otvoriti materijal za radionicu. Problem se pojavljuje nakon klika na ‚Otvori'. Koristim laptop i Google Chrome. Problem se pojavio 16. 9. 2026. oko 18:30."

> Prilikom prijavljivanja problema **ne treba slati**: lozinku, privatne AI razgovore, odgovore na samoprocjenu ni druge osjetljive podatke koji nisu potrebni za tehničko rješavanje problema.

16.10. Kontakt za podršku

Centar za socijalne inovacije
INOVA SMART PREVENT — korisnička podrška
Web: https://inova.socijalneinovacije.ba/

Prilikom kontakta potrebno je jasno opisati problem i navesti korisničku ulogu. Lozinku i druge povjerljive pristupne podatke nije potrebno niti dozvoljeno dostavljati podršci.

17. Najčešća pitanja korisnika

17.1. Pitanja djece i mladih

Da li moram koristiti sve sadržaje na platformi?
Ne. Pojedine aktivnosti mogu biti preporučene, ali ne morate istovremeno koristiti sve funkcionalnosti.

Da li je samoprocjena test i mogu li je „pogriješiti“?
Ne. Samoprocjena nije školski test i nema tačnih ili pogrešnih odgovora. Važno je odgovoriti iskreno.

Da li rezultat samoprocjene znači da imam problem ili ovisnost?
Ne. Rezultat je informativan i ne predstavlja dijagnozu.

Može li AI Mentor postaviti dijagnozu?
Ne. AI Mentor daje informacije, pojašnjenja i podršku u razmišljanju.

Ko može vidjeti moj razgovor sa AI Mentorom?
Roditelji, nastavnici i stručni saradnici nemaju pristup sadržaju tvog razgovora.

Ko može vidjeti moje odgovore na samoprocjenu?
Tvoji pojedinačni odgovori i rezultat nisu dostupni roditeljima i nastavnicima kroz njihove korisničke naloge.

Šta ako mi je neugodno razgovarati sa AI Mentorom?
Ne moraš ga koristiti. Možeš razgovarati sa roditeljem, nastavnikom, pedagogom, psihologom ili drugom osobom od povjerenja.

Šta ako AI Mentor kaže nešto što mi djeluje pogrešno?
Nemoj slijediti odgovor koji ti djeluje nelogično, rizično ili neprimjereno. Obrati se odrasloj ili stručnoj osobi od povjerenja.

Šta da uradim ako sam ja ili neko drugi u neposrednoj opasnosti?
Ne čekaj odgovor platforme. Odmah se obrati odrasloj osobi od povjerenja ili nadležnoj hitnoj službi.

Da li trebam unositi svoje puno ime ili adresu u AI razgovor?
Ne. Takvi podaci nisu potrebni za razgovor.

17.2. Pitanja roditelja

Da li mogu vidjeti razgovor svog djeteta sa AI Mentorom?
Ne. Roditeljski nalog ne daje pristup privatnom sadržaju AI razgovora djeteta.

Da li mogu vidjeti rezultat samoprocjene svog djeteta?
Ne. Individualni rezultat nije dostupan roditelju.

Zašto roditelj nema pristup tim podacima?
Platforma je koncipirana tako da djeci i mladima omogući siguran prostor za refleksiju. Roditeljska uloga usmjerena je na edukaciju, komunikaciju i podršku, a ne na nadzor.

Kako mogu pomoći djetetu ako ne vidim njegove individualne podatke?
Koristite roditeljske sadržaje, razgovarajte otvoreno sa djetetom, obratite pažnju na promjene u ponašanju i, kada je potrebno, konsultujte stručnu osobu.

Da li platforma automatski obavještava roditelja ako rezultat djeteta pokaže povećan rizik?
Ne. Samoprocjena je informativna funkcionalnost i ne predstavlja automatski sistem dijagnostike ili roditeljskog nadzora.

Mogu li koristiti platformu i ako moje dijete nema korisnički nalog?
Da. Roditeljski prostor je zaseban edukativni i podržavajući dio platforme.

Kako da znam kada trebam potražiti stručnu pomoć?
Ako se problem ponavlja, traje duže, značajno utiče na funkcionisanje djeteta ili izaziva ozbiljnu zabrinutost.

17.3. Pitanja nastavnika i stručnih saradnika

Mogu li vidjeti individualne rezultate učenika?
Ne. Nastavnik i stručni saradnik nemaju pristup individualnim odgovorima i rezultatima.

Mogu li vidjeti razgovor učenika sa AI Mentorom?
Ne.

Čemu onda služe agregirani pokazatelji?
Služe prepoznavanju općih potreba grupe ili škole. Ta funkcionalnost trenutno nije aktivna.

Mogu li koristiti podatke sa platforme za ocjenjivanje učenika?
Ne. Platforma nije namijenjena školskom ocjenjivanju, rangiranju ili disciplinskom postupanju.

Kako koristim materijale za radionice?
Otvorite materijal, pregledajte cilj i korake, pripremite potrebne resurse, realizujte radionicu i označite je kao završenu.

Mogu li samostalno mijenjati preventivni materijal?
Manja prilagođavanja kontekstu grupe mogu biti potrebna, ali ne treba mijenjati osnovni cilj, ključne poruke i sigurnosne principe.

Da li mogu tražiti od učenika da mi pokaže svoj AI razgovor ili rezultat samoprocjene?
Ne. Privatni prostor učenika treba poštovati.

17.4. Pitanja vršnjačkih medijatora

Da li sam kao vršnjački medijator savjetnik?
Ne. Pružate podršku i olakšavate aktivnosti, ali ne provodite stručno savjetovanje ili terapiju.

Mogu li obećati vršnjaku da nikome neću reći ono što mi kaže?
Ne treba obećavati apsolutnu tajnost ako postoji ozbiljna opasnost po život, zdravlje ili sigurnost.

Šta da uradim ako mi vršnjak kaže nešto ozbiljno?
Saslušaj ga, pokaži podršku i uključi mentora, supervizora ili drugu odgovornu stručnu osobu.

Da li se moje refleksije čuvaju?
Čuvaju se samo u istom internet pregledniku i ne sinhronizuju se između uređaja.

Mogu li voditi radionicu bez pripreme?
Ne preporučuje se. Prije aktivnosti pregledajte materijal, cilj, tok radionice i granice vlastite uloge.

17.5. Pitanja administratora

Ko može dobiti administratorsku ulogu?
Samo ovlaštena osoba kojoj je ta uloga potrebna za upravljanje sistemom.

Mogu li administrator i korisnik dijeliti isti nalog?
Ne. Svaka osoba treba koristiti vlastiti nalog.

Mogu li kao administrator vidjeti privatne AI razgovore korisnika?
Ne. Administratorski pregledi prikazuju zbirne brojeve i osnovne podatke o nalozima.

Mogu li kroz aplikaciju promijeniti korisničku ulogu?
Ne. Stranica „Uloge“ služi samo za pregled. Promjena se vrši administrativnom intervencijom izvan tog ekrana.

Mogu li kroz aplikaciju objaviti novi edukativni sadržaj?
Ne. Stranica „Sadržaj“ služi za pregled. Sadržaj se unosi kroz migracije baze podataka.

Šta ako primijetim sumnjivu aktivnost na administratorskom nalogu?
Odmah promijeniti lozinku, prekinuti sumnjivu sesiju i obavijestiti odgovornu tehničku ili organizacijsku osobu.